

รายงานวิจัย

แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

(An Effective Approach to Tourism Development for Tarutao National Park)

คณะผู้วิจัย

เกิดศิริ เจริญวิศาล หัวหน้าโครงการ

อำพร วิริยโกศล ผู้ร่วมโครงการ

ศษ.๐

เลขหมู่ DS589.527 743 852 81
Bib Key 206725
๒ - ๖.ก.พ. 2544

ภาควิชาบริหารธุรกิจ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ธันวาคม 2542

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาปัญหาและข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่แนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาโดยเน้นแนวทางการปฏิบัติได้ภายใต้กฎระเบียบของกรมป่าไม้และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นักวิจัยได้รวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิและเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม และโดยการสังเกตการณ์ ซึ่งครอบคลุมกลุ่มบุคคล และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐบาล เจ้าหน้าที่และพนักงานของภาครัฐและเอกชน ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และนักท่องเที่ยว โดยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และแปลความหมาย และนำแนวทางการวางแผนการท่องเที่ยว ทฤษฎีการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มาทำการกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสม

กลุ่มบุคคลที่สำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตามี 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐบาล ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และนักท่องเที่ยว ทุกกลุ่มต่างมีความต้องการที่จะเห็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติในแนวทางการรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ซึ่งควรยึดหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เข้ามาดำเนินการ แต่ควรปรับปรุงพัฒนาถึงอำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริการอื่น ๆ จากความคิดเห็นด้าน ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่าความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างดี ยกเว้นเรื่องความพึงพอใจด้านไฟฟ้า น้ำ และอาหาร อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ในขณะที่พนักงานของกรมป่าไม้ที่ทำหน้าที่ให้บริการ มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี และมีความเห็นว่าภาพโดยรวมของพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างดี ข้อที่ควรปรับปรุงมากที่สุดคือการที่นักท่องเที่ยวขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แม้ว่าอุทยานแห่งชาติมีความตั้งใจที่ดี ที่จะบริการนักท่องเที่ยวให้ดีที่สุดภายใต้ข้อจำกัดของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์และกฎระเบียบราชการ กลุ่มส่วนใหญ่ยังคงมีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงและพัฒนาด้านการบริการและการจัดการ จึงน่าจะพิจารณาความเป็นไปได้ในการให้เอกชนเข้ามาดำเนินการในบริการบางอย่างโดยมีอุทยานแห่งชาติเป็นผู้ควบคุม แต่ทั้งนี้ต้องมีการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในขั้นตอนในการคัดเลือกและควบคุมผู้ให้บริการ

ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในเชิงอนุรักษ์นั้น ได้พบว่า จำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เช่น กรมป่าไม้ กรมเจ้าท่า กรมศิลปากร กรมประมง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หน่วยงานตำรวจท่องเที่ยว หน่วยงานระดับจังหวัด ผู้ประกอบการ ธุรกิจท่องเที่ยว ดังนั้นอุทยานแห่งชาติควรปรับเปลี่ยนบทบาทไปเป็นผู้ประสานงานที่สร้างความร่วมมือของกลุ่มบุคคลดังกล่าว และควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการให้เอกชนเข้ามาให้บริการ บางอย่างแก่นักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ แต่ทั้งนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่อุทยานแห่งชาติจะต้องกำกับดูแล อย่างเข้มงวด เพื่อมิให้เอกชนดำเนินธุรกิจในทางที่หากำไรจนขัดแย้งกับวัตถุประสงค์หลักของอุทยาน คือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ABSTRACT

This research is an exploratory study aiming to determine the existing problems and limitations, and to find appropriate directions to develop Tourism of the Tarutao National Park. These development directions must be under laws, rules, and policies of The Royal Forest Department and Tourism Authority of Thailand.

Data was gathered both from secondary and primary sources. Qualitative study techniques were employed including personal interviewing, questionnaire interviewing, observation and recording, covering groups of people and individuals who were involved either directly and indirectly with Tarutao National Park's tourism. The data were analyzed and interpreted by applying the tourism planning theory, the sustainable theory, and ecotourism. An appropriate approach was then formulated.

Four important groups of people are involved with the Tarutao National Park's tourism. These groups were government administrators, tourism operators, guides, and tourists. All these groups agree about the need to develop tourism in line with the conservation of natural resources, culture, and history. Agreement was also found on the needs for improvement in transportation, infrastructure, and other services. From the study on tourist satisfaction, it was found that the general satisfaction was medium to rather good except for electricity, water, and food the satisfaction was low and should be improved. On the other hand, the service personnel, all of whom were attached to the Royal Forest Department, felt that the quality of service and management are in between medium to rather satisfied. They also felt that tourist behaviour in general was somewhere between medium to rather good but the need for proper knowledge about ecotourism among tourists was suggested. Despite the good intention of the National Park to provide the best services available to tourists under the limitations of geographical location and governmental rules and laws, most of the groups indicated the need for improvement in services and management. The possibility of allowing private organizations to provide services under the supervision of the National Park should be considered. Good and efficient management must be emphasized, especially in the selection and control of the service providers.

Ecotourism of Tarutao National Park needs cooperation from many organizations, namely, The Royal Forest Department, The Harbour Department, The Fine Department, Department of Fisheries, Tourism Authority of Thailand, tourism police office, provincial government offices, and tourism operators. Therefore, The National Park should emphasize on the role of a coordinator who seeks cooperation between these organizations. The possibility of allowing private operators to operate some tourist service should be considered. However, a strict control by the National Park is highly necessary to see that the private operators did not operate for profit making at the expense of the main objective of the National Park, that is the conservation of environment.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(2)
Abstract	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
คำนำ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(12)
รายการภาพประกอบ	(14)
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
ขอบเขตการศึกษา	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
แนวคิดในการดำเนินการศึกษาวิจัย	5
ระเบียบวิธีวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
เนื้อหารายงานผลการวิจัย	8
2 สภาพทั่วไป	10
ข้อมูลเบื้องต้น	10
ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ	13
ข้อมูลการท่องเที่ยว	14
การวิเคราะห์ลักษณะของการท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล	17
ข้อมูลเบื้องต้นหมู่เกาะพีพี	22
ข้อมูลเบื้องต้นเกาะตังกาวี	24
3 การพัฒนากการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	27
องค์ประกอบของการท่องเที่ยว	27
การพัฒนากการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	29
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	31
นโยบายและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของไทย	35

บทที่	หน้า
4 ผลการสำรวจข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐบาล	37
ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอย่างไรบ้าง (ทั้งทางตรงและทางอ้อม)	37
ท่านคิดว่าเหตุใดนักท่องเที่ยวจึงเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวและพักผอนที่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา	37
ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีจุดเด่นหรือจุดด้อยในด้านใดบ้าง (เมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่มีภูมิประเทศคล้ายคลึงกัน)	38
ท่านคิดว่าคุณภาพการบริหารและการบริการในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา โดยทั่วไปดีหรือไม่	39
ปัญหาในการเดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	39
หน่วยงานของท่านได้มีโอกาสบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาอุทยานแห่งชาติ ตะรุเตามากน้อยเพียงใดและอย่างไร	40
ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมากน้อย เพียงใด	40
ปัญหาในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	40
แนวทางที่อยากเห็น	41
ข้อเสนอแนะ	42
สรุป	43
5 ผลการสำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว	45
ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอย่างไรบ้าง (ทั้งทางตรงและทางอ้อม)	45
ท่านคิดว่าเหตุใดนักท่องเที่ยวจึงเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวและพักผอนที่ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา	45
ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีจุดเด่นหรือจุดด้อยในด้านใดบ้าง (เมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่มีภูมิประเทศคล้ายคลึงกัน)	46
ท่านคิดว่าคุณภาพการบริหารและการบริการในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา โดยทั่วไปดีหรือไม่	47
ปัญหาในการเดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	48
หน่วยงานของท่านได้มีโอกาสบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาอุทยานแห่งชาติ ตะรุเตามากน้อยเพียงใดและอย่างไร	48

บทที่	หน้า
ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมากน้อยเพียงใด	49
ปัญหาในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	50
แนวทางที่อยากเห็น	50
ข้อเสนอแนะ	51
สรุป	51
6 ผลการสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยว	53
ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว	53
ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว	53
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	54
สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	58
ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	59
ข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก	62
สรุป	64
7 ผลการสำรวจข้อมูลจากพนักงานและเจ้าหน้าที่	66
ข้อมูลพื้นฐานของพนักงานและเจ้าหน้าที่	66
ข้อคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	66
ภาพลักษณ์โดยรวมของนักท่องเที่ยวในสายตาของพนักงานและเจ้าหน้าที่	68
ข้อเสนอแนะของพนักงานและเจ้าหน้าที่ต่อการปรับปรุงอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	68
ข้อมูลพื้นฐานของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้	69
สัมพันธภาพโดยรวมของนักท่องเที่ยวในสายตาของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้	72
ข้อเสนอแนะของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ และการปรับปรุงอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	72
สรุป	73
8 ผลการสำรวจข้อมูลจากมัคคุเทศก์	76
ข้อมูลพื้นฐานของมัคคุเทศก์	76
ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์	76
สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของมัคคุเทศก์เกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	79

บทที่	หน้า
ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	80
ข้อเสนอแนะจากมัครุเทศก์ด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก สรุป	81 82
9 อภิปรายผลการวิจัย	84
สภาพทั่วไปของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	84
อภิปรายผลการวิจัยและความหมาย	85
องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	90
การเปรียบเทียบแนวทางทางการท่องเที่ยวที่อยากเห็นของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง	91
10 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	96
บทสรุป	96
ข้อเสนอแนะ	96
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก ก	104
โครงสร้างการบริหารงานของอุทยานแห่งชาติ	105
ภาคผนวก ข	115
ข้อสนเทศเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	116
ภาคผนวก ค	119
ข้อเสนอแนะก่อนเดินทางไปตะรุเตา	120
ภาคผนวก ง	122
แบบสอบถาม	123
ประวัตินักวิจัย	136

รายการตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว	1
5.1	แสดงเหตุผลในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว	46
5.2	แสดงลักษณะการให้บริการนักท่องเที่ยว	49
6.1	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยว	54
6.2	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	55
6.3	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว	56
6.4	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว	56
6.5	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว	57
6.6	สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของนักท่องเที่ยว	58
6.7	ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในมุมมองของนักท่องเที่ยว	60
6.8	ข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยว	63
7.1	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในความคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน	67
7.2	สิ่งที่พนักงานและเจ้าหน้าที่เห็นว่าควรปรับปรุง	69
7.3	แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในความคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้	71
7.4	สิ่งที่พนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้เห็นว่าควรปรับปรุง	73
8.1	ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	77
8.2	ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว	77
8.3	ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว	78
8.4	ความพึงพอใจต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว	79
8.5	สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของมัคคุเทศก์	80
8.6	ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในมุมมองของมัคคุเทศก์	81
8.7	ปัจจัยด้านบริการและโครงสร้างพื้นฐานที่มัคคุเทศก์เสนอแนะให้ปรับปรุง	82
9.1	สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวและกิจกรรม	91
9.2	สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางขนส่ง	92

ตารางที่	หน้า	
9.3	สิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พัก	93
9.4	สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่น ๆ	93
9.5	โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ	94
9.6	ส่วนประกอบของสถาบัน	94

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1	5
2.1	11
2.2	18
2.3	18
2.4	19
2.5	19
2.6	20
2.7	20
2.8	21
2.9	21
2.10	23
2.11	24
2.12	25
3.1	28
3.2	33
3.3	34

บทที่ 1

บทนำ

รายงานการศึกษาและวิจัยฉบับนี้ได้จัดทำขึ้น เพื่อหาวิถีทางและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา โดยคำนึงถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบกและทะเล และ ตามหมู่เกาะต่าง ๆ และทรัพยากรธรรมชาติในห้วงน้ำทะเลให้สมบูรณ์อยู่ตลอดไป และเป็นการหาแนวทางสำหรับประชาชน โดยทั่วไป ได้มีโอกาสเข้ามาพักผ่อนความเพลิดเพลินใจจากธรรมชาติ โดยเฉพาะความสมบูรณ์และสวยงามของทรัพยากรธรรมชาติในท้องทะเล และการหาแนวทางในการสร้างความร่วมมือกันระหว่าง ผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยกันทุกฝ่ายทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้อย่างอนุรักษ์และยั่งยืนให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ซึ่งในท้ายที่สุดก็จะนำไปสู่แนวทางการพัฒนาเชิงอนุรักษ์ที่ให้ประโยชน์แก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติในอนาคต

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างชัดเจนว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยได้เติบโตขึ้นมากจนสามารถสร้างรายได้มหาศาลให้กับประเทศถึงปีละประมาณ 2.4 แสนล้านบาท ดังตัวเลขรายได้จากการท่องเที่ยวในตารางข้างล่าง และมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากถึงปีละประมาณ 7.8 ล้านคน และอาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดียิ่ง ในการส่งเสริมการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและได้รับการจัดลำดับเป็นประเทศที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับ 10 ของโลก และมีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเป็นลำดับที่ 19 ของโลก (ข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย : 2538)

ตารางแสดงที่ 1.1 แสดงสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยว

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (ล้านคน)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)
2535	5,136,443	123,135
2536	5,760,533	127,802
2537	6,166,496	145,211
2538	6,951,566	190,765
2539	7,192,145	219,364
2540	7,221,345	220,755
2541	7,764,930	242,177

แหล่งที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2541-2542 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้จัดโปรแกรม “Amazing Thailand” ขึ้น ซึ่งมีรายการนำเที่ยวพิเศษมากมาย และประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง เพราะนอกจากเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในอัตราร้อยละ 7.53 และยังกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น ดังนั้นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงประกาศขยายโปรแกรมนี้ออกไปจนถึง พ.ศ. 2543

ในขณะที่การท่องเที่ยว เป็นแหล่งเงินตราสำคัญของการนำเงินตราเข้าประเทศ แต่ในขณะเดียวกัน นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทย ได้ตระหนักแล้วว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ตั้งปัญหาแก่สิ่งแวดล้อมและสังคมเป็นอย่างมาก กล่าวคือ มีการทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พืชพรรณ ปะการัง ขยะมูลฝอย ปัญหายาเสพติด โสเภณีเด็ก เป็นต้น หากมิได้มีการจัดการที่ผิดพลาดจากการท่องเที่ยวอาจจะมากกว่ารายได้ที่ได้รับ

ปัญหาต่างๆดังกล่าวเป็นสิ่งที่ต้องป้องกันมิให้เกิด และหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วให้หมดไป นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ต่างก็ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน มิให้เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวความคิดและข้อเสนอแนะในประเด็น “วิสัยทัศน์” เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมากมาย ตัวอย่างเช่น Ecotourism , Soft-tourism , Agrotourism , Sustainable tourism หรือแม้กระทั่ง Green hotel ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่จะปกป้องธรรมชาติที่สวยงามและคงไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่ดีของตัวสินค้า นั่นคือ สถานที่ท่องเที่ยวนั่นเอง

ความเสื่อมเสียของตัวสินค้าหรือสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาใหญ่ แต่นั่นมิได้หมายความว่า เป็นเพียงปัญหาเดียว แต่ยังมีปัญหาเรื่องการให้บริการ ซึ่งก็มีความสำคัญเช่นกัน เรื่องของการให้บริการที่ต้องได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ เป็นเรื่องที่จะต้องมีการศึกษา การฝึกอบรมคนของประเทศไทยให้มีใจรักการบริการและทำงานด้านนี้ด้วยใจรักถูกต้อง รวดเร็ว ตรงตามความประสงค์ของผู้รับบริการ และได้รับความพึงพอใจจากผู้รับบริการ การพัฒนาทางด้านการบริการเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือทั้งองค์กรทางราชการและเอกชน เพราะคงไม่มีองค์กรใดองค์กรหนึ่งที่จะสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวได้หมดสิ้น

โดยทั่วไป หากจะมองถึงศักยภาพทางด้านสินค้าทางการท่องเที่ยวโดยรวมของประเทศไทยแล้ว นับว่ามีจุดขายที่หลากหลายและน่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แหล่งโบราณสถาน ร่องรอยทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักท่องเที่ยว แต่ในขณะเดียวกันอุปสรรคและปัญหาทั้งหลายยังเกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบัน และคงจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต ถ้าเราไม่มีแบบแผนเตรียมการที่ดีในการแก้ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าว การท่องเที่ยวของไทยคงจะมีความด้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ

เมื่อมองโดยจำกัดลงที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตาในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้ตอนล่าง ซึ่งได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ของสำนักบริการวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีการคาดประมาณผู้เยี่ยมชม “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา” พ.ศ. 2539 มี 21,000 คน พ.ศ. 2544 มี 28,000 คน และ พ.ศ. 2549 จะมีถึง 36,000 คน นอกจากนี้ยังสรุปปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่น่าจะเกี่ยวข้องกับ “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา” ไว้ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวยังไม่มีความหลากหลาย โดยส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติประเภทเกาะและชายหาดเท่านั้น
2. การเดินทางไปยังหมู่เกาะต่างๆที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวไม่อาจกระทำได้ในฤดูมรสุม
3. เส้นทางคมนาคมเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนาให้มีสภาพที่ดี
4. ขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พักและบริการท่องเที่ยวต่างๆ เช่น การนำเที่ยวเรือท่องเที่ยว ตลอดจนการจัดทำสื่อความหมายแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จัก

5. เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม ส่วนใหญ่เป็นเกาะในเขตอุทยานแห่งชาติ ดังนั้นแหล่งน้ำเค็ม การบำบัดน้ำเสีย และการกำจัดขยะมูลฝอย จึงเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลต่อสภาพแวดล้อมและการรองรับผู้เยี่ยมชม

6. การที่ผู้เยี่ยมชมส่วนมากให้ความสนใจต่อการท่องเที่ยวตามหมู่เกาะรวมทั้งการไปท่องเที่ยวในประเทศมาเลเซีย จึงทำให้ตัวเมืองสตูลเป็นเมืองปิดและไม่เป็นที่รู้จักของผู้เยี่ยมชมมากนัก จึงไม่เป็นที่สนใจต่อการลงทุนพัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวต่าง ๆ

การศึกษาและการจัดทำแนวทางการพัฒนาภาคใต้ ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 - 2544 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับจังหวัดใกล้เคียง โดยมีกลุ่มจังหวัด ภูเก็ต กระบี่ พังงา ระนอง สตูล และตรัง สภาพปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่พบจะคล้ายคลึงกับปัญหาและข้อจำกัด ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ในปี พ.ศ. 2525 “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา” ซึ่งเป็นอุทยานแห่งชาติลำดับที่ 8 ของประเทศไทย ได้รับการยกย่องให้เป็น ASEAN Heritage Parks and Reserves ซึ่งมีศักยภาพสูงยังไม่ว่าจะมองจากแง่ของความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่เคยเป็นที่ถักถักนักโทษ ทั้งนักโทษการเมืองและนักโทษธรรมดา ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีธรรมชาติที่ยังสะอาด บริสุทธิ์ และสวยงามเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักท่องเที่ยว และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การมีที่ตั้งเผชิญหน้ากับ เกาะลังกาวิ ซึ่งกำลังได้รับการเร่งรัดพัฒนาอย่างใหญ่หลวงจากประเทศเพื่อนบ้าน คือ ประเทศมาเลเซีย ในขณะที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้รับการพัฒนาในระดับที่ช้าอย่างเห็นได้ชัดเจน ในฐานะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในภาคใต้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นคณะอาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจ จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะได้หยิบยกกรณีของ “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา” ขึ้นมาศึกษาในแง่มุมของ

วิชาการด้านการจัดการธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อระบุปัญหา ทางเลือกสิ่งที่ควรกระทำ และ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะให้อุทยานแห่งชาติทางทะเลแห่งนี้เป็นตัวอย่างของการจัดการการท่องเที่ยวที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีสัดส่วนที่เหมาะสมของการพัฒนา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการท่องเที่ยว ภายในกรอบคือ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าแนวทางที่พบในการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับอุทยานแห่งชาติทางทะเลอื่น ๆ ได้เช่นกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหา และข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวของ “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา” จังหวัดสตูล
2. เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนา “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา” โดยผสมผสานการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
3. เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับการพัฒนา การท่องเที่ยวในแหล่งอื่น ๆ ที่มีรูปแบบทางกายภาพที่คล้ายคลึงกับ “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา”
4. เพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนทางด้านบริหารธุรกิจ ทั้งในระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท

1.3 ขอบเขตการศึกษา

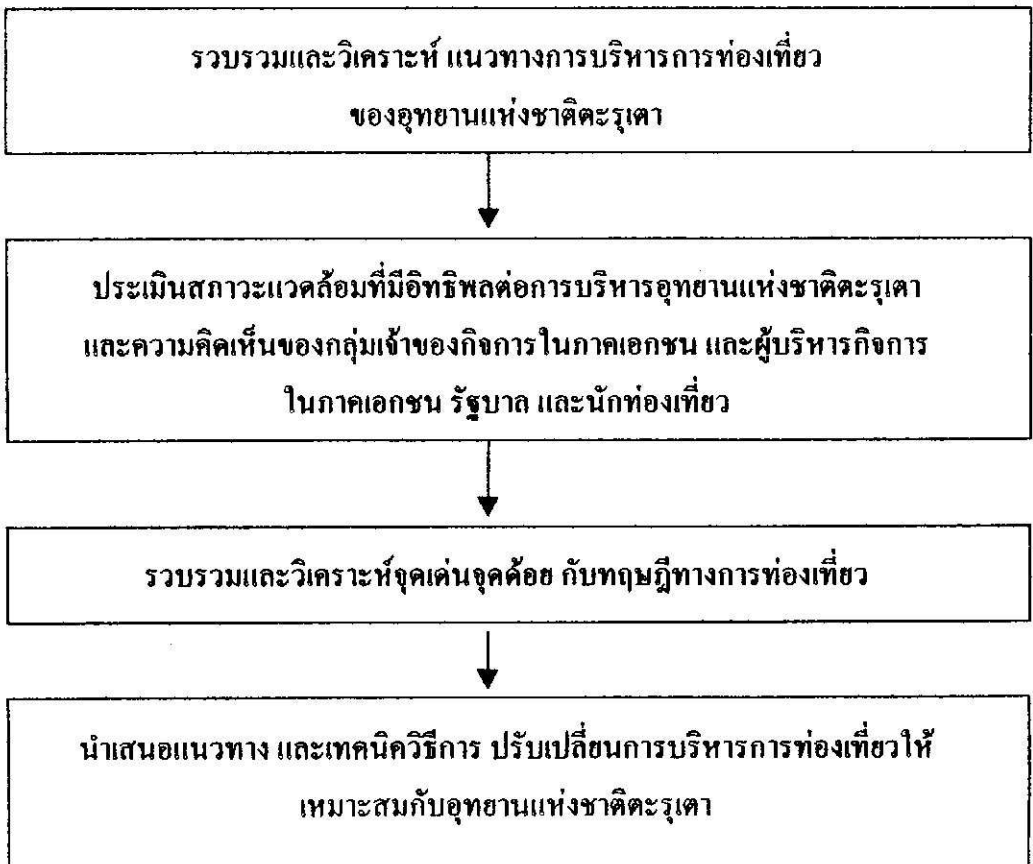
1. เน้นเฉพาะการศึกษาทางด้านการบริหารการท่องเที่ยวของ “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา” แต่จะศึกษาลักษณะพื้นฐานการบริหารการท่องเที่ยวที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อนำข้อมูลมาทำการศึกษาและเปรียบเทียบ
2. เน้นการสร้างแนวทางการปฏิบัติที่น่าจะปฏิบัติได้จริง มากกว่าแนวทางที่ดีที่สุดในเชิงวิชาการที่ไม่อาจนำมาปฏิบัติได้จริง
3. ข้อเสนอแนะจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ นโยบายของกรมป่าไม้ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นการเพิ่มความมั่นคงและเข้มแข็ง ทางการท่องเที่ยวในเชิงการแข่งขันให้ทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสนองนโยบาย “Amazing Thailand 1998-1999” ในประเด็น Amazing Gateways โดยเน้นให้ประเทศไทยเป็นประตูสำคัญที่เชื่อมโยงเข้าสู่ประเทศข้างเคียงในภูมิภาคนี้
2. เป็นการสร้างมาตรฐานทางการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบให้กับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จังหวัดสตูล
3. ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และคนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งเป็นการส่งเสริมนโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Amazing Natural heritage : Eco-Adventure & Natural Beauty)

1.5 แนวคิดในการดำเนินการศึกษาวิจัย

ภาพที่ 1.1 ผังโดยสังเขปของการดำเนินการวิจัย

1.6 ระเบียบวิธีวิจัย

1.6.1 กลุ่มตัวอย่าง

เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบ Purposive Sample โดยกำหนดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และใช้วิธีการเลือกตัวอย่างตามสัดส่วนที่คณะวิจัยได้กำหนดการศึกษาไว้ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มผู้บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐบาล ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา รวมทั้งหมด 27 ราย
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเจ้าของกิจการ ผู้บริหารหรือผู้จัดการในภาคเอกชน ซึ่งเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยว อันได้แก่ โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร บริษัททัวร์ บริษัทรถตู้ รถรับจ้าง และเรือนำเที่ยว โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ให้สัมภาษณ์ 16 ราย
3. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวที่เคยไปท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา เท่านั้น ทั้งนี้ได้รับความร่วมมือให้สัมภาษณ์ 242 ราย
4. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่และพนักงานของภาครัฐบาลและเอกชน ซึ่งเป็นกลุ่มระดับปฏิบัติการที่มีหน้าที่งานเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา รวม 112 ราย
5. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ ซึ่งได้รับการอบรมมัคคุเทศก์และเป็นมัคคุเทศก์วิชาชีพ ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์โดยตรง รวมทั้งหมด 16 ราย

1.6.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดแบบแผนการวิจัยด้วยการศึกษาจากแหล่งข้อมูล ทั้งทุติยภูมิและปฐมภูมิ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ

- ขั้นที่ 1 การศึกษาจากข้อมูล สถิติจากเอกสารราชการ หนังสือ ตำรา นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และรายงานวิจัยต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว
- ขั้นที่ 2 การหาข้อมูลเกี่ยวกับเกาะพีพีและเกาะลันตา ประเทศมลายูเซีย เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาแสดงภาพการท่องเที่ยวทางทะเลที่เป็นหมู่เกาะให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพื่อสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการสรุปและเสนอแนะการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา
- ขั้นที่ 3 การสัมภาษณ์ในลักษณะการเจาะลึก (Depth Intensive Interview) กับกลุ่มเจ้าของกิจการ ผู้บริหารหรือผู้จัดการในภาคเอกชนและผู้บริหารหรือหัวหน้าในภาครัฐบาล
- ขั้นที่ 4 การสัมภาษณ์ในลักษณะตัวต่อตัว (Face to Face Interview) กับกลุ่มพนักงานระดับปฏิบัติการทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ และนักท่องเที่ยว

ดังนั้นจะพบว่าขั้นที่ 1 และ 2 เป็นการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) และขั้นที่ 3 และ 4 เป็นการเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งนับว่าเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยคณะวิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลภาคสนามระหว่างเดือน ธันวาคม 2541 ถึง เมษายน 2542

1.6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม 5 ชุด ได้แก่

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐบาลจะประกอบไปด้วยคำถามที่ให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ได้แก่ สาเหตุที่นักท่องเที่ยวเลือกมาเที่ยวที่นี่ จุดเด่นจุดด้อยของสถานที่ คุณภาพการบริหารและการบริการ การเดินทาง การประชาสัมพันธ์ ปัญหา แนวทางและข้อเสนอแนะ

2. แบบสอบถามเพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ได้แก่ จุดเด่นจุดด้อย ปัญหาในการพัฒนา คุณภาพในการบริหารและการบริการของอุทยานแห่งชาติ ปัญหาในการเดินทาง การประชาสัมพันธ์ แนวทางและข้อเสนอแนะ เป็นต้น

3. แบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ดังนั้นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์จึงประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการสัมภาษณ์ส่วนแรก ส่วนสภาพความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะและสรุปภาพรวมเป็นส่วนที่สอง

4. แบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และพนักงานของภาครัฐบาลและเอกชน วัตถุประสงค์ของการใช้แบบสอบถามชุดนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่โดยตรง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่และพนักงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ดังนั้นคำถามที่ใช้จะประกอบไปด้วย ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ ข้อคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงานต่อการปฏิบัติงานอุทยานแห่งชาติ ภาพลักษณ์โดยรวมของนักท่องเที่ยว และข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่และพนักงานต่อการปรับปรุงอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

5. แบบสอบถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ คณะวิจัยได้แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่สองเป็นสภาพความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะและสรุปภาพรวม

ในการใช้แบบสอบถามทั้ง 5 ชุด คณะวิจัยได้จัดทำประเด็นของคำถาม และประเด็นการสัมภาษณ์ เพื่อผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ ใช้เตรียมตัวประกอบการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะทำได้

1.6.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว กลุ่มผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงาน กลุ่มเจ้าหน้าที่และพนักงานของภาครัฐบาลและเอกชน กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ และกลุ่มนักท่องเที่ยว นำข้อมูลของแต่ละกลุ่มมาทำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ และวิเคราะห์ด้วยการคำนวณเป็นอัตราร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และระดับของความพึงพอใจ (Satisfaction Scale) ในด้านเชิงปริมาณ

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีคำสำคัญอยู่ 2 คำ ดังนั้นคณะวิจัยจึงนิยามศัพท์เฉพาะทั้งสองคำดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาการท่องเที่ยว (Tourism Development) หมายถึง การนำเอาทรัพยากรธรรมชาติทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเน้นถึงความความรับผิดชอบต่อแหล่งทรัพยากรนั้น ๆ และคงไว้ซึ่งความสามารถในการรักษาความยั่งยืนของระบบนิเวศ สังคม วัฒนธรรม และความยั่งยืนด้านเศรษฐศาสตร์

2. อุทยานแห่งชาติตะรุเตา (Tarutao National Park) หมายถึง อุทยานแห่งชาติทางทะเล ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของประเทศไทยบริเวณช่องแคบมะละกา ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ในเขตตำบลสหราษฎร์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ประกอบด้วยหมู่เกาะใหญ่น้อยจำนวน 51 เกาะ และในปี พ.ศ. 2525 ได้รับการยกย่องให้เป็น “มรดกอาเซียน” (ASEAN Heritage Parks and Reserves)

1.8 เนื้อหารายงานผลการวิจัย

รายงานผลการวิจัยฉบับนี้ ประกอบไปด้วยเนื้อหารวมทั้งสิ้น 10 บท ในแต่ละบทมีเนื้อหาโดยสรุป ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 บทนำ : เป็นการนำเสนอภาพรวมของความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ขอบเขตการศึกษา ระเบียบวิธีวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

บทที่ 2 สภาพทั่วไป : เป็นการนำเสนอสภาพโดยทั่วไปของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จังหวัดสตูล เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ และเกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย

บทที่ 3 การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : เป็นการนำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไปสู่ทิศทางที่ยั่งยืน โดยอาศัยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

บทที่ 4 ผลสำรวจข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐบาล : เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์หน่วยงานรัฐบาลโดยสรุป

บทที่ 5 ผลสำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว : เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจโดยสรุป

บทที่ 6 ผลการสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยว : เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวโดยสรุป

บทที่ 7 ผลการสำรวจข้อมูลจากพนักงานและเจ้าหน้าที่ : เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์พนักงานและเจ้าหน้าที่โดยสรุป

บทที่ 8 ผลการสำรวจข้อมูลจากมัคคุเทศก์ : เป็นการนำเสนอข้อมูลจากการสำรวจมัคคุเทศก์โดยสรุป

บทที่ 9 อภิปรายผลวิจัย : เป็นการนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

บทที่ 10 บทสรุปและข้อเสนอแนะ : เป็นการนำเสนอวิธีทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในทิศทางที่ยั่งยืน

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

10.1 บทสรุป

จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงโอกาสและความมีศักยภาพของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในการวางแผนและพัฒนา ให้มีความเป็นสากลและสามารถที่จะแข่งขันในตลาดธุรกิจการท่องเที่ยวได้ ทั้งนี้ต้องมีการพัฒนาสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวของ “ตะรุเตา” ไปในทิศทางเชิงอนุรักษ์ และปรับปรุงพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่น ๆ ให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัย

นอกจากนั้นยังพบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในด้านธรรมชาติ และแหล่งประวัติศาสตร์ การบริการของเจ้าหน้าที่ ที่พัก อาหาร แต่ก็ควรจะมีการปรับปรุงด้วยในขณะที่มีความคิดเห็นว่าจะต้องปรับปรุงในสิ่งเหล่านี้ คือ ความสะอาดและการกำจัดขยะ น้ำ ไฟฟ้า และเรือโดยสาร ในขณะที่พนักงานของกรมป่าไม้มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี และมีความเห็นว่าโดยภาพรวมของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในระดับที่ควรปรับปรุงในเรื่องของการท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์

10.2 ข้อเสนอแนะ

10.2.1 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สำหรับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ควรเป็นแนวทางใหม่ของการจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่อนุรักษ์ มีการพิจารณาถึงคุณค่าด้านต่าง ๆ ไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ คุณค่าทางนิเวศ วิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และแม้กระทั่งคุณค่าที่ไม่อาจมองเห็นได้ เช่น คุณค่าของความงาม การพักผ่อนหย่อนใจ หรือแม้แต่คุณค่าทางด้านจิตใจและศาสนา การจัดการควรทำในภาพรวม โดยพิจารณาถึงท้องถิ่นและภูมิภาคที่เกาะตั้งอยู่ และนำจุดประสงค์ของพื้นที่ผนวกเข้ากับจุดประสงค์ของชุมชนและภูมิภาคซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และระบบนิเวศวิทยา

การจัดการการท่องเที่ยวบนพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ควรยึดหลักสำคัญ ๆ

7 ประการ คือ

1. การจัดการการแบ่งเขตที่เหมาะสมของการท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา (Zoning) เราจำเป็นต้องมีการจัดการการแบ่งเขตต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาตามคุณค่าทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ความเปราะบางของพื้นที่ ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว การแบ่งเขตต่าง ๆ จะทำให้ตกลงกันได้ชัดเจนระหว่างอุทยานแห่งชาติ และผู้เกี่ยวข้องในระบบการ

ท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติว่าจะต้องดูแลรักษาพื้นที่บริเวณใดอย่างไร และจะทำให้ดำเนินการจัดการได้เหมาะสมและสะดวกยิ่งขึ้น

2. กำหนดความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างผู้จัดการอุทยานและบริษัทนำเที่ยว รวมถึงมัคคุเทศก์ (Tour Programming)

อุทยานแห่งชาติตระุเตาควรที่จะมีการบริหาร การควบคุม และการจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการควบคุม ตรวจสอบ การดำเนินงานของบริษัทนำเที่ยวให้เป็นไปอย่างมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม อยู่ภายใต้กฎระเบียบ หรือกฎหมาย เพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดอบรมสัมมนาร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้กับมัคคุเทศก์ก็ต้องการเข้ามานำเที่ยวในเขตอุทยาน โดยมีขั้นตอนในการสอบ เพื่อรับใบรับรองจึงจะได้รับอนุญาตให้เข้ามานำเที่ยวในเขตอุทยานได้ เพื่อสร้างมาตรฐานของมัคคุเทศก์

3. กำหนดบทบาทที่เหมาะสมของอุทยานแห่งชาติกับเอกชนที่จะเข้ามาลงทุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ โดยแบ่งการจัดการออกเป็น 3 ทางเลือก ทางเลือกที่หนึ่ง อุทยานแห่งชาติตระุเตาดำเนินการเองทั้งหมดเช่นปัจจุบัน แต่รูปแบบการดำเนินการต้องเป็นไปในเชิงธุรกิจ ทางเลือกที่สองให้เอกชนดำเนินการเองทั้งหมดในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทั้งหมด แต่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของอุทยานแห่งชาติตระุเตา ทางเลือกที่สามให้เอกชนดำเนินการในส่วนที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวและให้อุทยานแห่งชาติตระุเตาดำเนินการในส่วนของโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งคณะผู้วิจัยขอเสนอทางเลือกที่สาม คาดว่าเป็นทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดของอุทยานแห่งชาติตระุเตา

4. กำหนดกลุ่มลูกค้าของอุทยานแห่งชาติ (Marketing)

หลังจากอุทยานแห่งชาติมีแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ชัดเจนแล้ว การกำหนดกลุ่มลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญ นั้นหมายถึง อุทยานแห่งชาติจะเป็นผู้เลือกกลุ่มลูกค้า (Select Target Group) เาระบบการประชาสัมพันธ์ (Public Relations) และการส่งเสริมทางการขาย (Promotion) ต้องเปลี่ยนไป ต้องมีการเลือกสื่อที่ครอบคลุมกลุ่มลูกค้าที่มีคุณภาพ (นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์) ให้ได้มากที่สุด

5. การกำหนดระดับของความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่อุทยานแห่งชาติ (Carrying Capacity)

อุทยานแห่งชาติตระุเตา นั้นจะต้องมีการวิเคราะห์ว่าเมื่อผลกระทบทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมได้ปรากฏ อันเนื่องมาจากการขยายตัวของเมือง ประชากรเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เห็นได้ชัดเจนขึ้น ว่าแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งทรัพยากรต่าง ๆ นั้น สามารถที่จะรองรับการใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยวอย่างไรจึงจะสามารถที่จะคงอยู่กับ

มนุษย์ได้นานที่สุด โดยไม่เป็นการทำลายหรือทำให้ทรัพยากรเหล่านั้นคือขาลงไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของจำนวน ผู้มาใช้ทรัพยากรต่าง ๆ กับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดโดยยึดปัจจัยตัวแปร 4 ประการ คือ

5.1 ปัจจัยทางกายภาพและสภาวะแวดล้อม (Physical and Ecological Factors)

5.2 ปัจจัยทางสังคม (Social Factors)

5.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic Factors)

5.4 ปัจจัยทางโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Factors)

6. สร้างความเป็นหุ้นส่วนระหว่างการท่องเที่ยวบนพื้นที่อุทยานแห่งชาติและชุมชนท้องถิ่น

อุทยานแห่งชาติควรให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวบนพื้นที่อนุรักษ์กับชุมชนท้องถิ่นให้เขาเหล่านั้นได้เข้ามามีบทบาทในการดูแลรักษาทรัพยากร ซึ่งเป็นสมบัติของเขาเหล่านั้นเอง และให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีโอกาสนำเสนอวัฒนธรรม และประเพณี นั่นคือ วัฒนธรรมชาติของเขาในรูปแบบของการแสดงต่อนักท่องเที่ยว

7. ตรวจสอบผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อพื้นที่อุทยานแห่งชาติ พยายามให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

โดยหลักการของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้กำหนดให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการพัฒนา ดังนั้นจึงนับได้ว่าเป็นโอกาสในการคืนอำนาจการจัดการทรัพยากรให้กับผู้ที่เป็นเจ้าของ คือ ประชาชนนั่นเอง โดยเฉพาะประชาชนบนเกาะ ดังนั้นคนในชุมชนท้องถิ่นจึงควรที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ นับตั้งแต่การท่องเที่ยวควรจะเป็นลักษณะใด ชนิด และปริมาณของนักท่องเที่ยวที่ชุมชนต้องการ ตลอดจนมีหน้าที่ควบคุมดูแลคุณภาพของสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ

10.2.2 บทบาทที่ต้องเปลี่ยนไปของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

1. บทบาทของหน่วยงานภาครัฐบาล ควรทำการศึกษาวิจัยถึงผลกระทบของการท่องเที่ยวที่มีต่อเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการวางแผนรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างจริงจัง และให้ความร่วมมือกับเอกชนในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งให้ความสำคัญต่อการศึกษาและปลูกฝังจิตสำนึกของคนในพื้นที่และคนในชาติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2. บทบาทของเอกชนผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ควรมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติอย่างมีคุณค่า ดูแลไม่ให้เกิดผลกระทบทางด้านลบต่อสังคม และวัฒนธรรมแก่การท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ มีโปรแกรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตลอดจนให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวที่มารับบริการเพื่อลดผลกระทบที่อาจมีต่อสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3. บทบาทของนักท่องเที่ยว ควรเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และควรปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ และข้อแนะนำของอุทยานแห่งชาติอย่างเคร่งครัด

4. บทบาทของกรมป่าไม้ (อุทยานแห่งชาติ) ควรที่จะมีบทบาทของตนเองอย่างชัดเจนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องปรับปรุงโครงสร้างการทำงานใหม่ ทบทวนกฎระเบียบเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาไปสู่วิถีทางที่ยั่งยืน และเป็นตัวกลาง หรือผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. บทบาทของชุมชนท้องถิ่น ต้องมีองค์กรของชุมชนที่เข้มแข็ง ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ไม่หวังพึ่งองค์กรภายนอกมากเกินไป และมีจิตสำนึกเป็นสาธารณชน คือ มีความรัก ห่วงแทนทรัพยากรธรรมชาติ

10.2.3 โครงการที่ควรนำเสนอเพิ่มเติม เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา โดยจัดทำโครงการในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์

เพื่อดึงดูดกลุ่มลูกค้าที่ต้องการ ซึ่งลูกค้าในที่นี้คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของความรู้และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ควรที่จะทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิมๆ ให้สามารถครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งอาจจะจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร (Information Center) และเลือกใช้ช่องทางการติดต่อสื่อสารทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการโฆษณาและประชาสัมพันธ์นั้นไม่เพียงแต่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐบาลเท่านั้น แต่ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา บริษัทท่องเที่ยว คนในพื้นที่ และตัวนักท่องเที่ยวเองด้วย

2. การฟื้นฟูวัฒนธรรม

คุณค่าของวัฒนธรรมที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว คือ วัฒนธรรมของ ชาวเล ซึ่งมีส่วนสำคัญในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น การฟื้นฟูวัฒนธรรมของชาวเลนั้นสามารถที่จะกระทำได้โดยการจัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมของชาวเลขึ้น โดยภายในศูนย์วัฒนธรรมนี้จำเป็นต้องมีการจัดแบ่งส่วนต่าง ๆ อย่าง

ชัดเจน เช่น สถานที่แสดงศิลปพื้นเมืองของชาวเล เขตสถานที่หมู่บ้านของชาวเล หรือเขตสถานที่ขายของที่ระลึกที่ผลิตโดยชาวเล เป็นต้น และนำนักท่องเที่ยวเข้าไปชม ซึ่งเป็นการเสนอแนะและสร้างค่านิยม เมื่อการจัดการได้มาตรฐานพอสมควรและได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายแล้ว ก็ทำการขยายการโฆษณาไปยังต่างประเทศ ซึ่งเป็นผลดีต่อชนเจ้าของพื้นที่เอง เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวเข้าไปในพื้นที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตาก็ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของชุมชน ก่อให้เกิดการสร้างอาชีพและกระจายรายได้ไปสู่ชาวเลทุกคน

3. การฟื้นฟูประวัติศาสตร์

ควรจัดให้มีการรวบรวมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ให้เป็นระบบระเบียบ และมีการจัดทำเพื่อแจกให้เป็นความรู้แก่นักท่องเที่ยวโดยทั่วไป เพื่อเป็นการให้ข้อมูลด้านสถานที่ท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว และควรที่จะมีการพัฒนาและอนุรักษ์ร่องรอยทางประวัติศาสตร์ให้อนุชนรุ่นหลังได้ทำการศึกษาต่อไป

4. การจัดกิจกรรมที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

อุทยานฯ ควรที่จะจัดกิจกรรมที่เน้นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่มากยิ่งขึ้น เช่น การจัดชมรมจักรยานเชิงอนุรักษ์ การจัดกิจกรรมเดินป่า การจัดกิจกรรมตั้งค่ายพักแรม การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ การจัดกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล และการจัดสัตว์เปิด เป็นต้น แต่ทั้งนี้ ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ไม่เข้าไปทำลายสภาพแวดล้อมด้วย

5. การพัฒนา “เกาะตะรุเตา” ให้เป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในเขต

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา

เกาะตะรุเตา ควรได้รับการพัฒนาตนเองให้เป็นศูนย์รวมแห่งสถานที่พักผ่อนร้านอาหารที่ทันสมัย และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อควบคุมให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้ทรัพยากรแต่เพียงที่เกาะตะรุเตา ซึ่งมีการจัดการที่ยึดหลักการดำเนินการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเท่านั้น และควบคุมอยู่ในเฉพาะเขตพื้นที่ที่กำหนดเท่านั้น โดยอนุญาตให้ไปท่องเที่ยวในหมู่เกาะใกล้เคียงในรูปแบบไปเช้าเย็นกลับ เพื่อดูแลรักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

10.2.4 รูปแบบการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

การท่องเที่ยวในทิศทางที่อื่นนั้นจะต้องรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวที่สำคัญ อันได้แก่ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ทะเล หาดทราย และปะการัง ฯลฯ ซึ่งการรักษาทรัพยากรเหล่านี้ไว้จำเป็นต้องอาศัยการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ได้มาตรฐานโดยใช้การประชาสัมพันธ์ที่เจาะกลุ่มลูกค้าที่มีความเหมาะสมกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา และต้องตระหนักถึงการประสานงานกับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

บทที่ 2

สภาพทั่วไป

ในบทนี้ได้กล่าวถึงสภาพทั่วไปของเกาะตะรุเตา เกาะพีพี และเกาะลันกาวิ โดยเฉพาะข้อมูลด้านความสวยงาม ความสมบูรณ์ของทรัพยากรบนเกาะ โดยนำข้อมูลด้านสถานที่ตั้ง ทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบกและท้องทะเลที่ได้จากการศึกษามาทำการเปรียบเทียบเพื่อหาแนวทางการพัฒนาเกาะตะรุเตาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

2.1 ข้อมูลเบื้องต้น

2.1.1 สถานที่ตั้ง

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ตั้งอยู่ในบริเวณท้องทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ในท้องที่หมู่ที่ 7 ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ห่างจากท่าเรือปากบารา อำเภอละงู จังหวัดสตูล ประมาณ 22 กิโลเมตร

2.1.2 อาณาเขตโดยสังเขป

ทิศเหนือ จดอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกดรา ท้องที่ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล

ทิศใต้ จดทะเลที่เป็นแนวพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับสหพันธรัฐมาเลเซีย คือ แนวกึ่งกลางระหว่างเกาะตะรุเตากับเกาะลันกาวิของประเทศมาเลเซีย ซึ่งอยู่ห่างกัน ประมาณ 4.8 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก จดทะเลอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

ทิศตะวันตก จดทะเลอยู่ในช่องแคบมะละกา และต่อเนื่องไปจนถึงมหาสมุทร

อินเดีย

2.1.3 เส้นทางคมนาคม

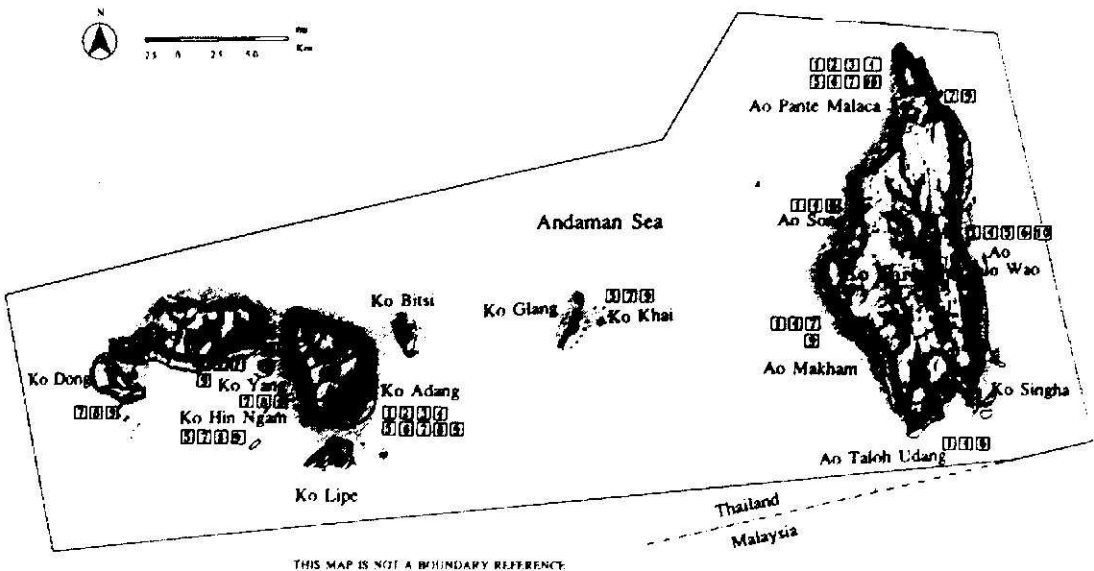
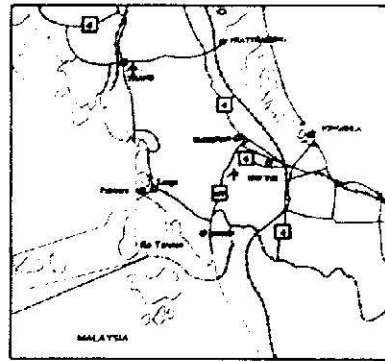
เนื่องจากอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ตั้งอยู่กลางทะเลลึกและได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งจะทำให้คลื่นลมแรง อันตรายแก่การเดินทาง ดังนั้นช่วงเวลากการเดินทางสู่อุทยานแห่งชาติที่เหมาะสม คือ เดือนธันวาคม - เมษายน

2.1.4 เส้นทางการเดินทาง

1. จากกรุงเทพฯ ถึง หาดใหญ่ เดินทางโดยรถไฟ รถยนต์โดยสาร และเครื่องบิน และจากหาดใหญ่ถึงท่าเรือปากบารา เดินทางโดยรถแท็กซี่ หาดใหญ่ - ละงู รถสองแถวจาก ละงูไปยังท่าเรือปากบารา หรือรถตู้ปรับอากาศ หาดใหญ่ - ปากบารา และลงเรือที่ท่าเรือปากบารา

2. จากกรุงเทพฯ ถึงสตูลเดินทางโดยรถยนต์โดยสารปรับอากาศและรถโดยสารประจำทางสตูล - ตรัง ถึงละงู ขึ้นรถสองแถวมายังท่าเรือปากบารา และลงเรือที่ท่าเรือนี้ไปยัง เกาะตะรุเตา จากท่าเรือปากบาราถึงอุทยานแห่งชาติ จะเดินทางโดยทางเรือ แม้ว่าบนเกาะตะรุเตาจะมี ลานบินให้เครื่องบินปีกหมุนลงได้ แต่ก็ใช้ในกรณีเร่งด่วนหรือฉุกเฉินเท่านั้น

ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงที่ตั้งอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

THIS MAP IS NOT A BOUNDARY REFERENCE

2.1.5 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ทั่วไป

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ประกอบไปด้วยเกาะใหญ่น้อย 51 เกาะ รวมเนื้อที่ประมาณ 1,490 ตารางกิโลเมตร มีเกาะที่มีขนาดใหญ่ 7 เกาะด้วยกัน คือ เกาะตะรุเตา เกาะอาดัง เกาะราวี เกาะหลีเป๊ะ เกาะกลาง เกาะบาตวง และเกาะบิสสี โดยจัดแบ่งออกเป็นหมู่เกาะใหญ่ ๆ ได้ 2 หมู่เกาะ คือ หมู่เกาะตะรุเตา และหมู่เกาะอาดัง-ราวี

เกาะตะรุเตาเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด มีเนื้อที่ 152.01 ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาที่มีความลาดชันสูง ยอดเขาที่สูงที่สุด สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 708 เมตร ส่วนชายฝั่งทางด้านตะวันออกของเกาะส่วนมากจะเป็นหน้าผาสูงชันสลับกับอ่าวและหาดทรายโคลน ทางด้านตะวันตกจะมีหน้าผา แต่เฉพาะทางด้านเหนือบริเวณแหลมตันหยงมระ (ด้านหัวเกาะ) มีที่ราบอยู่เป็นหย่อม ๆ ทางเทือกเขาหลังอ่าว อ่าวที่สำคัญได้แก่ อ่าวพันเตมะละกา อ่าวสน อ่าวมะขาม อ่าวตะโลละอูดัง และอ่าวตะโลละวาว เป็นต้น อ่าวต่าง ๆ เหล่านี้มีคลองและลำธารไหลผ่านออกสู่ทะเล มีที่ราบเล็กน้อย เกาะตะรุเตาประกอบด้วยหินยุค Lower Paleozoic Rocks ทางด้านฝั่งตะวันตกและใต้ของตัวเกาะ จะเป็นหินทรายสีน้ำตาลแดง มีชั้นของหินดินดานแทรกสลับ ในชุดหิน Tanulao Group มีอายุประมาณมหายุค Cambrian ส่วนทางด้านตะวันออกและเหนือของตัวเกาะจะเป็นหน้าผาสูงชันของพวกหินปูนสีเทา-ดำ มีลักษณะเป็นชั้นๆ ในหินชุด Thung Song Group มีอายุประมาณยุค Ordovician (อุทยานแห่งชาติตะรุเตา : 2541)

เกาะอาดัง-ราวี อยู่ห่างจากเกาะตะรุเตาไปทางทิศตะวันตกประมาณ 40 กิโลเมตร เกาะอาดัง เกาะราวี เกาะบาตวง และเกาะหลีเป๊ะ เทือกเขาส่วนใหญ่เป็นหินแกรนิตและมีหินควอร์ตไซต์ และหินดินดานประกอบอยู่ประปราย เกิดในยุค Cretaceous โดยเกาะอาดังมีเนื้อที่ 29.78 ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่เป็นเทือกเขาสูงครอบคลุมเนื้อที่เกือบทั้งหมดของเกาะ ยอดเขาสูงสุดมีความสูงจากระดับน้ำทะเล 703 เมตร บริเวณโคยรอบริมเกาะเป็นหน้าผาสูงชัน มีที่ราบเฉพาะบริเวณเหนือชายหาดต่าง ๆ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น สำหรับเกาะราวีมีเนื้อที่ 28.44 ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่เป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน มีความสูงเฉลี่ยจากระดับน้ำทะเลประมาณ 460 เมตร พื้นที่ที่มีความลาดชันสูง มีที่รำน้อย

อุทยานแห่งชาติตะรุเตามีสภาพอากาศที่ชุ่มชื้นแบบ Tropical Monsoon Climate ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้อย่างเต็มที่ รวมทั้งมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีฝนตกตลอดปี และมีช่วงฤดูฝนยาวนานกว่าฤดูแล้ง ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้ลมชายฝั่งค่อนข้างแรง มีการก่อตัวของคลื่นลมในทะเลรุนแรง และมีฝนตกชุกในปริมาณมาก สำหรับเดือนธันวาคมถึงเดือนเมษายน เป็นช่วงฤดูแล้งได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ คลื่นลมสงบและไม่มีฝนตกมากนัก

2.2 ข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ

2.2.1 พืชพรรณธรรมชาติ

สภาพป่าของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาสามารถที่จะจำแนกออกได้เป็น 7 ประเภท ได้แก่

1. ป่าดงดิบ (Semi-evergreen Rain Forest)
2. ป่าผสมผลัดใบ/ป่าเขาหินปูน (Mixed deciduous forest/Limestone Forest)
3. ป่าชายหาด (Beach Forest)
4. ป่าพรุ (Swamp Forest)
5. ป่าชายเลน (Mangrove Forest)
6. ไม้แคระ/ไม้พุ่ม (Scrub Forest)
7. ป่ารุ่นสอง (Secondary Forest)

2.2.2 สัตว์

จากการสำรวจของส่วนวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ พบสัตว์ในเขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จำแนกได้ดังนี้

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวนที่พบ 30 ชนิด ตัวอย่างเช่น วัว หมูป่า กระซังควาย กระซังเล็ก กระรอกบินแก้มสีแดง

สัตว์ปีก จำนวนที่พบ 268 ชนิด ตัวอย่างเช่น นกเอี้ยงดำ นกปลีกล้วยเล็ก นกกาฝากกันเหลือง นกกระต๊อตะโพกขาว

สัตว์เลื้อยคลาน จำนวนที่พบ 30 ชนิด ตัวอย่างเช่น แย้ ตุ๊กแก จิ้งเหลน กิ้งก่าเต่าหับ

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ตัวอย่างเช่น กบน้ำกร่อย กบภูเขา กบหนอง อึ่งอ่างบ้าน ปาด คางคกบ้าน จงโคร่งหรือกบ คางคกไฟ

2.2.3 แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ น้ำทะเลและน้ำจืด โดยเป็นพื้นที่น้ำทะเลประมาณ 1,230 ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ 82 ของเนื้อที่ทั้งหมด สำหรับกลุ่มน้ำที่สำคัญสามารถจำแนกออกได้เป็น

1. **เกาะตะรุเตา** มีกลุ่มน้ำที่สำคัญ 3 แห่งด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มน้ำคอนเหนือของเกาะเป็นพื้นที่รับน้ำ กลุ่มน้ำเหนืออ่าวตะโละอูดัง กลุ่มน้ำบริเวณอ่าวตะโละถึงย ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่รับน้ำที่ก่อกำเนิดคลองพันเตสอหราดไหลลงหาดทรายบริเวณอ่าวจาก กลุ่มน้ำตะโละ ลิงายก่อให้เกิดคลอง

สำคัญ 2 คลอง คือ คลองหินงาม และ คลองตะโละไค้ไปิ๊ะ สำหรับลุ่มน้ำเหนืออ่าวตะโละอุ้งเป็นลุ่มน้ำขนาดใหญ่ที่สุดในเขตอุทยานแห่งชาติ มีคลองตะโละอุ้งกำเนิดขึ้นจากเทือกเขาสูงสองแนวตอนกลางของเกาะตะรุเตา และคลองบ่อท่อทางทิศตะวันออกของคลองตะโละอุ้ง นอกจากนี้ในด้านตะวันออกและด้านเหนือของเกาะมีลำน้ำคลองหมากหลอดและลำธารสายสั้น ๆ ซึ่งมีน้ำไหลเฉพาะฤดูฝนไหลลงอ่าวตะโละวาว ส่วนในคลองพันเตมะละกามีลำธารน้ำจืดสองสายไหลลงไปปนกับน้ำทะเลในคลอง ทำให้เกิดน้ำกร่อยเป็นบริเวณกว้างตลอดลำคลองประมาณ 2 กิโลเมตร

2. เกาะอาดัง มีลำธารน้ำจืดที่ไหลลงสู่อ่าวตะโละอาเยียง อ่าวตะโละรีป่า อ่าวตะโละไปิ๊ะชะ อ่าวตะโละแล และอ่าวตะโละตันจา

3. เกาะราวี มีลำธารสายสั้น ๆ ได้แก่ ลำธารอ่าวตะโละปะเลียง อ่าวตะโละปะดัยปาหยัง อ่าวตะโละลาภา อ่าวตะโละภูหยด และอ่าวตะโละปะดัยราโยง

2.3 ข้อมูลการท่องเที่ยว

2.3.1 แหล่งท่องเที่ยว

เกาะตะรุเตา

- อ่าวพันเต เป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยานแห่งชาติตะรุเตา หาดทรายขาวสะอาด เหมาะสำหรับเดินเล่นชายหาดและลงเล่นน้ำทะเล
- ศาไค้บู ความสูง 60 เมตร มีจุดชมวิว ทิศนวิสัยกว้างไกล ใช้เวลาเดินขึ้น 20 นาที
- ถ้ำกรเ็ง อยู่ปลายคลองพันเตมะละกา ใช้เรือพายหางไปจอดที่ท่าเทียบเรือหน้าถ้ำ ภายในถ้ำใช้แพเข้าไปชมความงามของหินงอกหินย้อย
- อ่าวจาก อ่าวเล็ก ๆ ติดต่อกับอ่าวพันเต
- อ่าวมะละ และ หาดทรายขาวสะอาด มีดงมะพร้าวสวยงาม
- อ่าวสน ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 8 กิโลเมตร หาดทรายขาวประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นที่วางไข่ของเต่าทะเล เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.4 (อ่าวสน) มีจุดกางเต็นท์ บริการอาหาร ห้องน้ำ หาดหิน
- น้ำตกสุดู น้ำตกขนาดเล็ก สวยงาม เหมาะแก่การเดินป่า ศึกษาธรรมชาติ อยู่ในบริเวณอ่าวสน
- น้ำตกโละไปิ๊ะ น้ำตกขนาดเล็ก สวยงาม เหมาะแก่การเดินป่า ศึกษาธรรมชาติ อยู่ในบริเวณอ่าวสน
- อ่าวมะขาม เป็นที่จอดพักเรือประมงขนาดเล็ก มีน้ำจืดสนิท ป่าสมบูรณ์มีสัตว์ป่าและนกชุกชุม เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.3 (อ่าวมะขาม)

- **อ่าวตะโลละอูดัง** อยู่ทางด้านทิศใต้ของเกาะตะรุเตา ห่างจากเกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย ประมาณ 8 กิโลเมตร ในอดีตใช้เป็นที่กักขังนักโทษการเมือง กบฏบวรเดชและกบฏ นายสิบ สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.2 (ตะโลละอูดัง)

- **อ่าวตะโลละวาว** อยู่ทางด้านตะวันออกของเกาะตะรุเตา เป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ สถานที่นิคมฝึกอาชีพหรือทัณฑสถาน นักโทษเค็ดขาดและนักโทษกักกัน ระหว่าง พ.ศ. 2480-2490 คงพบเห็นแต่มูลดิน ซากปรักหักพังของสิ่งก่อสร้าง และสุสาน 700 ศพ เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.1 (อ่าวตะโลละวาว)

- **อ่าวฤาษี** เป็นอ่าวเล็ก ๆ มีถ้ำไว้หลบฝน มีปะการังแข็งพอดำชมได้

- **เกาะไข่** เกาะเล็ก ๆ ห่างจากเกาะตะรุเตา 25 กิโลเมตร มีชุมชนประมงพื้นบ้าน สวยงามเป็นสัญลักษณ์ทางการท่องเที่ยวของจังหวัดสตูล

- **เกาะอาดัง** ในอดีตเป็นที่ตั้งชุมโจรสลัดปล้นสะดมเรือ หาดทรายงาม ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต. 5 (แหลมสน)

- **น้ำตกโจรสลัด** เป็นน้ำตกขนาดเล็ก มีแอ่งน้ำไว้เก็บน้ำใช้ได้ตลอดปี

- **ผาชะโค** ตั้งอยู่ในเกาะอาดัง ในอดีตเป็นที่ตั้งเหตุการณ์ของกลุ่มโจรสลัด เพื่อเข้าโจมตีเรือสินค้า ปัจจุบันใช้ชมทิวทัศน์สวยงามของท้องทะเล

- **เกาะหินงาม** หาดหินงามสดสวย เมื่อถูกน้ำเป็นประกายแวววับ เชื่อกันในท้องถิ่นว่ามีคำสาปห้ามนำเคลือบหินเหล่านี้ออกจากอุทยานแห่งชาติ

- **เกาะยาง** มีปะการังสวยงาม น้ำใส ปลาสวยงามในแนวปะการัง

- **เกาะขามัง** มีปะการังอ่อน 7 สี น้ำใส ปลาสวยงามในแนวปะการัง

- **เกาะราวี** หาดทรายขาว น้ำใส เงียบสงบ เหมาะแก่การกางเต็นท์พักผ่อน เป็นที่ตั้งของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต. 6 (หาดทรายขาว)

- **เกาะหลีเป๊ะ** มีชุมชนชาวเลอาศัยอยู่ ร้านค้า ร้านอาหาร ที่พักของเอกชนไว้บริการนักท่องเที่ยว

- **เกาะคอง** เป็นเกาะสุดท้ายในเกาะเล็ก มีหินตั้ง หินซ้อน สวยงาม เงียบสงบ

2.3.2 สิ่งอำนวยความสะดวก

มีที่พักของทางราชการไว้บริการนักท่องเที่ยว ดังนี้

เกาะตะรุเตา บ้านพักตะแบก 1-5 พักได้หลังละ 8 คน อัตราค่าธรรมเนียม หลังละ 1,000 บาท บ้านพักตะบูน 1-8 พักได้หลังละ 6 คน อัตราค่าธรรมเนียมหลังละ 750 บาท

เรือนแถว 1-3 พักได้ หลังละ 40 คน ห้องละ 320 บาท หรือหลังละ 3,200 บาท เดือนหลังละ 80 , 120 , 160 บาท ความจุ 2-4 คน

เกาะอาดัง เรือนแถว 5-6 พักได้หลังละ 40 คน ห้องละ 320 บาท หรือหลังละ 3,200 บาท มีร้านอาหารและที่จำหน่ายของที่ระลึกไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยวที่เกาะตะรุเตาและเกาะอาดัง

ไฟฟ้า-น้ำประปาเปิดบริการตามกำหนดเวลา ในปี 2541 – เมษายน 2542 จะปิดไฟฟ้าเมื่อ 22.00 น. แต่นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2542 เกาะตะรุเตาจะมีไฟฟ้าใช้ตลอดทั้งคืน

โทรศัพท์สาธารณะหยอดเหรียญ 2 หมายเลข คือ เกาะตะรุเตาใช้หมายเลข (074) 729002-3 สำหรับเกาะอาดัง ใช้หมายเลข (074) 729200

ก่อสร้างกระโจมไฟ บริเวณป่ากร่องคลองพันตะมะละกา เพื่อความปลอดภัยในการเดินเรือ คำนึงการโดยเจ้าท่าภูมิภาคสาขาสตูล

มีเจ้าหน้าที่ตำรวจท่องเที่ยว ปฏิบัติการประจำที่เกาะตะรุเตา และเกาะอาดัง ตลอดฤดูกาลท่องเที่ยว

คลินิกสนาม โดยเจ้าหน้าที่พยาบาลจังหวัดสตูลมาปฏิบัติการ วันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ของทุกสัปดาห์ตลอดฤดูกาลท่องเที่ยวเช่นกัน

วางหุ่นสำหรับจอดเรือเพื่อการท่องเที่ยวและป้องกันการทิ้งสมอในแนวปะการัง

2.3.3 ปริมาณนักท่องเที่ยว

เนื่องจากอุทยานแห่งชาติตะรุเตา อยู่ห่างไกลจากแหล่งชุมชนและการคมนาคม ทำให้การเข้าถึงต้องใช้เวลานานพอสมควร ประชาชนที่เข้ามาท่องเที่ยวพักผ่อนหรือเข้ามาศึกษาหาความรู้ในรูปของการมาเช่า-กลับเย็น จึงมีไม่มากนัก ส่วนมากมักจะมาพักค้างคืนทั้งที่เป็นแบบกางเต็นท์หรือเช่าบ้านพักที่มีอยู่ในอุทยานแห่งชาติ ส่วนมากมีการเตรียมการมา เพื่อการท่องเที่ยวหรือการพักผ่อนในปี 2541 มีประชาชน เข้ามาใช้บริการดังนี้

ในรูปมาเช่า - กลับเย็น	จำนวน	<u>5,761 คน</u>
- ชาวไทย	”	5,527 คน
- ชาวต่างประเทศ	”	234 คน
ในรูปพักแรม	”	<u>11,997 คน</u>
- ชาวไทย	”	10,505 คน
- ชาวต่างประเทศ	”	1,492 คน
	<u>รวมทั้งสิ้น</u>	<u>17,758 คน</u>

2.4 การวิเคราะห์ลักษณะของการท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล

ผู้เยี่ยมชมส่วนใหญ่เดินทางมาจังหวัดสตูล มีวัตถุประสงค์เพื่อมาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูลโดยเฉพาะ แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมคือ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา อุทยานแห่งชาติทะเลบัน กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นการชมความงามของเกาะต่างๆในอุทยานแห่งชาติ เช่น เกาะอาดัง-ราวี เกาะไข่ เกาะตะรุเตา และแหวะพักในเขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตา หรือที่พักในเกาะหลีเป๊ะ ซึ่งเป็นที่ของเอกชน สถานบันเทิงในตัวจังหวัดสตูลมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองให้บริการต่อผู้เยี่ยมชมที่มาพักเพื่อรอการเดินทางต่อไปยังจังหวัดอื่น ๆ หรือเพื่อเดินทางไปชมความงามของเกาะต่าง ๆ หรือเดินทางต่อไปยังประเทศมาเลเซีย

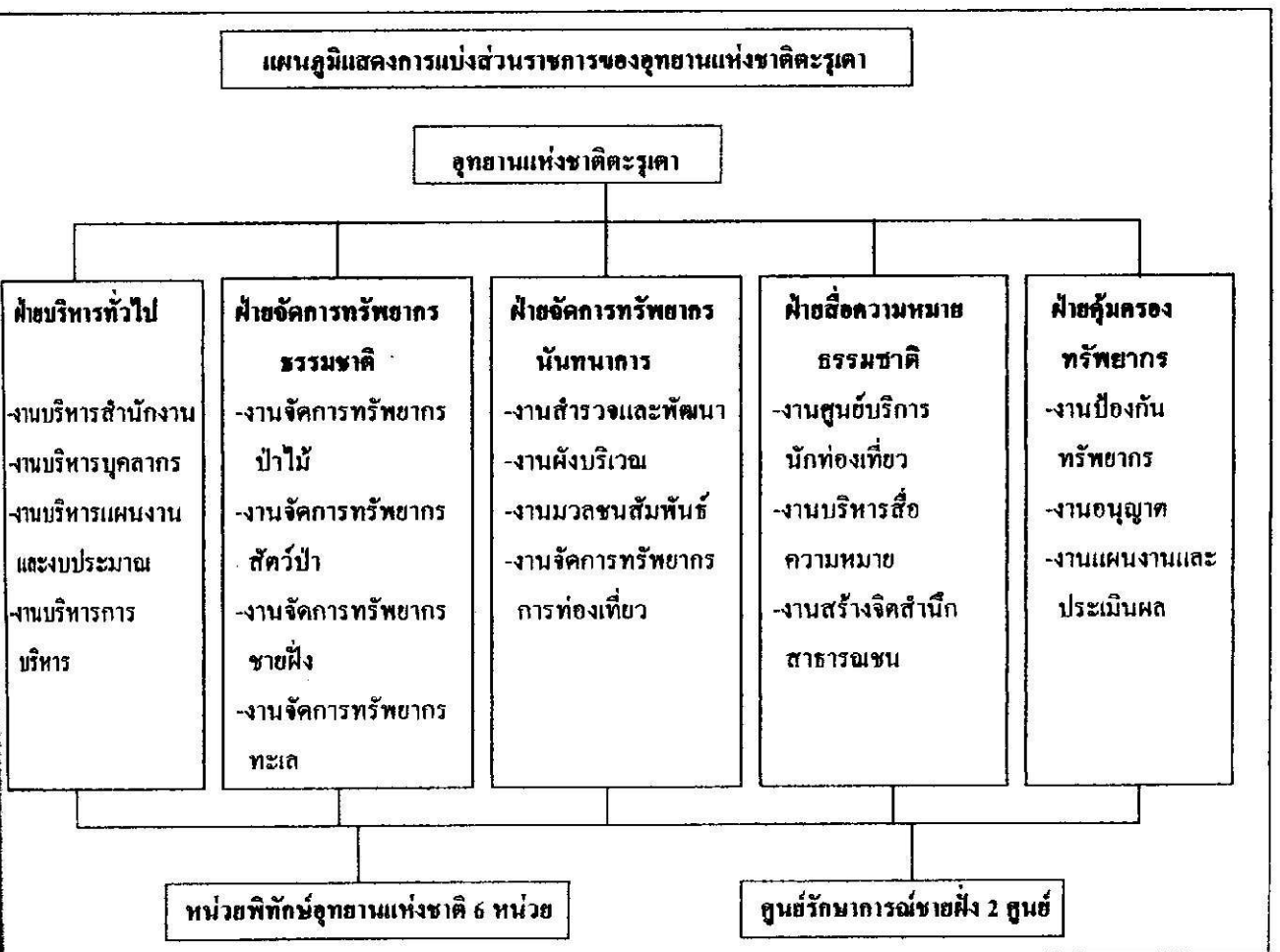
จะเห็นได้ว่าลักษณะของผู้ที่เข้ามาท่องเที่ยวในตัวจังหวัดสตูลนั้นเป็นแค่เพียงการมาพักผ่อนเพื่อเป็นทางผ่านไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น เกาะลังกาวิ ของประเทศมาเลเซีย หรือมาท่องเที่ยวในส่วนของอุทยานแห่งชาติต่างๆ เช่น อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เป็นต้น ซึ่งลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ในส่วนของตัวจังหวัดเองนั้นไม่มีสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวได้เลย ตัวจังหวัดสตูลจึงเป็นแค่เพียงทางผ่านที่นักท่องเที่ยวใช้ สาเหตุที่นักท่องเที่ยวไม่มีความสนใจในตัวจังหวัดสตูลนั้นก็อาจจะมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน เช่น การที่มีที่ตั้งอยู่ใกล้อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งอำเภอหาดใหญ่นั้นถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางทางการค้าของภาคใต้ ซึ่งมีความเจริญมากกว่า จังหวัดสตูลในทุกๆด้านและตั้งอยู่ไม่ไกลจากจังหวัดสตูลมากนัก ใช้เวลาในการเดินทางเพียงชั่วโมงกว่า ๆ ก็ถึงหาดใหญ่ นอกจากด้านที่ตั้งแล้ว ด้านของแหล่งที่พักที่อำเภอหาดใหญ่ก็มีให้เลือกมากกว่า ตั้งแต่ระดับต่ำสุดจนไปถึงระดับสูงสุด มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ด้านแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวบันเทิงต่าง ๆ ในเวลารাত্রี ซึ่งก็ได้รับความนิยมอย่างมากจากลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ก็เป็นนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งในแต่ละปีก็มีการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในอัตราที่สูงพอสมควร

การที่นักท่องเที่ยวไม่นิยมท่องเที่ยวในตัวจังหวัดสตูลนั้น นอกจากสถานที่ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์กลางทางการค้าของภาคใต้แล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ต้องยอมรับก็คือ ความไม่ได้มาตรฐานของโรงแรมสถานที่พักผ่อน และแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงนิยมที่จะใช้ตัวจังหวัดสตูลเป็นแค่เพียงทางผ่านต่อไปยังสถานที่อื่นๆ ต่อไปเท่านั้น

ภาพที่ 2.2 ภาพท่าเรือปากบารา ตำบลละงู จังหวัดสตูล

ภาพที่ 2.3 แผนภูมิแสดงการแบ่งส่วนราชการของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ภาพที่ 2.4 ห้องสมุดอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ภาพที่ 2.5 การจัดเก็บขยะในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ภาพที่ 2.6 ร้านจำหน่ายของที่ระลึก อุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ภาพที่ 2.7 จุดจ่ายค่าธรรมเนียมขึ้นเกาะของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ภาพที่ 2.8 ป้ายแสดงแนะนำทางไปแหล่งประวัติศาสตร์ในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ภาพที่ 2.9 เรือนแถวเปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทั่วไปในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

2.5 ข้อมูลเบื้องต้นหมู่เกาะพีพี

2.5.1 สถานที่ตั้ง

หมู่เกาะเกาะพีพี เดิมชาวทะเลเรียกหมู่เกาะนี้ว่า “ปูเลาปีอาปี” คำว่า “ปูเลา” แปลว่าเกาะ คำว่า “ปีอาปี” แปลว่าต้นไม้ทะเลชนิดหนึ่งจำพวกแสมและโกงกาง ต่อมา เรียกว่า “ต้นไม้ปี” เมื่อปี พ.ศ. 2526 กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ ได้ประกาศให้เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพีประกอบด้วยหมู่เกาะใหญ่น้อยรวมกัน 6 เกาะ คือ เกาะพีพีคอน เกาะพีพีเล เกาะบิ๊ะใน เกาะยุง และเกาะไผ่ หมู่เกาะพีพีอยู่ห่างจากเกาะภูเก็ตเป็นระยะทางประมาณ 48 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดกระบี่เป็นระยะทางประมาณ 42 กิโลเมตร

2.5.2 สถานที่ท่องเที่ยว

เกาะพีพีคอน มีเนื้อที่ประมาณ 28 ตารางกิโลเมตร กว้าง 3.5 กิโลเมตร และยาว 8 กิโลเมตร ทางเหนือของเกาะคือ แหลมตง เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวเล ส่วนใหญ่อพยพมาจากเกาะหลีเป๊ะในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่จังหวัดสตูล บริเวณแหลมตงนี้ มีธรรมชาติใต้ทะเลที่สวยงาม เหมาะแก่การดำน้ำ เช่นเดียวกับที่บริเวณปลายแหลมหัวระเเดด หาดขาวและหินแพ นอกจากนี้ยังมีเว้าอ่าวคูที่มีความสวยงามติดอันดับโลกของอ่าวตันไทรและอ่าวโลละดาลัยซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของสถานที่พักจำนวนมาก บริการแก่นักท่องเที่ยวทั่วไป

เกาะพีพีเล มีพื้นที่เพียง 6.6 ตารางกิโลเมตร กว้าง 1 กิโลเมตร และยาว 3 กิโลเมตร เป็นเกาะที่เต็มไปด้วยภูเขาหินปูน มีหน้าผาสูงชันตั้งฉากกับพื้นผิวน้ำทะเล โดยรอบเกือบทั้งเกาะ มีพื้นน้ำลึกเฉลี่ยประมาณ 20 เมตร โดยมีบริเวณน้ำลึกที่สุดประมาณ 34 เมตรอยู่ทางตอนใต้ของเกาะ เกาะแห่งนี้มีเว้าอ่าวสวยงาม ลักษณะเป็นรูปครึ่งวงกลมอยู่ในวงล้อมของภูเขาหินปูนที่สูงชันจนเกือบเป็นทะเลในหรือที่ชาวเกาะเรียกว่า “บิ๊ะละ” อาทิ อ่าวบิ๊ะละ อ่าวมาหยา อ่าวโลละวามะ นอกจากนี้ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือยังมีถ้ำไวกิ้ง ภายในถ้ำพบภาพเขียนสีสมัยประวัติศาสตร์ สันนิษฐานว่าภาพเขียนเหล่านี้เป็นฝีมือของนักเดินเรือหรือพวกโจรสลัด

เกาะยุง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเกาะพีพีคอน มีชายหาดซึ่งเป็นหาดหินอยู่ทางด้านทิศตะวันออก และมีหาดทรายเล็กน้อยตามหลืบเขา นอกจากนี้ยังมีแนวปะการังสวยงามชนิดต่าง ๆ

เกาะไผ่ ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของเกาะพีพีคอน ไม่ไกลจากเกาะยุงเท่าใดนัก ด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกมีหาดทรายสวยงาม และแนวปะการังซึ่งส่วนมากเป็นแนวปะการังเขากวางทอดยาวไปถึงทางทิศใต้ของตัวเกาะ

ภาพที่ 2.10 แผนที่แสดงที่ตั้งเกาะพีพี

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้เขต 4

2.5.3 การเดินทาง

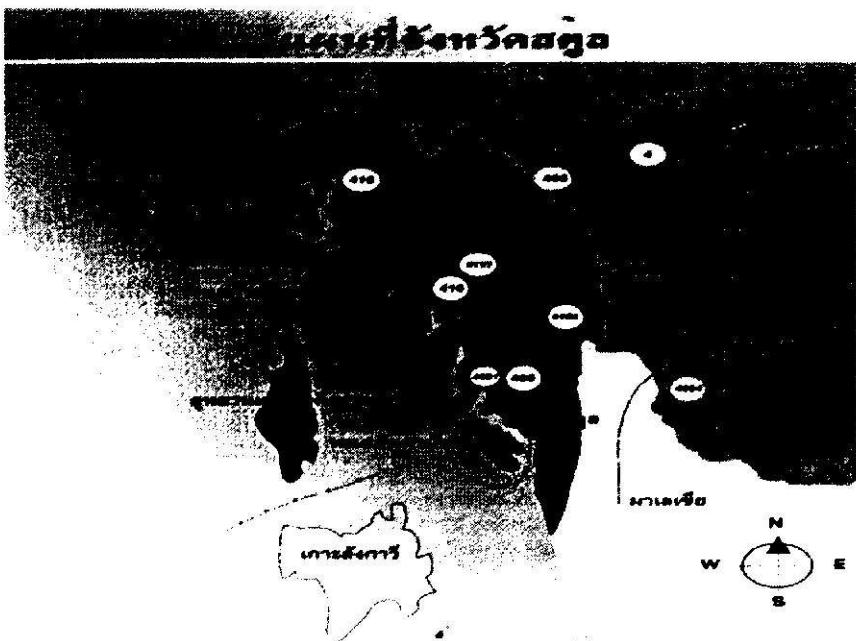
การไปเที่ยวหมู่เกาะพีพี สามารถลงเรือได้ที่ท่าเรือเจ้าฟ้าจังหวัดกระบี่ หรือติดต่อผ่านทางบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่และภูเก็ต

2.6 ข้อมูลเบื้องต้นเกาะลันกาวิ

เกาะลันกาวิมีกายภาพที่เด่นทางด้านความสวยงามทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรม และทางรัฐบาลมาเลเซียได้ประกาศให้เกาะลันกาวิมีฐานะเป็นเมืองท่าปลอดภาษี เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2530 ลันกาวิได้รับการขนานนามว่าเป็นเกาะแห่งความงาม และเกาะแห่งตำนานในอดีต

เกาะลันกาวินับว่าเป็นเกาะที่มีความสำคัญค่อนข้างสูง เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญของมาเลเซีย เกาะลันกาวิได้รับการพัฒนาและการลงทุนนับหมื่น ๆ ล้านจากรัฐบาลมาเลเซียเพื่อต้องการที่จะเนรมิตเกาะให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุดที่สามารถทำการแข่งขันกับเกาะภูเก็ตทางตอนใต้ของประเทศไทยให้ได้

ภาพที่ 2.11 แผนที่แสดงที่ตั้งเกาะลันกาวิ

ที่มา แผนที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

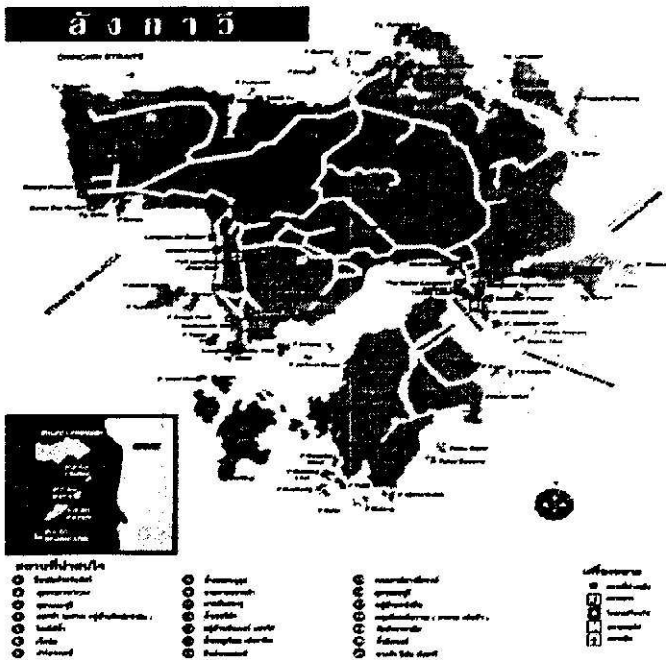
2.6.1 สถานที่ตั้ง

เกาะลังกาวิประกอบด้วยเกาะรวมกันทั้งหมด 99 เกาะ ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือของแหลมมะละยู ห่างจากรัฐเปอร์ลิส 30 กิโลเมตร และตั้งอยู่ห่างจากรัฐเคดาห์ 51 กิโลเมตร ในบรรดาเกาะใหญ่น้อยทั้งหมดต่างก็มีสภาพธรรมชาติที่สวยงามเป็นแบบเฉพาะของตนเอง

2.6.2 สถานที่ท่องเที่ยว

เกาะลังกาวิ ภายใต้การดูแลขององค์การพัฒนางังกาวิ (LADA) ได้ทำการทຸ່ມทຸ່ນจำนวนมหาศาลในการวางแผนพัฒนาเกาะให้ผสมกลมกลืนกับธรรมชาติ และเปิดเป็นตลาดการค้าปลอดภาษีให้นักท่องเที่ยวสามารถที่จะช้อปปิ้งได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจบนเกาะ ได้แก่ Pulau Singa Besar Wildlife Sanctury, Pulau Payar Marine Park, Pulau Beras Basah, Spot for Swimming เป็นต้น

ภาพที่ 2.12 แสดงภาพขยายของเกาะลังกาวิ

ที่มา แผ่นพับของการส่งเสริมการท่องเที่ยวมาเลเซีย กระทรวงวัฒนธรรม ศิลปะและการท่องเที่ยว

2.6.3 การพัฒนาทางโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว

ในขณะนี้เกาะลังกาวีกำลังได้รับการพัฒนาให้มีความเป็นสากลระดับนานาชาติมากขึ้น เพื่อการแข่งขันในตลาดการท่องเที่ยว และเพื่อเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามายังเกาะมากยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาทางโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว (Infrastructure) ที่สำคัญ อันได้แก่

1. โรงแรมระดับห้าดาวที่ได้มาตรฐานเพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว
2. ถนนหนทางที่มีความสะดวกสบาย สามารถที่จะเข้าไปถึงทุก ๆ จุดภายในเกาะได้
3. ท่าเรือที่ได้มาตรฐาน ทันสมัย และสามารถที่จะรองรับเรือของนักท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก
4. มีการบริการทางเรือที่ได้มาตรฐานและความปลอดภัยสูง
5. มีห้างสรรพสินค้าที่ใหญ่โต และมีสินค้าให้นักท่องเที่ยว ได้เลือกซื้ออย่างหลากหลาย
6. มีสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวอื่น ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น Under Water World
7. มีสนามบินที่ได้มาตรฐานสำหรับรองรับการคมนาคมทางอากาศ

บทที่ 3

การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วใน 3 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วง 10 ปีมานี้ ได้นำมาซึ่งความเจริญของประเทศพร้อม ๆ ไปด้วย การสูญเสียความสมบูรณ์ของทรัพยากร การจัดการการท่องเที่ยวที่ผ่านมา เน้นให้เกิดความเจริญทางด้านเศรษฐกิจเท่านั้นจึงมุ่งใช้หลักการของ Mass Tourism คือ เน้นปริมาณนักท่องเที่ยวให้มากเข้าไว้ โดยมองข้ามไปว่าศักยภาพการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวอันเป็นอย่างไร และความเจริญที่เกิดขึ้นนั้น “ใคร” เป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์ จึงมีหลายคนที่ตั้งข้อสงสัยว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่สร้างรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศจริงหรือ ในเมื่อการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ทำให้มีการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ จากต่างประเทศมากมาย ต้นทุนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ประเทศต้องจ่ายในราคาแพง อันเนื่องมาจากการขาดการจัดการและการควบคุมที่เหมาะสมจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีความจำเป็นต้องพิจารณาส่วนประกอบของการท่องเที่ยวให้ชัดเจน

3.1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะมีความเกี่ยวข้องกับส่วนประกอบทั้งทางกายภาพและสถาบันต่าง ๆ มากมาย มีผลทำให้การวางแผนทางการท่องเที่ยวมีความสลับซับซ้อน ส่วนประกอบพื้นฐานทางการท่องเที่ยวที่จะต้องนำมาใช้พิจารณาในการวางแผนทางการท่องเที่ยวมีดังนี้ (ภาพที่ 3.1)

3.1.1 สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวและกิจกรรม (Tourist Attractions and Activities) ทั้งนี้รวมถึงธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น และกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

3.1.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พักและบริการ (Accommodation Facilities and Services) ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว โรงแรม รีสอร์ท

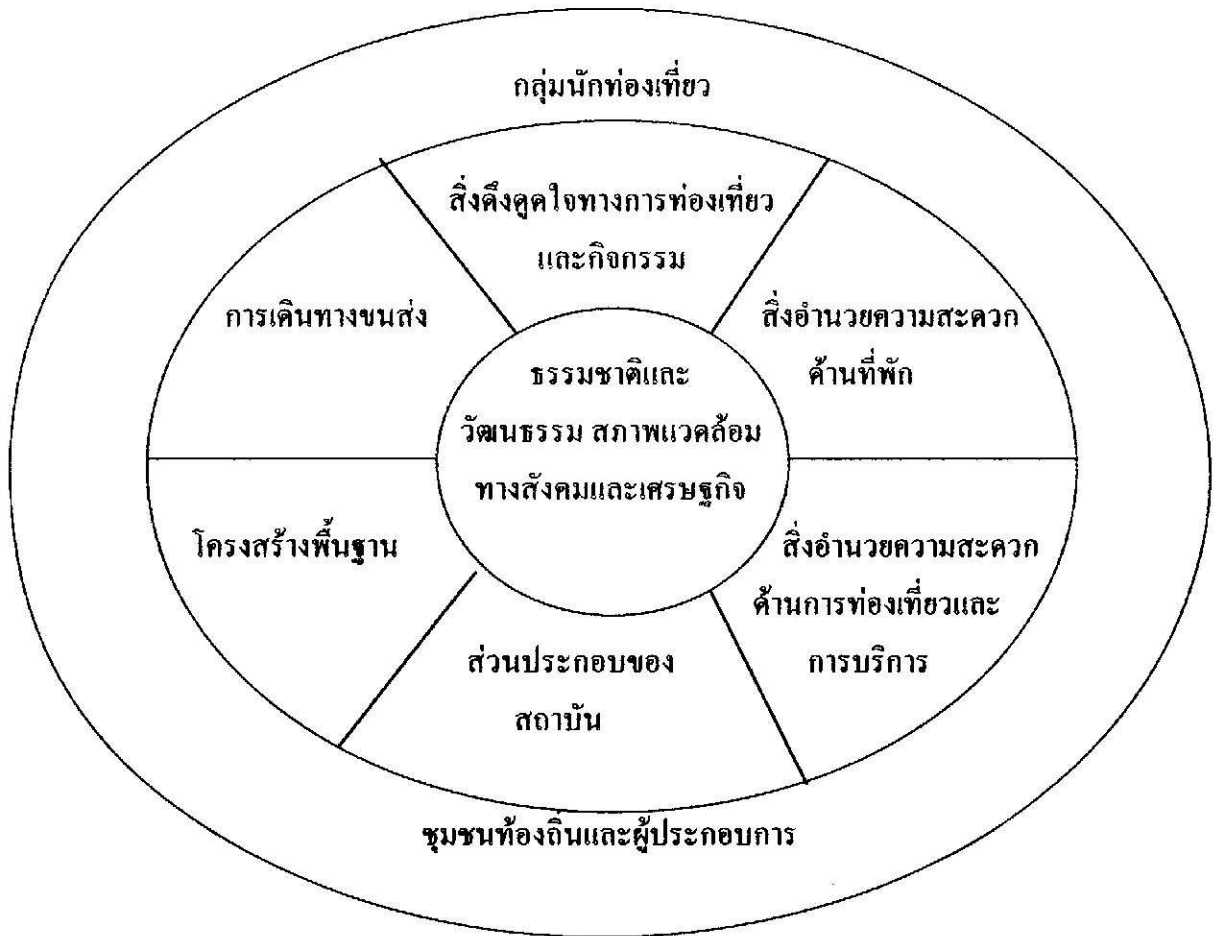
3.1.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่น ๆ (Other Facilities and Services) ศูนย์นักท่องเที่ยว ศูนย์ข้อมูล กักตาดคาร ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ห้องปฐมพยาบาล เบื้องต้น ร้านขายของที่จำเป็น ไปรษณีย์

3.1.4 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางขนส่ง (Transportation Facilities) รวมหมายถึงการเดินทางเข้าไปในแหล่งท่องเที่ยว การเดินเรือทางทะเล และการคมนาคมทางบก

3.1.5 โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ (Other Infrastructure) น้ำประปา การกำจัดขยะและของเสีย การสื่อสาร

3.1.6 ส่วนประกอบของสถาบัน (Institutional Elements) รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมทางการตลาด กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ โครงสร้างขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน การลงทุนของเอกชน การฝึกอบรมโปรแกรมต่าง ๆ

ภาพที่ 3.1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

ที่มา คัดแปลงจาก Tourism Planning : An Integrated and Sustainable Development Approach, Edward Inskeep, New York : Van Nostrand Reinhold, 1991.

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบต่าง ๆ จะมีความเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน และส่งผลกระทบต่อธรรมชาติ วัฒนธรรม ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้น แนวความคิดของการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบน้อยที่สุดแก่แหล่งท่องเที่ยวและชุมชนในท้องถิ่นจึงเกิดขึ้น

3.2 การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นจากการวางแผนการพัฒนา และดำเนินการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน เพื่อคงไว้ซึ่งคุณค่าความเป็นเอกลักษณ์ และรักษามาตรฐานทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และประเพณี ตลอดจนสงวนรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้ยาวนานที่สุด จากคำจำกัดความที่ได้ให้ไว้ดังกล่าวอาจเกิดคำถามขึ้นว่าสามารถที่จะนำการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมาใช้ในการท่องเที่ยวได้อย่างไร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวโดยตรงได้ตระหนักถึงรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยพิจารณาในองค์ประกอบหลัก 4 ประการ คือ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2539 :12)

1. ต้องดำเนินการในขอบเขตความสามารถของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการการท่องเที่ยว
2. ต้องตระหนักต่อการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการการท่องเที่ยว
3. ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน
4. ต้องชี้้นำตามความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ

3.2.1 ความหมายและการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ในการประชุม "Globe 90' Conference" ซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม 2533 ที่เมืองแวนคูเวอร์ ประเทศแคนาดา ได้มีการให้คำจำกัดความของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) ว่า "เป็นการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และผู้ที่เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยที่มีการปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่าง ๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวนี้หมายถึง การจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและขบวนการทางระบบนิเวศด้วย"

3.2.2 แนวคิดของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค (Local and Region Tourism Management)

ควรส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างจริงจังก่อน การพัฒนาสู่การท่องเที่ยวระหว่างประเทศอย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันถึงความสัมพันธ์ที่เหมาะสม ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวกับระบบสาธารณูปโภคที่มีอยู่

2. การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น (Local Participation)

ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่าง ๆ ที่จะเกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนส่วนใหญ่ในพื้นที่

3. ขอบเขตของการพัฒนาการท่องเที่ยว (Scale of Tourism Development)

ควรที่จะพิจารณาอย่างรอบคอบถึงขอบเขตที่เหมาะสมของการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ทั้งนี้ควรพยายามผลักดันให้การท่องเที่ยวได้รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่นั้น ๆ

4. การใช้วัสดุและผลผลิตจากท้องถิ่น (Local Product)

ควรสนับสนุนการใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นในการก่อสร้าง ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากผลผลิตต่างๆของคนท้องถิ่น ซึ่งจะช่วยลดการนำเข้าจากต่างประเทศได้ทางหนึ่ง และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

5. การกระจายรายได้ (Income Distribution)

การพัฒนาการท่องเที่ยวควรเป็นรูปแบบที่จะนำรายได้เข้าท้องถิ่นนั้นให้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ระยะยาวของชุมชน

6. การจ้างงาน (Employment)

คุณภาพของงานสำหรับคนในท้องถิ่นควรเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว กล่าวคือ มุ่งเสริมรูปแบบของงานที่มีความน่าสนใจและได้รับผลตอบแทนสูง

3.2.3 หลักการของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา, 2541)

1. การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอคี่ (Using Resource Sustainably) ทั้งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญและแนวทางในการทำธุรกิจระยะยาว
2. การลดการบริโภคที่มากเกินไปและการลดของเสีย (Reducing Overconsumption and Waste) จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว และเป็นการเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย
3. การรักษาและการส่งเสริมความหลากหลายทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม (Maintaining Diversity) มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวในระยะยาว และช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

4. การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้ากับกรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาแห่งชาติและการพัฒนาท้องถิ่น และการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยวในระยะยาว

5. การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น (Supporting Local Economies) โดยที่ได้พิจารณาด้านราคาและคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัด แต่ยังป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย

6. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในสาขาการท่องเที่ยว (Involving Local Communities) ซึ่งจะไม่เพียงแต่สร้างผลตอบแทนแก่ประชากรและสิ่งแวดล้อมโดยรวม แต่ยังจะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการการท่องเที่ยวด้วย

7. การปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอ ระหว่างผู้ประกอบการ ประชากรท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Consulting Stakeholders and the Public) มีความจำเป็นในอันที่จะร่วมงานกันไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งร่วมแก้ปัญหาและลดข้อขัดแย้งในผลประโยชน์ที่แตกต่างกัน

8. การฝึกอบรมบุคลากร (Training Staff) โดยสอดแทรกแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อบุคลากรท้องถิ่นทุกระดับ ซึ่งเป็นการช่วยยกระดับของการท่องเที่ยว

9. การตลาดที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างพร้อมมูล (Marketing Tourism Responsibly) จะทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจและเคารพในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว และจะช่วยยกระดับความพอใจของนักท่องเที่ยวด้วย

10. การวิจัยและการติดตามตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ (Undertaking Research) จำเป็นต่อการช่วยแก้ปัญหาและเพิ่มผลประโยชน์ต่อแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และนักลงทุน

ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนจึงเป็นรูปแบบสำคัญที่ถูกนำมากำหนดวิธนาการจัดการท่องเที่ยว ดังจะเห็นจากการมีการบัญญัติศัพท์ทางการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ๆ ขึ้น นอกจากนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดคนโฮบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้นเพื่อใช้เป็นวิธนาการสู่การก้าวไปสู่พัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไป

3.3 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism)

3.3.1 ความสำคัญและความจำเป็น

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการดึงดูดความสนใจ ดังนั้นจึงมีความพยายามที่จะทำให้เกิดความระมัดระวังในการเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวซึ่ง

ในปัจจุบันการเดินทางเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว มีการพัฒนายานพาหนะให้สามารถเดินทางได้ด้วยระยะเวลาอันสั้น โลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงแพร่หลายและกระจายไปได้ อย่างไม่ไร้ขอบเขต แต่หากการท่องเที่ยวที่เจริญเติบโตอย่างไม่ไร้ขอบเขต จึงจำเป็นอยู่เองที่จะต้องสร้าง กระแสแห่งความรับผิดชอบให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันว่าการท่องเที่ยวจะเป็นกิจกรรมที่สามารถ ดำรงอยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

3.3.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นโดยมีสาเหตุมาจาก แนวโน้ม 2 ประการมาบรรจบกัน คือ แนวโน้มเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และแนวโน้มเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (ยิวคิ นีรตันตระกูล 2540 : 43-44)

1. แนวโน้มเรื่องการอนุรักษ์

การที่ประชากรเพิ่มขึ้นและภาวะทางเศรษฐกิจถดถอยในหลาย ประเทศ การตัดไม้ทำลายป่า การทำเหมืองแร่ และการเกษตรเกิดขึ้นภายในและบริเวณทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อระบบนิเวศ จนทำให้ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม และผลที่ตามมาคือ ความไม่ยั่งยืนของการพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศทั้งหลายจึงได้พยายามในการผสมผสานเรื่องของการพัฒนาเข้ากับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ โดยการใช้องค์ประกอบจากพื้นที่อนุรักษ์ที่ได้ จัดตั้งขึ้นก่อนหน้าแล้ว ทำได้โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่อนุรักษ์ ด้วยความเชื่อที่ว่า การท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ เป็นทางหนึ่ง ที่เปิดโอกาสให้มีการจ้างงานและสร้างรายได้จำนวนมาก ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ เพื่อที่จะได้ตระหนักถึงความสำคัญและหันมาช่วยกันสนับสนุนการสงวนรักษาพื้นที่อนุรักษ์ ธรรมชาติและ ทรัพยากรธรรมชาติ

2. แนวโน้มเรื่องการท่องเที่ยว

มนุษย์ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการใช้เวลาว่างในการเดินทางมาท่องเที่ยว โดยมีแนวโน้มว่าต้องการท่องเที่ยวแบบผจญภัย เข้าไปมีส่วนสัมผัสธรรมชาติอย่างแท้จริง นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังต้องการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่เขาได้ไปเยือน

จากแนวโน้มทั้ง 2 ประการมาบรรจบกันดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อรักษาระบบนิเวศขึ้น ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จึงหมายถึงการท่องเที่ยวที่จะต้องมีการอนุรักษ์ควบคู่กันไปด้วย

3.3.3 ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือ Ecotourism เป็นคำผสมระหว่าง Ecology และ Tourism ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน หมายถึงการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจโดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ

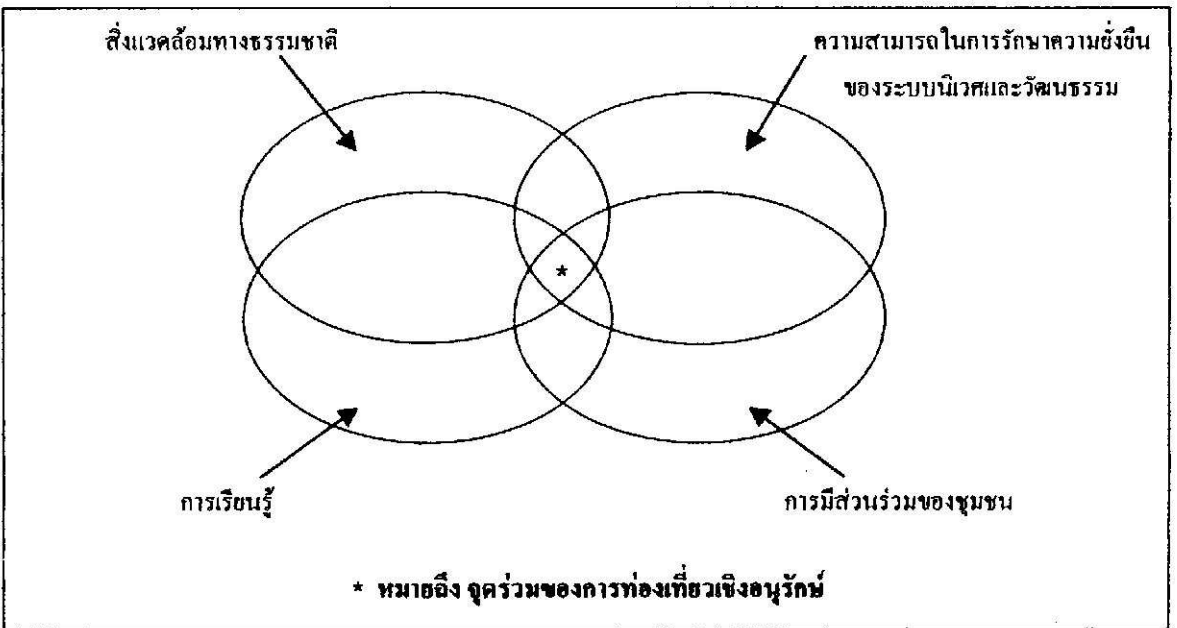
อย่างมีประสิทธิภาพ คือ สามารถที่จะสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยว สามารถที่จะสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ และสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนเจ้าของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็รักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวให้คงอยู่คู่กับสังคมมนุษย์นานที่สุดเท่าที่จะนานได้

3.3.4 องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

องค์ประกอบหลัก 4 อย่างได้แสดงไว้ในภาพที่ 3.2 มีดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ
2. ความสามารถในการรักษาความยั่งยืนของระบบนิเวศและวัฒนธรรม
3. การเรียนรู้
4. การมีส่วนร่วมของชุมชน

ภาพที่ 3.2 องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยว

ที่มา จุลสารการท่องเที่ยว 17,2 (2541) : 22

3.3.5 วัตถุประสงค์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น มีความแตกต่างจากการท่องเที่ยวแบบเดิม (Conventional Tourism) กล่าวคือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะมีขอบข่ายการพิจารณาที่ลึกซึ้งและให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์เป็นหลัก ดังนั้น จึงสามารถที่จะระบุวัตถุประสงค์ได้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อพัฒนาจิตสำนึก (Awareness) และความเข้าใจ (Understanding) ของนักท่องเที่ยวในการทำคุณประโยชน์แก่สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ

หรือผู้มาเยือน

2. เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ที่มีคุณภาพ และมีคุณค่าสูง ให้แก่นักท่องเที่ยว

3. เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชุมชนที่แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่

4. เพื่อดูแลรักษาและคงไว้ซึ่งคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

จากคำกล่าวข้างต้นที่กล่าวมานั้น แสดงถึงองค์ประกอบ และส่วนประกอบที่สำคัญในการพัฒนา การท่องเที่ยว ไปสู่ความยั่งยืนนั้นมีหลักพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการคือ

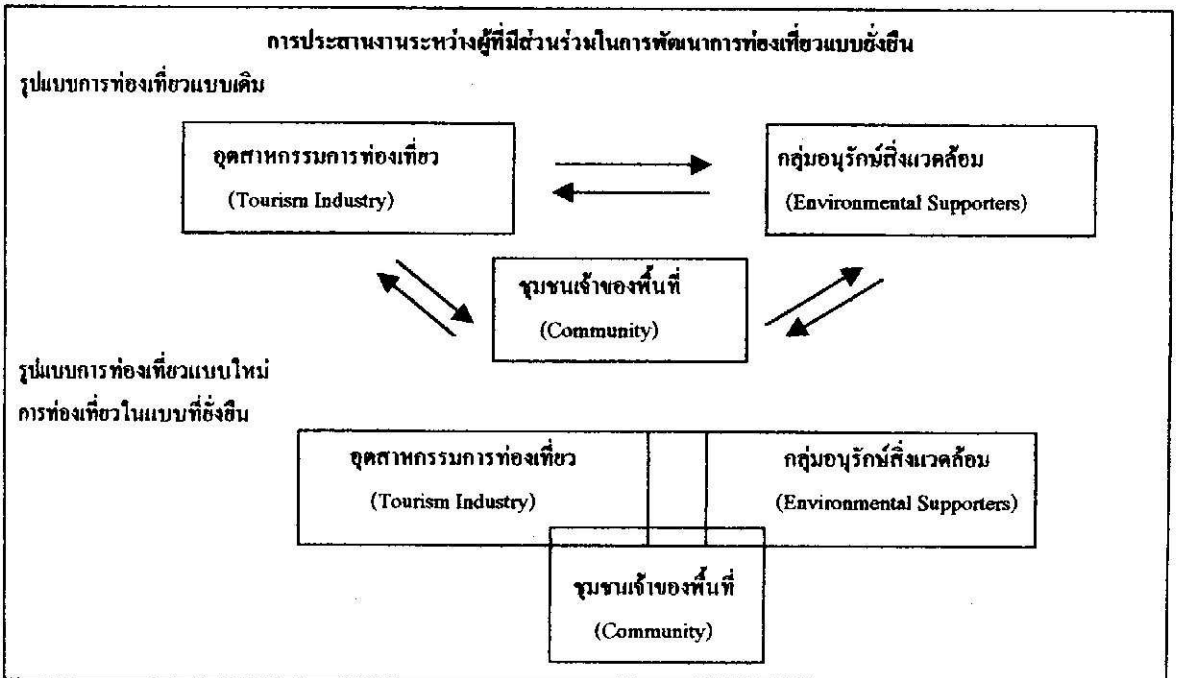
1. ความยั่งยืนของระบบนิเวศน์ กล่าวคือ ในการพัฒนานั้นควรดำเนินควบคู่ไปกับการบำรุงรักษา

2. ความยั่งยืนของสังคมและวัฒนธรรม กล่าวคือ ไม่ทำให้ความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนนั้นๆ ถูกทำลายไป

3. ความยั่งยืนด้านเศรษฐศาสตร์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของคนรุ่นต่อไป

หลักพื้นฐานที่สำคัญทั้ง 3 ประการนี้ สามารถที่จะวิเคราะห์ถึงผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้เป็น 3 ฝ่ายหลัก คือ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและชุมชน ทั้งสามฝ่ายดังกล่าวควรที่จะทำงานประสานกันอย่างใกล้ชิด ระบบการทำงานแบบเก่าที่ต่างฝ่ายต่างทำไม่สามารถที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้นจึงควรที่จะพัฒนาการทำงานจากแบบเดิม มาเป็นแบบใหม่ ดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 ภาพแสดงผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบที่ยั่งยืน

ที่มา คัดแปลงจาก Tourism Planning : An Integrated and Sustainable Development Approach, Edward Inskeep, New York : Van Nostrand Reinhold, 1991.

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว (Tourism Industry) ประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว ภาครัฐ บริษัทท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว

นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (Environmental Supporters) คือ กลุ่มบุคคลที่มีจิตสำนึกในเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์สภาพธรรมชาติ สภาพวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ตลอดจนสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและระบบนิเวศวิทยา กล่าวคือ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวให้คงอยู่คู่สังคมมนุษย์ให้นานที่สุด

ชุมชนเจ้าของพื้นที่ (The Community) ชุมชน ในที่นี้หมายถึง เมือง หมู่บ้าน ชนบท และประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว ความต้องการของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอาจไม่สอดคล้องกับการพัฒนา ซึ่งทั้งภาครัฐและเอกชนวางแผนดำเนินการ ความขัดแย้งดังกล่าวจำเป็นต้องมีการป้องกัน ในขบวนการวางแผน โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นให้มากที่สุด มีการแนะนำให้ใช้กระบวนการที่เรียกว่า Consensus building หมายความว่า การวางแผนใด ๆ ควรให้ทุกฝ่ายเห็นชอบและเป็นแนวทางซึ่งทุกฝ่ายสามารถที่จะรับสภาพได้ให้มากที่สุด

จากที่กล่าวข้างต้นนั้นแสดงให้เห็นถึงกฎเกณฑ์สำคัญ ในการร่วมกันพัฒนาอุทยานแห่งชาติตระเวาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณค่า และนักท่องเที่ยวสามารถที่จะได้รับประโยชน์อย่างสูงสุดในการเข้ามาท่องเที่ยว กล่าวคือ การร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติในทุกด้าน ในการวางแผนแบบบนลงล่าง และล่างขึ้นบน แล้วนำผลสรุปที่ได้มาวางแผนในการใช้ต่อไป

นอกจากความร่วมมือที่จำเป็นต้องสร้างให้เกิดขึ้นให้ได้แล้วนั้น สิ่งหนึ่งที่เป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คือ การวางแผนการพัฒนา การวางแผนซึ่งจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อนำไปสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน

3.4 นโยบายและการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของไทย

นโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องมีการควบคุมดูแลรักษา และจัดการทรัพยากรให้คงสภาพไว้ให้มากที่สุด หลีกเลี่ยงหรือลดเว้นการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่อ่อนไหว ง่ายต่อการถูกระทบและฟื้นตัวได้ยาก

2. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องคำนึงถึงศักยภาพของทรัพยากรที่มีอยู่ การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม และการปรับให้เกิดความสมดุลกับรูปแบบและกิจกรรมเดิมที่มีอยู่ พึงหลีกเลี่ยงความขัดแย้งอย่างรุนแรงต่อการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ หากเน้นการแปรประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สู่การจัดการท่องเที่ยวโดยรวม

3. การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องคำนึงถึงการพัฒนาด้านการให้การศึกษา สร้างจิตสำนึกที่ดีในการรักษาระบบนิเวศร่วมกันมากกว่าการมุ่งเน้นความเจริญทางเศรษฐกิจ และการมีรายได้เพียงอย่างเดียว

4. การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และองค์กรท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากร การบริการ การแลกเปลี่ยนความรู้ และวัฒนธรรมชุมชนในกระบวนการท่องเที่ยว รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา หรือให้ประชาชนมีตัวแทนเป็นคณะกรรมการร่วมในทุกระดับ

5. ให้ความสำคัญของการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นความจำเป็นอันดับต้นในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ทั้งนี้ให้องค์กรต่าง ๆ กำหนดบทบาทที่ชัดเจนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสม

6. นำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เข้าสู่แผนการพัฒนาระดับต่าง ๆ อย่างมีความสำคัญ ได้แก่ แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาภาค พร้อมทั้งให้มีการจัดสรรและกระจายงบประมาณอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

7. สนับสนุนการศึกษาและวิจัย และประเมินผลการพัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการ การแก้ไขปัญหา และการปรับปรุงแผนอย่างเป็นขั้นตอน

8. มีการใช้กฎหมายในการควบคุม ดูแล รักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด โดยเน้นการแนะนำ ดักเตือน และสร้างวินัยการท่องเที่ยวควบคู่ไปด้วย

9. จัดทำแนวทางการปฏิบัติ (Code of Conduct) แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างถูกต้อง

10. จัดให้มีเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยให้มีการประสานด้านข้อมูล ข่าวสาร การจัดการร่วมกันทุกระดับ

จากจุดนี้ จึงต้องทำการสำรวจข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบการท่องเที่ยวทั้งหมด 5 ส่วน อันได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว กลุ่มผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงาน กลุ่มเจ้าหน้าที่และพนักงานของภาครัฐบาลและเอกชน กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์ และกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาใช้ให้เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในวางแผนและพัฒนาการท่องเที่ยวให้ไปสู่วิถีทางที่ยั่งยืนต่อไป

บทที่ 4

ผลการสำรวจข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐบาล

ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐบาล นับว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการดูแล ควบคุม และร่วมมือประสาน ซึ่งกันและกันในระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรทาง การท่องเที่ยวของประเทศ อีกทั้งยังเป็นผู้ออกแบบและวางแผนแนวทางการปฏิบัติตั้งนั้นใน บทนี้จึงนำผลการสำรวจข้อมูลจากผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐบาลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ดำรวจท่องเที่ยว สำนักงานจังหวัด ที่ทำการปลัดจังหวัด กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษา กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงคมนาคม กระทรวงการคลัง กระทรวงอุตสาหกรรม กรมประชาสัมพันธ์ ส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจและ อ่างทอง เป็นต้น ขึ้นมาพิจารณา โดยการนำเสนอตามแบบสอบถามที่ใช้สัมภาษณ์ โดยมีผู้บริหารและ หรือหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐบาลตอบมาทั้งหมด 27 ราย จากที่กำหนดไว้ 33 ราย คิดเป็น 81.82%

4.1 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอย่างไรบ้าง (ทั้งทางตรงและทางอ้อม)

จากผลการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่าหน่วยงานภาครัฐบาลมีส่วนเกี่ยวข้องกับ อุทยานแห่งชาติในแง่ของการช่วยประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ให้คำ แนะนำและบริการแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนั้นแล้วหน่วยงานภาครัฐบาลยังมีการช่วยสนับสนุนอบรม มักคุเทศก์ไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีการดูแลด้านความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกในการ เดินทางไปยังเกาะตะรุเตา มีการสนับสนุนด้านกำลังตำรวจแก่อุทยานในการรักษาความเรียบร้อย รวมทั้งให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ตามที่อุทยานแห่งชาติขอมา เช่น ที่พัก อาหาร การอบรมสัมมนา ให้ความรู้ เป็นต้น

4.2 ท่านคิดว่าเหตุใดนักท่องเที่ยวจึงเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวและพักผ่อนที่อุทยานแห่ง ชาติตะรุเตา

ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานคิดว่าสาเหตุที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว และพักผ่อนที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้น มีด้วยกันหลายสาเหตุ ซึ่งสามารถที่จะสรุปเป็นข้อมูล เบื้องต้น ได้ดังนี้

1. เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์ในอดีที่สำคัญ เหมาะสมแก่ การศึกษาค้นคว้า
2. มีความเป็นธรรมชาติที่สวยงาม ทรัพยากรยังบริสุทธิ์และมีความสมบูรณ์

3. นักท่องเที่ยวต้องการความเงียบสงบในการพักผ่อน
4. นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสกับบรรยากาศที่สวยงามบริสุทธิ์เป็นธรรมชาติ มีความสะอาด ทะเลใส ประการังที่สวยงาม และสะดวกในการท่องเที่ยวไปชมความงามยังเกาะแก่งใกล้เคียงได้
5. เจ้าหน้าที่และคนในพื้นที่ที่มีความเป็นมิตร ให้การช่วยเหลืออย่างดี
6. การเดินทางไม่ลำบากนัก มีความปลอดภัยในการเดินทางอยู่ในระดับหนึ่ง บนเกาะก็มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานพอควรแก่สถานภาพ เช่น ที่พัก น้ำประปา ไฟฟ้า เป็นต้น รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวไม่สูงจนเกินไป

4.3 ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีจุดเด่นหรือจุดค้อยในด้านใดบ้าง (เมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่มีภูมิประเทศคล้ายคลึงกัน)

ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐบาลกล่าวถึงจุดเด่นของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาไว้ดังนี้ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีชื่อเสียงในด้านความเป็นพื้นที่ทางด้านประวัติศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การศึกษาค้นคว้าวิจัย และเป็นสถานที่ที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ มีความเงียบสงบ มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์และหลากหลาย มีทรัพยากรทางทะเลมาก มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เช่น มีปะการังหลากสีสรร มีสัตว์ป่านานาชนิด เป็นต้น สิ่งแวดล้อมโคจรอบก็มีความสวยงามหาดทรายสวย ทะเลใส ป่าไม้โคจรอบมีความอุดมสมบูรณ์ รวมทั้งวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมด้านความเป็นอยู่ของชาวเกาะก็เป็นสิ่งที่น่าศึกษาอย่างยิ่ง อีกทั้งการเดินทางไปเที่ยวยังเกาะใกล้เคียงก็ไม่ลำบากมากนัก ซึ่งเกาะที่รายล้อมอุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้นก็มีความสวยงามเป็นลักษณะเด่นที่เฉพาะตัวแตกต่างกันไป เช่น เกาะไข่ เป็นต้น

ส่วนจุดค้อยของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ได้แก่ ข้อจำกัดเรื่องฤดูกาลทางการท่องเที่ยวที่ไม่สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีทำให้เสียเปรียบสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันแต่ไม่มีปัญหาในข้อจำกัดนี้ สำหรับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอุปโภคบริโภคบนเกาะก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร ระบบไฟฟ้ามีใช้เพียงบางช่วง ด้านน้ำค้ำน้ำใช้ก็มีปัญหาโดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อน อีกทั้งปัญหาด้านการเดินทางที่มีระยะทางไกลและยังไม่ได้มาตรฐานด้านความปลอดภัย ค่าใช้จ่ายในการเดินทางค่อนข้างสูง เพราะบางครั้งผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวเออาร์คอาเปรียบ ท่าจอดเรือมีปัญหาไม่สามารถที่จะจอดเรือขนาดใหญ่ได้ นอกจากนั้นยังขาดการดูแลจากทางราชการอย่างทั่วถึง การบริการและการบริหารยังไม่ได้มาตรฐานเพียงพอ มีกฎระเบียบข้อบังคับมากมาย ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าไปท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีปัญหาในด้านการรองรับนักท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว หรือ High Season ซึ่งบางครั้งที่พักไม่เพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและเกิดปัญหาการทำลายสิ่งแวดล้อมตามมา

4.4 ท่านคิดว่าคุณภาพการบริหารและการบริการในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาโดยทั่วไปดีหรือไม่

จากผลการสำรวจผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐบาล สามารถสรุปผลด้านคุณภาพการบริหารและการบริการในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้ว่า ควรที่จะมีการพัฒนาและปรับปรุงด้านระบบการบริหารและการบริการเสียใหม่ มีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้มากขึ้นเพื่อเป็นการช่วยกันยกระดับมาตรฐานในการดำเนินงาน ผู้บังคับบัญชาควรที่จะมีการกำหนดแนวทางและขอบเขตการรับผิดชอบที่ชัดเจนไม่ก้าวท้าวซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของผู้บังคับบัญชา มีการกระจายกำลังเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาพื้นที่และดูแลด้านความปลอดภัยอย่างเพียงพอ มีการประชาสัมพันธ์พื้นที่อย่างค่อเนื่องและมีประสิทธิภาพประสิทธิผล รวมทั้งมีการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่ดี เช่น พัฒนาด้านที่พัก ร้านอาหารการขายของ ความสะอาด มีพาหนะให้เช่าเพื่อท่องเที่ยวบนเกาะ มีระบบไฟฟ้าและประปาที่ดี และมีระบบการสื่อสารที่สะดวก รวดเร็ว การพัฒนาในด้านดังกล่าวควรทำควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

4.5 ปัญหาในการเดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ผู้บริหารหรือผู้จัดการหน่วยงานภาครัฐบาล ได้ให้ความเห็นว่าปัญหาส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวประสบ ได้แก่ ปัญหาด้านการเดินทาง เนื่องจากการเดินทางโดยเรือที่ยังไม่ได้มาตรฐานความปลอดภัย ไม่มีอุปกรณ์ชูชีพที่ได้มาตรฐาน อีกทั้งจำนวนของเรือก็มีไม่เพียงพอ ในบางครั้งคนมีจำนวนน้อยเรือก็ไม่ยอมออก หรือมีการโก่งราคากับนักท่องเที่ยวทำให้มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงเท่าที่ขบเรือก็ไม่ปลอดภัยไม่สามารถที่จะจอดเรือขนาดใหญ่ได้ ในบางครั้งบริษัททัวร์ไม่ซื้อตรงต่อลูกค้าหรือมีการตัดราคาตัวเอง ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อระบบการท่องเที่ยว ปัญหาที่สำคัญอีกประเด็น คือ ระยะเวลาในการเดินทางนั้นใช้เวลานานเกินไปเนื่องจากระยะทางไกล นอกจากนั้นฤดูกาลทางการท่องเที่ยวก็เป็นอุปสรรคสำคัญในการเดินทางมาของนักท่องเที่ยว สภาพดินฟ้าอากาศและการพยากรณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาในบางครั้งมีการพยากรณ์ที่คลาดเคลื่อนทำให้เป็นอุปสรรคในการวางแผนท่องเที่ยว อีกทั้งการบริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวก็ยังมี ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างค่อเนื่องที่สำคัญที่สุด คือ การดำเนินงานของรัฐบาลท้องถิ่นซึ่ง ได้แก่ อบต. และ อบจ. มีบทบาทการดำเนินงานที่ซับซ้อน คลุมเครือไม่ชัดเจนและมีการประสานงานระหว่างกันไม่ดี

4.6 หน่วยงานของท่านได้มีโอกาสบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตามากน้อยเพียงใด และอย่างไร

หน่วยงานภาครัฐบาลส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาน้อยมากมักเป็นไปในด้านการประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำเล็ก ๆ น้อย ๆ ยกเว้นอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเองที่มีส่วนและโอกาสในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยค่อนข้างมากเพราะเป็นเจ้าของสถานที่โดยตรง จึงกล่าวได้ว่าเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว นับตั้งแต่การประชาสัมพันธ์เกาะให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยว การบริการที่พักแก่นักท่องเที่ยวค้างคืนบนเกาะ การบริการให้คำแนะนำการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน ฯลฯ

4.7 ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมากน้อยเพียงใด

ด้านการประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ผู้บริหารหรือผู้จัดการหน่วยงานภาครัฐบาลโดยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ยังมีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ครอบคลุมทั่วถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย และยังขาดความต่อเนื่องในการประชาสัมพันธ์ สาเหตุอาจจะมาจากการที่ขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์และการขาดการประสานงานที่ดี ดังนั้นจึงควรที่จะมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลโดยทั่วไป มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีการร่วมมือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

อย่างไรก็ตามผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐบาลบางแห่งได้ให้ความเห็นว่าการประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาในปัจจุบันนั้นดีพอสมควร มีความต่อเนื่องในการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะการดำเนินงานของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีการแจกเอกสารแผ่นพับและดีพิมพ์บทความที่เป็นการการประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตา

4.8 ปัญหาในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ปัญหาหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้น สรุปความได้ดังนี้

4.8.1 ปัญหาด้านงบประมาณ อุทยานแห่งชาติตะรุเตายังขาดงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่อีกเป็นจำนวนมากในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยวและสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น

4.8.2 ปัญหาด้านการจัดการ การบริหารการจัดการยังไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนว่าจะเป็นไปในทิศทางใด อีกทั้งระบบราชการในปัจจุบันมีความล่าช้าในการดำเนินการมาก กฎระเบียบก็มีมากมายไม่สะดวกและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนา ดังนั้นการพัฒนาจึงเป็น

ไปได้ยาก จำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาให้ชัดเจน

4.8.3 ปัญหาด้านมาตรการความปลอดภัยในการเดินทาง การพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีความจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งในการเร่งพัฒนาระบบการคมนาคมในการเดินทางให้ได้มาตรฐานมีความปลอดภัยสูง เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

4.8.4 ปัญหาเรื่องฤดูกาลทางการท่องเที่ยว เนื่องจากอุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้นมีข้อจำกัดในด้านระยะเวลาการท่องเที่ยว ซึ่งสามารถที่จะท่องเที่ยวได้เพียง 6 เดือนซึ่งเป็นข้อเสียเปรียบแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นอย่างมาก

4.8.5 ปัญหาเรื่องกำลังคน ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติยังมีน้อยเกินไปทำให้ไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึงบางครั้งจึงเกิดการลักลอบทำลายทรัพยากรทางการท่องเที่ยว อีกทั้งมีการกีดกันประชาชนในท้องถิ่นในการเข้ามามีบทบาทในการท่องเที่ยวจึงทำให้ไม่สามารถที่จะรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ๆ ได้ การแก้ปัญหาจึงไม่ประสบความสำเร็จเพราะแก้ปัญหาไม่ถูกจุด

4.9 แนวทางที่อยากเห็น

แนวทางที่ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐบาลอยากเห็นในอนาคต สามารถที่จะสรุปได้ดังนี้

4.9.1 ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1. มีการดูแลทรัพยากรธรรมชาติที่ดีกว่าในปัจจุบันคงความสวยงามตามธรรมชาติไว้
2. มีการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรทางธรรมชาติให้คงอยู่ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า
3. มีการควบคุมนักท่องเที่ยว โดยการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้น
4. มีการรักษาระบบนิเวศวิทยา เพราะอุทยานแห่งชาติตะรุเตานับว่าเป็นแหล่งนิเวศวิทยาที่มีความหลากหลายทางชีวภาพและมีขนาดพื้นที่ใหญ่พอสมควร

4.9.2 ด้านระบบการจัดการการบริการและการบริหาร

1. ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการมากกว่าที่เป็นอยู่
2. มีระบบการจัดการที่ดีเพิ่มกิจกรรมทางการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว
3. พัฒนาระบบการบริการให้ได้มาตรฐานและดีกว่าเดิม
4. อาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกๆฝ่าย
5. มีการลงทุนและร่วมมือกับเอกชน โดยอยู่ในการควบคุมดูแลของทางรัฐบาล

4.9.3 ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาดพื้นฐาน

1. ระบบสาธารณสุขปโภคพื้นฐานมีพร้อม ดีขึ้น และเพียงพอต่อความต้องการ
2. ปรับปรุงระบบไฟฟ้าและน้ำประปา รวมทั้งระบบการติดต่อสื่อสาร
3. พัฒนาระบบการรักษาความสะอาดและระบบการกำจัดขยะ
4. มีการพัฒนาด้านถนนหนทาง เพื่อการเพิ่มกิจกรรมดึงดูดนักท่องเที่ยวให้

มาท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

4.9.4 ด้านการคมนาคม

1. มีการเดินทางที่สะดวกสบายเพิ่มมากขึ้น
2. มีระบบความปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน
3. มีหน่วยกู้ภัยทางทะเล มีบุคลากรและอุปกรณ์พร้อมเพียงพอ

4.9.5 ด้านประวัติศาสตร์

1. มีการพัฒนาโดยใช้ประวัติศาสตร์เป็นจุดขาย
2. ปรับปรุงและรักษาพื้นที่ทางประวัติศาสตร์ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษา
3. ตระเตาเป็นสถานที่ที่มีชื่อเสียง โดยประชาสัมพันธให้รู้จักในระดับนานาชาติ

4.10 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของหน่วยงานภาครัฐบาล กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

4.10.1 การพัฒนาเชิงอนุรักษ์ สมควรที่จะมีการจัดการพัฒนารูปแบบทางการท่องเที่ยวให้เป็นไปในลักษณะที่รักษาและมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมร่วมกัน มีรูปแบบการจัดการที่แน่นอน เปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ดูแลในท้องถิ่นให้เข้าใจถึงความสำคัญของการพัฒนาเชิงอนุรักษ์อย่างถูกต้อง

4.10.2 การแบ่งเขตการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน อุทยานแห่งชาติตระเตาสมควรที่จะมีการแบ่งขอบเขตพื้นที่ทางการท่องเที่ยวให้ชัดเจน เพื่ออำนวยความสะดวกและรักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

4.10.3 การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ อุทยานแห่งชาติตระเตาควรมีการดำเนินการด้านการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องแก่นักท่องเที่ยว ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และเป็นการเพิ่มพูนความรู้แก่นักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี

4.10.4 การคมนาคม ด้านการเดินทางไปยังอุทยานแห่งชาติตระเตาโดยการโดยสารเรือนั้น ควรมีมาตรฐานการเดินทางที่ปลอดภัยและรวดเร็ว มีท่าเรือที่ใหญ่พอสมควรและได้มาตรฐาน

4.10.5 การบริการด้านสาธารณูปโภคและสถานที่พักบนเกาะ อุทยานแห่งชาติตะรุเตาสมควรที่จะเพิ่มระบบไฟฟ้าและน้ำประปาให้ได้มาตรฐาน สถานที่พักมีเพียงพอต่อจำนวนนักท่องเที่ยว มีระบบการช่วยเหลือฉุกเฉินหากเกิดเหตุร้าย มีการบริการด้านอาหารที่ดีขึ้น

4.10.6 การประสานงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนนั้นสิ่งสำคัญอยู่ที่ความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะรัฐบาลและเอกชนเจ้าของพื้นที่ การเมืองท้องถิ่นซึ่งได้แก่ อบจ. และ อบต. ก็เป็นตัวประสานที่สำคัญในการรับฟังปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากท้องถิ่นแล้วนำมาเสนอแก่ส่วนรวมเพื่อการแก้ไขต่อไป

4.10.7 กำหนดกฎระเบียบข้อบังคับให้ชัดเจน การที่ปล่อยให้นักท่องเที่ยวหรือเอกชนเข้าไปดำเนินการ โดยขาดการควบคุมดูแลรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมนั้น ย่อมส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอย่างแน่นอน เพราะต่างคนต่างก็หาผลประโยชน์แก่ตนเองเต็มที่ ดังนั้นการมีการกำหนดข้อบังคับ กฎระเบียบในการเข้าเยี่ยมชมสถานที่ที่ชัดเจน ก็เป็นส่วนสำคัญในการช่วยดูแลรักษาทรัพยากรทางการท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง

4.11 สรุป

ผลการสำรวจข้อมูลจากภาคีรัฐบาลสามารถสรุปได้ว่า ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานภาคีรัฐบาลมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติ ในแง่ของการช่วยประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ให้คำปรึกษา แนะนำและบริการ รวมทั้งช่วยสนับสนุนการอบรมมัคคุเทศก์ไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งให้ความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ตามที่อุทยานแห่งชาติขอมา

สาเหตุสำคัญที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวและถือได้ว่าเป็นจุดเด่นของเกาะก็คือ ความมีชื่อเสียงทางด้านประวัติศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีความสวยงาม อีกทั้งหน่วยงานภาคีรัฐบาลได้กล่าวว่า จุดด้อยของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอยู่ที่ข้อจำกัดด้านฤดูกาลการท่องเที่ยว รวมไปถึงโครงสร้างพื้นฐานบนเกาะยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานภาคีรัฐบาลได้ให้ความเห็นว่า การบริหารงานและการบริการของอุทยานแห่งชาตินั้นอยู่ในเกณฑ์ที่จะต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างเสียใหม่ โดยการสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นในส่วนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการพัฒนานั้นควรที่จะทำควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวให้ไปสู่ทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

สำหรับปัญหาในด้านการเดินทางมายังอุทยานแห่งชาติ คือการไม่ได้มาตรฐานด้านความปลอดภัยของเรือและอุปกรณ์ชูชีพ รวมทั้งท่าเทียบเรือก็ไม่ดีพอ สำหรับประเด็นปัญหาที่สำคัญและไม่สามารถที่จะมองข้ามไปก็คือ ปัญหาการโถ่งราคาค่าโดยสารนักท่องเที่ยว

ด้านการประชาสัมพันธ์ของจังหวัดนั้น ผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงานภาครัฐบาลได้ให้ความเห็นว่าการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ยังครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายไม่ทั่วถึง และที่สำคัญคือ การขาดความต่อเนื่องในการกระตุ้นนักท่องเที่ยว

ปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา แบ่งได้เป็น 5 ปัญหา คือ ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านการจัดการ ปัญหาด้านมาตรการความปลอดภัยในการเดินทาง ปัญหาเรื่องฤดูกาลการท่องเที่ยว และปัญหาเรื่องกำลังคน

สำหรับแนวทางที่ผู้บริหารหรือหัวหน้าภาครัฐบาลอยากเห็นในอนาคตก็คือ อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ต้องมีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนควบคู่ไปกับการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการและการบริหาร รวมทั้งเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน

สำหรับข้อเสนอแนะ คือ การพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา นั้นควรกระทำในรูปแบบการอนุรักษ์ โดยการแบ่งเขตการท่องเที่ยวให้มีความชัดเจน มีการร่วมมือประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ ให้ชัดเจน พัฒนาด้านการคมนาคมและการบริการด้านสาธารณูปโภค รวมทั้งการทำกาโฆษณาและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและเต็มที่

บทที่ 5

ผลการสำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว

ได้ทำการสำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา อันประกอบไปด้วย ธุรกิจโรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร บริษัททัวร์ บริษัทรถยนต์รับจ้าง และเรือนำเที่ยวจำนวน 16 ราย จากที่กำหนดไว้ 22 ราย คิดเป็น 72.73% ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป โดยการสำรวจนี้อาศัยแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ บทนี้จะนำผลการสำรวจข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมาพิจารณา

5.1 ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอย่างไรบ้าง (ทั้งทางตรงและทางอ้อม)

จากผลการสัมภาษณ์สามารถสรุปได้ว่า ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล โดยส่วนใหญ่ มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติในแง่ของการช่วยประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวโดยทั่วไป นอกจากนั้นแล้วยังช่วยแนะนำและให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเกาะว่าควรเตรียมตัวอย่างไรบ้างในการไปเที่ยวแต่ละครั้ง ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวยังเป็นตัวจักรสำคัญในระบบการท่องเที่ยว เพราะเป็นผู้นำนักท่องเที่ยวไปยังเกาะ ดังนั้นข้อมูลข่าวสารที่นำไปสู่นักท่องเที่ยวผ่านทางผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวนั้น จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้เกิดขึ้นแก่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นส่วนสำคัญในการช่วยรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรทางท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง

5.2 ท่านคิดว่าเหตุใดนักท่องเที่ยวจึงเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวและพักผ่อนที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวได้ให้ข้อมูลถึงสาเหตุที่นักท่องเที่ยวเลือกเดินทางมาพักผ่อนที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา โดยสรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงเหตุผลในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

เหตุผล	ความถี่ (%)
1. ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของเกาะมีความสวยงามและสมบูรณ์อยู่มาก	16 (100)
2. เป็นสถานที่ประวัติศาสตร์ มีชื่อเสียง เหมาะแก่การศึกษาค้นคว้า	12 (75)
3. เป็นสถานที่สงบ สบาย เหมาะแก่การพักผ่อน	7 (43.75)
4. เป็นแหล่งวัฒนธรรมและถิ่นของชาวเล	1 (6.25)

จากเหตุผลดังกล่าวสรุปในตารางข้างต้น แสดงถึงสาเหตุหลักที่นักท่องเที่ยวเลือกมาพักผ่อนที่เกาะตะรุเตาเป็นความถี่สูงสุด คือ ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของเกาะ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลที่ยังมีความสวยงามและสมบูรณ์อยู่มาก ส่วนเหตุผลหลักที่รองลงมาคือ เป็นสถานที่สำคัญและมีชื่อเสียงทางประวัติศาสตร์ เหมาะแก่การศึกษาค้นคว้า

นั่นแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะมาท่องเที่ยวในสถานที่ที่ค่อนข้างมีชื่อเสียง และยังคงมีความเป็นธรรมชาติ รวมทั้งทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีความสวยงาม และสมบูรณ์ เพื่อที่เขาจะได้สามารถเข้าถึงธรรมชาติได้มากที่สุด

5.3 ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีจุดเด่นหรือจุดด้อยในด้านใดบ้าง (เมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่มีภูมิประเทศคล้ายคลึงกัน)

ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล กล่าวว่า จุดเด่นของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอยู่ที่ความเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และความเป็นธรรมชาติ ความสวยงามตามธรรมชาติ เช่น มีสัตว์ป่านานาชนิด มีหาดทรายและทะเลที่สวยงาม มีความงามของปะการังสูง ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลยังคงสภาพเดิมอยู่ กล่าวคือ ยังไม่มีผู้เข้าไปรบกวนมากนัก นอกจากนั้นแล้ว อุทยานแห่งชาติตะรุเตายังมีความปลอดภัยในการเข้าไปท่องเที่ยวศึกษาหาความรู้ รวมทั้งมีบุคลากรที่คอยอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ บริเวณเกาะมีความสะอาด เรียบร้อย สวยงาม เหมาะแก่การท่องเที่ยวมากแห่งหนึ่ง

ส่วนจุดค้อยของอุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้นจะเป็นไปในเรื่องของการเดินทางที่ไม่สะดวก และใช้เวลานานในการเดินทางนานซึ่งก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งการท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้นจะต้องอาศัยฤดูกาลในการท่องเที่ยว จึงทำให้เป็นอุปสรรคในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ ปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นจุดค้อยของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาก็ได้แก่สิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานของเกาะซึ่งยังมีไม่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยวที่นับวันก็ทวีจำนวนเพิ่มขึ้น เช่น ที่พัก ระบบประปา และระบบไฟฟ้าซึ่งยังคงต้องใช้เครื่องปั่นไฟอยู่ทำให้ต้องเปิดปิดไฟฟ้าเป็นช่วงเวลา รวมทั้งร้านอาหารที่มีไว้บริการนักท่องเที่ยวนั้นก็ยังมีน้อยและราคาค่อนข้างแพง ปัจจัยเหล่านี้เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการท่องเที่ยวบนเกาะอย่างมาก อีกทั้งผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวยังกล่าวว่าทางอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเองก็ยังขาดการทำงานที่เป็นระบบ มีเจ้าหน้าที่บริหารงานตามสภาพ รวมทั้งขาดการวางแผนการดูแลพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งขาดการดูแลจากราชการซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการวางแผนนโยบายและนำเงินงบประมาณมาดูแลอุทยานแห่งชาติตะรุเตา และที่สำคัญที่สุดอุทยานแห่งชาติตะรุเตายังขาดท่าเทียบเรือที่ได้มาตรฐานในการต้อนรับนักท่องเที่ยว ซึ่งก็สมควรที่จะได้รับการพัฒนาและดูแลจากราชการต่อไป

5.4 ท่านคิดว่าคุณภาพการบริหารและการบริการในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาโดยทั่วไปดีหรือไม่

ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกล่าวว่าคุณภาพในการบริหารและการบริการในอุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้นโดยส่วนใหญ่ยังคงต้องปรับปรุง สิ่งที่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเห็นว่าควรมีการปรับปรุง ได้แก่

5.4.1 ควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาให้มากกว่านี้ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

5.4.2 ควรพัฒนาท่าเทียบเรือที่ได้มาตรฐานเพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมาก

5.4.3 มีระบบการคมนาคมที่สะดวก สบาย รวดเร็ว ปลอดภัย และมีความแน่นอนอันด้านเวลาให้มากขึ้น

5.4.4 ควรมีการร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนให้มากขึ้น

5.4.5 ควรมีระบบสาธารณูปโภค-อุปโภคพื้นฐานที่ครบครันและสะดวกสบาย กล่าวคือ มีสถานที่พักผ่อนเพียงพอ มีระบบประปาและไฟฟ้าอย่างทั่วถึง

5.4.6 ควรมีการพัฒนาด้านถนนและพื้นที่รอบเกาะเพื่อขยายการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น โดยสามารถที่จะจัดกิจกรรมเพิ่มเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น การขี่จักรยาน การตกปลา เป็นต้น

5.4.7 มีการจัดจัดแผนงานเชิงพัฒนาและการปรับปรุง อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติไปพร้อม ๆ กัน รวมทั้งมีการแบ่งโซนการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

5.5 ปัญหาในการเดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ปัญหาส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวประสบ ได้แก่ เรื่องการเดินทางที่ไม่สะดวกสบาย ใช้เวลานาน และ ที่สำคัญไม่มีระบบความปลอดภัยในการเดินทางทางน้ำที่ได้มาตรฐานเพียงพอ เรือบางลำไม่ได้มาตรฐานเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายสูง อัตราค่าบริการไม่แน่นอน มีการโกงราคาค่าโดยสารจากนักท่องเที่ยว ทำเรือไม่ได้มาตรฐาน รวมทั้งตารางเวลาการออกเรือไม่แน่นอนทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถวางแผนการท่องเที่ยวล่วงหน้าได้ ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวในอนาคตได้นอกจากนั้นแล้ว ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดยังได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอีกว่า ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้นยังไม่เพียงพอ นักท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการประชาสัมพันธ์เท่าที่ควร ดังนั้นทางจังหวัดควรร่วมมือกับทางรัฐบาลเพื่อปรับปรุงการโฆษณาและประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลโดยทั่วไปเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นแล้วควรที่จะมีการจัดหามัคคุเทศก์ที่มีความรู้ ความสามารถและความชำนาญอย่างแท้จริงเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ส่วนปัญหาที่สำคัญอีกข้อที่ควรพิจารณา คือ ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปยังอุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้นั้นมีเพียง 6 เดือน ซึ่งการท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตานี้ขึ้นอยู่กับฤดูกาลตามธรรมชาติ

จากปัญหาที่กล่าวมาทั้งสิ้นจึงควรที่จะมีการร่วมมือกันทั้งทางภาครัฐและเอกชนในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาให้มีความก้าวหน้าและสามารถแข่งขันกับคู่ต่อสู้อื่น ๆ ในตลาดการท่องเที่ยวได้ต่อไป

5.6 หน่วยงานของท่านได้มีโอกาสบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตามากน้อยเพียงใด และอย่างไร

จากการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล สามารถที่จะสรุปลักษณะการให้บริการนักท่องเที่ยวดังแสดงไว้ในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 แสดงลักษณะการให้บริการนักท่องเที่ยว

หน่วยงาน	การบริการนักท่องเที่ยว	ลักษณะการให้บริการ
กิจการรับส่งผู้โดยสาร	ปานกลาง	รับส่งผู้โดยสารทั้ง ชาวไทยและชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล รวมทั้งมีการให้คำแนะนำในการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว
กิจการโรงแรมที่พัก	มาก	บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดสตูล นอกจากนี้ก็มีการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและบริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวด้วย
กิจการบริษัทนำเที่ยว	มาก	บริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่สนใจ โดยให้ข้อมูลข่าวสารสถานที่ท่องเที่ยว และมีการจัดหาไกด์นำทางไว้บริการ
กิจการร้านอาหาร	น้อย	มีเพียงการให้บริการด้านอาหารเป็นหลัก และมีการให้คำแนะนำการท่องเที่ยวไปยังเกาะแก่นักท่องเที่ยวบ้างตามสมควร

5.7 ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมากน้อยเพียงใด

สรุปผลการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวเกี่ยวกับทัศนคติด้านการประชาสัมพันธ์เกาะตะรุเตาได้ว่า โดยภาพรวมการประชาสัมพันธ์ของเกาะยังไม่ทั่วถึง นักท่องเที่ยวยังได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวเกาะตะรุเตาน้อยมาก ดังนั้นจึงสมควรที่จะมีการร่วมมือกันระหว่างเอกชนและหน่วยงานของรัฐในการช่วยกันประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาให้เป็นที่รู้จักของบุคคลโดยทั่วไปให้มากขึ้น รวมทั้งควรที่จะทำการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและใช้สื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพมากขึ้น เช่น โทรทัศน์ เป็นต้น

5.8 ปัญหาในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ปัญหาหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้น สรุปได้ดังนี้

5.8.1 ปัญหาด้านการเดินทาง ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกล่าวว่า นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่เพื่อมาเที่ยวการเดินทางที่ต้องใช้เวลานาน ประกอบทั้งมาตรฐานการเดินทางของผู้ประกอบการยังไม่ได้มาตรฐาน มีความเสี่ยงภัยสูง ท่าเทียบเรือใหญ่ก็ยังมี รวมทั้งการเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้น ก็สามารถที่จะเข้าไปเยี่ยมชมได้ในระยะเวลาที่จำกัด

5.8.2 ปัญหาด้านความร่วมมือ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของจังหวัดและภาครัฐบาลยังมีการร่วมมือกันอย่างไม่เต็มที่ ทำให้ไม่สามารถที่จะควบคุมการดำเนินงานบางอย่างได้อย่างทั่วถึง ซึ่งอาจเป็นผลเสียต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในอนาคตได้

5.8.3 ปัญหาด้านงบประมาณ อุทยานแห่งชาติตะรุเตายังขาดงบประมาณ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาพื้นที่และแผนการท่องเที่ยว ดังนั้นรัฐบาลจึงสมควรที่จะมีการพิจารณางบประมาณในการปรับปรุงอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นกรณีพิเศษ

5.8.4 ปัญหาด้านกฎระเบียบและการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จะต้องกำหนดไว้อย่างชัดเจน จะเห็นได้ว่าทรัพยากรโดยส่วนใหญ่ของอุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้นยังอยู่ในสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์ ยังไม่มีการถูกล้ำเข้าไปทำลาย ดังนั้นในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้น จำเป็นต้องมีการกำหนดกฎระเบียบและแนวทางการจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อย่างชัดเจน

5.8.5 ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ จะเห็นได้ว่าการประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตานั้นยังไม่ทั่วถึง นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ยังได้รับข้อมูลที่น้อยมาก ดังนั้นการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงสมควรที่จะมีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องไม่ขาดตอน และเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายให้มากขึ้นโดยการเลือกใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จำเป็นต้องมีการวางแผนทางการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบเพื่อจัดปัญหาข้างต้นให้หมดไป แต่ความสำคัญที่สุดคือการร่วมมือร่วมใจของทั้งทางภาครัฐบาลและเอกชนเจ้าของพื้นที่เอง

5.9 แนวทางที่อยากเห็น

ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกล่าวว่า แนวทางที่อยากเห็นของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา คือ

5.9.1 มีการพัฒนาการวางแผนทางการท่องเที่ยวที่มีระบบมากขึ้น มีการร่วมมือกันเพื่อผลประโยชน์โดยส่วนรวม

5.9.2 พัฒนาด้านอุปโภคและสาธารณูปโภคบนเกาะให้มีจำนวนพอเพียงและมาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น

5.9.3 มีระบบการคมนาคมที่ดีได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยสูง

5.9.4 มีการพัฒนาพื้นที่บนเกาะเพื่อนำมาใช้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น เช่น มีการตัดถนนรอบเกาะ และจัดกิจกรรมเสริมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

5.9.5 มีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์อย่างจริงจัง รวมไปถึงการประชาสัมพันธ์ด้านการลงทุนแก่เอกชน

5.9.6 มีการพัฒนาอย่างมีระบบไปพร้อม ๆ กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ กล่าวคือ มีการวางแผนด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยให้ประชาชนท้องถิ่นเข้ามา มีบทบาทในการพัฒนาถิ่นที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ

5.10 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ทางผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวได้กล่าวไว้ คือ

5.10.1 การปรับปรุงด้านการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้นและให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลโดยทั่วไปไม่เพียงประชาชนภายในจังหวัดเท่านั้น

5.10.2 มีการสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้น ซึ่งจะเป็ผลดีแก่ประเทศชาติโดยส่วนรวม

5.10.3 มีการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเล และแผนการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่ง รวมทั้งมีการแบ่งหน้าที่ ขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน

5.10.4 ให้ประชาชนเจ้าของพื้นที่ที่สามารถที่จะเข้าไปมีบทบาทมากยิ่งขึ้น เป็นการช่วยกระจายรายได้แก่ชุมชนท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง

5.10.5 จัดการรวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาให้เป็นระบบ โดยพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตาให้เป็นศูนย์ทางประวัติศาสตร์

5.10.6 ควรพัฒนาด้านการเดินทางไปยังเกาะตะรุเตาให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยในทุก ๆ ด้าน

5.11 สรุป

ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติ โดยการช่วยประชาสัมพันธ์ และให้ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งยังเป็นผู้นำพานักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยให้ความเห็นว่่านักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่เลือกที่จะมาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา เพราะความสวยงามและความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติทั้งบนบกและทางทะเล

สำหรับจุดเด่นของเกาะก็คือ เป็นสถานที่ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ศึกษา ค้นคว้า จุดด้อยก็คือ ปัญหาด้านการเดินทางที่ไม่สะดวกเพราะติดขัดเรื่องฤดูกาลการท่องเที่ยว และใช้ระยะเวลาในการเดินทางนาน ซึ่งก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย

ด้านคุณภาพและการบริหารงานของอุทยานแห่งชาตินั้น ควรที่จะต้องมีการปรับปรุง ในทุกๆ ด้าน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อด้านนิเวศวิทยาเป็นหลัก ปัญหาในการเดินทางมายังเกาะ คือ เรื่อง การเดินทางที่ไม่สะดวกสบายและไม่มียระบบความปลอดภัยที่ได้มาตรฐานเพียงพอ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความก้าวหน้าต่อไปนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเหล่านั้น

ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้มีโอกาสบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังอุทยานแห่งชาติค่อนข้างสูง โดยเป็นการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง ยกเว้นกิจการร้านอาหารนั้นเป็นเพียงการบริการด้านอาหารแก่นักท่องเที่ยวเท่านั้น

ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวกล่าวว่าการประชาสัมพันธ์เกาะนั้นยังไม่ครอบคลุมและ ไม่มีความทั่วถึงเท่าที่ควร นักท่องเที่ยวยังไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่พอเพียง จึงสมควรที่จะต้องมีการ พัฒนาและร่วมมือกันในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตระรุเดาให้เป็นที่รู้จักของ บุคคลโดยทั่วไป

ด้านปัญหาในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติสามารถที่จะสรุปเป็นหัวข้อหลัก ๆ ดังนี้ ปัญหาด้านการเดินทาง ความร่วมมือ งบประมาณ กฎระเบียบและการจัดการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบเพื่อจัดปัญหาดังกล่าว

แนวทางที่ผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวอยากเห็น ก็คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นระบบมากยิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงประโยชน์โดยส่วนรวมเป็นหลัก ที่สำคัญคือความร่วมมือของ ภาครัฐบาลและเอกชนเจ้าของพื้นที่เอง อีกทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าควรที่จะมีการปรับปรุงด้านการ ประชาสัมพันธ์ และการพัฒนาด้านการเดินทางไปยังเกาะ รวมทั้งต้องสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นแก่ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายวางแผน และพัฒนาการท่องเที่ยวให้เหมาะสมชัดเจน โดยให้ประชาชนเจ้าของพื้นที่ เข้าไปมีบทบาทมากยิ่งขึ้น

บทที่ 6

ผลการสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยว

การสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยว กระทำโดยการสุ่มแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในช่วงระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2541 ถึง 20 เมษายน 2542 ซึ่งเป็นช่วงเวลาในฤดูท่องเที่ยว แจกแบบสอบถาม 400 ชุด ได้รับคำตอบจากนักท่องเที่ยว 242 ราย หรือคิดเป็น 60.50% ในเบื้องต้นเป็นข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะนำมาพิจารณาดังต่อไปนี้

6.1 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม เป็นชาย 127 คน (52.5%) หญิง 115 คน (47.5%) คือประมาณอย่างละครึ่งต่อครึ่ง ส่วนใหญ่ (49.0%) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพอื่นๆ (39.4%) นอกเหนือจากการรับราชการ การเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือเอกชน ซึ่งหลายรายได้อธิบายเพิ่มเติมว่า หมายถึง นักศึกษาและผู้ที่อยู่ระหว่างการหางานทำ เกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น

นักท่องเที่ยวส่วนมากจะมีการศึกษาระดับปริญญาตรี (46.4%) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (34.8%) ส่วนใหญ่ (23.7%) มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร รองลงมา คือ สตูล (21.6%) สงขลา (20.3%) และเชียงใหม่ (6.2%) ตามลำดับ เหตุผลของการเดินทางส่วนใหญ่ (83.1%) คือ การพักผ่อนและท่องเที่ยว ส่วนมาก (66.8%) เดินทางมาเอง โดยใช้พาหนะคือเรือโดยสารประจำทาง (60.2%)

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (39.0%) จะพักค้างคืนหนึ่งคืน รองลงมา (38.5%) จะพัก 2 คืน และถัดไป (11.7%) จะพักค้างคืน 3 คืน และส่วนใหญ่ (65.3%) จะเดินทางตรงมาโดยไม่แวะพักหรือท่องเที่ยวที่อื่น

6.2 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

จากคำตอบของนักท่องเที่ยว ได้คำนวณหาค่าเฉลี่ยของค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยว คือ 1,224.01 บาท ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยว

ประเภทค่าใช้จ่าย	จำนวน (บาท)
ค่าที่พัก	343.43
ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	302.23
ค่าบริการท่องเที่ยวและค่าเรือ	351.65
ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	242.45
อื่น ๆ	948.68
ทั้งหมด	1,224.01

อย่างไรก็ตาม ควรจะตระหนักว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมีความหลากหลาย เช่น จากคำตอบได้พบว่า ค่าใช้จ่ายรวมของนักท่องเที่ยวมีค่าตั้งแต่ 35 บาท จนถึง 4,970 บาทต่อคนต่อวัน ตัวเลขค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวมีความแปรปรวนสูงมาก อาจจะเป็นเพราะนักท่องเที่ยวมาจากต้นทางที่ต่างกัน มีวิธีการคิดค่าใช้จ่ายต่างกัน และมีการใช้จ่ายเงินต่างกันอย่างหลากหลาย

6.3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

จากการให้คะแนนโดยนักท่องเที่ยวมีช่วงคะแนนจากพึงพอใจมากที่สุด (5), พึงพอใจค่อนข้างมาก (4), พึงพอใจปานกลาง (3), พึงพอใจค่อนข้างน้อย (2), และพึงพอใจน้อยที่สุด (1) สิ่งที่น่ามาเป็นเป้าของการวัดความพึงพอใจ ได้แก่

1. ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว
3. โครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว
4. การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

6.3.1 ความพึงพอใจต่อทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ปัจจัยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่หยิบยกมาพิจารณามี 5 ปัจจัย คือ สภาพหาดทรายและทะเล สภาพภูเขา สภาพภูมิอากาศ สภาพชีวิตสัตว์ป่า ปะการัง และธรรมชาติใต้ทะเล ได้พบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ดังแสดงในตารางที่ 6.2

ตารางที่ 6.2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ทรัพยากรท่องเที่ยวธรรมชาติ	ระดับความพึงพอใจ
1. สภาพหาดทรายและทะเล	4.32
2. สภาพภูเขา	4.17
3. สภาพภูมิอากาศ	4.06
4. สภาพชีวิตสัตว์ป่า ปะการัง และธรรมชาติใต้ทะเล	3.52
5. สภาพน้ำ	3.79
ค่าเฉลี่ย	3.97

สภาพหาดทรายและทะเล ได้รับความพึงพอใจในเกณฑ์พึงพอใจมากที่สุด (4.32) สภาพภูเขา สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำ ได้รับความพึงพอใจมาก (4.17 , 4.06 และ 3.79 ตามลำดับ) สภาพชีวิตสัตว์ป่า ปะการัง และธรรมชาติใต้ทะเล ได้รับความพึงพอใจในเกณฑ์พึงพอใจมาก่อนไปทางปานกลาง (3.53)

ความพึงพอใจเฉลี่ยค่อปัจจัยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.97 จัดได้ว่าพึงพอใจค่อนข้างมาก

6.3.2 ความพึงพอใจต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว ที่หยิบยกมาพิจารณามี 5 ปัจจัย คือ สิ่งก่อสร้างหรือสิ่งจำลองทางประวัติศาสตร์ อนุสาวรีย์หรืออนุสรณ์สถาน สถานที่ทางโบราณคดีหรืออุทยานประวัติศาสตร์ ประเพณีและขนบธรรมเนียมของชาวบ้าน หัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก พิพิธภัณฑ์ ได้พบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของแต่ละปัจจัย ดังแสดงในตารางที่ 6.3

สิ่งก่อสร้างหรือสิ่งจำลองทางประวัติศาสตร์ ได้รับความพึงพอใจสูงที่สุด (3.77) รองลงมาคือ สถานที่ทางโบราณคดีหรืออุทยานประวัติศาสตร์ (3.60) อนุสาวรีย์หรืออนุสรณ์สถาน (3.58) ซึ่งทั้งหมดดังกล่าวจัดอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจค่อนข้างมากและอยู่ในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ที่เหลือที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรม คือ ประเพณีและขนบธรรมเนียมของชาวบ้าน (3.21) และหัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก (3.11) จัดอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยรวม ได้พบว่าความพึงพอใจต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคือ 3.48 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลางค่อนข้างก่อนข้างมาก

ตารางที่ 6.3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกการท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ
1. สิ่งก่อสร้างหรือสิ่งจำลองทางประวัติศาสตร์	3.77
2. อนุสาวรีย์หรืออนุสรณ์สถาน	3.58
3. สถานที่ทางโบราณคดีหรืออุทยานประวัติศาสตร์	3.60
4. ประเพณีและขนบธรรมเนียมของชาวบ้าน	3.21
5. หัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก	3.11
6. พิพิธภัณฑ์	3.58
ค่าเฉลี่ย	3.48

6.3.3 ความพึงพอใจต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว

ปัจจัยทรัพยากรโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว ที่นำมาพิจารณามี 6 ปัจจัย คือ การเดินทาง (ทางเข้าเกาะและทางภายในเกาะ) ท่าเรือ แหล่งพลังงานหรือระบบไฟฟ้า แหล่งน้ำ (คุณภาพและปริมาณของน้ำ) การกำจัดขยะมูลฝอยและการบำบัดน้ำเสีย และการติดต่อสื่อสาร (ไปรษณีย์ โทรศัพท์ และสื่อมวลชน)

ได้พบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของแต่ละปัจจัย ดังแสดงในตารางที่ 6.4

ตารางที่ 6.4 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว

โครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ
1. การเดินทาง (ทางเข้าเกาะและทางภายในเกาะ)	3.85
2. ท่าเรือ	3.68
3. ไฟฟ้า หรือแหล่งพลังงาน	3.39
4. น้ำ (คุณภาพและปริมาณของน้ำ)	3.41
5. การกำจัดขยะมูลฝอยและการบำบัดน้ำเสีย	3.09
6. การติดต่อสื่อสาร (ไปรษณีย์ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์)	3.27
ค่าเฉลี่ย	3.45

การเดินทางได้รับความพึงพอใจค่อนข้างมาก (3.85) รองลงมาคือ ท่าเรือ (3.68) ทั้งสองปัจจัยนี้จัดอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจค่อนข้างมาก ปัจจัยอื่นๆ ที่เหลือได้รับความพึงพอใจอยู่ในช่วงปานกลาง (3.09-3.41) ค่อนไปในทางค่อนข้างมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม ได้พบว่าความพึงพอใจต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคือ 3.45 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลางค่อนไปทางค่อนข้างมาก

6.3.4 ความพึงพอใจต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

ปัจจัยการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่นำมาพิจารณา มี 10 ปัจจัยคือ ที่พักอาศัย (คุณภาพและปริมาณ) อาหาร (คุณภาพและปริมาณ) มัคคุเทศก์และพาหนะนำชมเกาะ ร้านขายสินค้าอุปโภคและบริโภคที่จำเป็น ห้องสมุด สันทนาการ บ้านเชิงและกีฬา บริการข่าวสาร ความรู้และแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยว ระบบความปลอดภัย พนักงานบริการ (คุณภาพและปริมาณ) พนักงานบริการยกสัมภาระ (คุณภาพและปริมาณ) ได้พบค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของแต่ละปัจจัย ดังแสดงในตารางที่ 6.5

ตารางที่ 6.5 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ
1. ที่พักอาศัย (คุณภาพและปริมาณ)	4.00
2. อาหาร (คุณภาพและปริมาณ)	3.76
3. มัคคุเทศก์และพาหนะนำชมเกาะ	3.50
4. ร้านขายสินค้าอุปโภคและบริโภคที่จำเป็น	3.14
4. ห้องสมุด	3.03
5. สันทนาการ บ้านเชิงและกีฬา	3.03
6. บริการข่าวสาร ความรู้และแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยว	3.40
7. ระบบความปลอดภัย	3.56
8. พนักงานบริการ (คุณภาพและปริมาณ)	3.60
9. พนักงานบริการยกสัมภาระ (คุณภาพและปริมาณ)	3.14
ค่าเฉลี่ย	3.30

ปัจจัยการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวพอใจในเกณฑ์พอใจค่อนข้างมาก ได้แก่ ที่พักอาศัย (4.00) อาหาร (3.76) พนักงานบริการ (3.60) ระบบความปลอดภัย (3.56) มัคคุเทศก์และพาหนะนำชมเกาะ (3.50) ส่วนปัจจัยที่เหลือจะได้รับความพึงพอใจระดับปานกลาง (คือ อยู่ในช่วง 3.03-3.40) เมื่อพิจารณาในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว 3.30 จัดว่าค่อนข้างปานกลาง แต่โน้มไปทางด้านค่อนข้างสูง

6.4 สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ต่อคำถามที่ว่า นักท่องเที่ยวทราบข่าวหรือข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจากสื่อใด ได้พบข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 6.6

ได้พบว่าปากต่อปากเป็นสื่อที่สำคัญที่สุด คือนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (63.6%) ได้รับข้อมูลจากปากต่อปาก รองลงมาคือ นิตยสาร (36.4%) แผ่นพับ หรือโปสเตอร์ (21.5%) และวิทยุโทรทัศน์ (20.7%) ส่วนสื่ออื่นๆ นอกเหนือจากนี้มีความสำคัญน้อยลงไปกว่านี้

ตารางที่ 6.6 สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของนักท่องเที่ยว

สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของนักท่องเที่ยว	อัตราส่วนร้อยละ (%)
1. โทรทัศน์	20.7
2. นิตยสาร	36.4
3. วิทยุ	12.4
4. แผ่นพับ	21.5
5. หนังสือพิมพ์	10.7
6. ปากต่อปาก	63.6
7. อื่น ๆ	12.8

6.5 ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ในการขอให้นักท่องเที่ยวกำหนดค่าอย่างเสรีว่า โดยภาพรวมแล้ว สิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่จัดได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก ดี พอใจ ควรปรับปรุง และต้องปรับปรุง มีนักท่องเที่ยวจำนวน 130 ราย หรือ 53.7% ของผู้ที่ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูลเหล่านี้ เมื่อหยิบยกคำตอบมาจัดเป็นปัจจัยต่างๆ ได้พบว่ามีปัจจัยที่หยิบยกมาตอบรวมทั้งสิ้น 264 คำตอบ โดยอยู่ในกลุ่มดีมาก 96 คำตอบ ดี 46 คำตอบ พอใจ 28 คำตอบ ควรปรับปรุง 74 คำตอบ และต้องปรับปรุง 20 คำตอบ ดังแสดงในตารางที่ 6.7

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่นักท่องเที่ยวเห็นว่า ดีมาก ใน 4 ลำดับแรกที่ได้คะแนนสูงสุด จะพบว่า คือ ธรรมชาติ การบริการของเจ้าหน้าที่ น้ำ ไฟฟ้า และที่พัก เรียงตามลำดับ และปัจจัยที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าดี ใน 4 ลำดับแรกที่ได้คะแนนสูงสุด ก็คือ การบริการของเจ้าหน้าที่ ธรรมชาติ ที่พัก และอาหาร เรียงตามลำดับ

ปัจจัยที่นักท่องเที่ยวเห็นว่า พอใจ คือ ชมรับได้ ใน 4 ลำดับแรกที่ได้คะแนนสูงสุด ได้แก่ การบริการของเจ้าหน้าที่ ที่พัก อาหาร และธรรมชาติ เรียงตามลำดับ

ปัจจัยที่นักท่องเที่ยวเห็นว่า ควรปรับปรุง ในลำดับต้นๆ ที่ได้คะแนนสูงสุด ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำ อาหาร และความสะอาดและการกำจัดขยะ เรียงตามลำดับ

ปัจจัยที่มีปัญหามาก และที่นักท่องเที่ยวเห็นว่า ต้องปรับปรุง ในลำดับต้นๆ ที่ได้คะแนนสูงสุด ได้แก่ ความสะอาดและการกำจัดขยะ การบริการของเจ้าหน้าที่ น้ำ และเรือโดยสาร เรียงตามลำดับ

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ปัจจัยที่น่าจะมีความเร่งด่วนที่จะต้องปรับปรุงอย่างเร่งด่วน เพราะเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและชีวิตของนักท่องเที่ยว คือ เรือโดยสาร เนื่องจากได้รับข้อคิดเห็นจำนวนมากรายงานว่า เรือไม่มีชูชีพ หรือจำนวนชูชีพไม่เพียงพอ เรือบางลำไม่ปิดถังน้ำมันและปล่อยให้มีมีการสูบบุหรี่ใกล้ถังน้ำมัน เรือรับผู้โดยสารมากเกินไป บรรทุกหนักเกินไป การเดินเรือไม่เป็นเวลา หรือไม่ตรงตามเวลา เรือแล่นช้าเกินไป มาตรการที่เข้มงวดยิ่งขึ้นในการเดินเรืออาจจะเป็นประโยชน์ และป้องกันอุบัติเหตุ เป็นสิ่งที่จำเป็น และน่าที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องควรจะนำมาปฏิบัติ

ตารางที่ 6.7 ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในมุมมองของนักท่องเที่ยว

ปัจจัย	จำนวนผู้ตอบ	%	ลำดับกลุ่ม	ลำดับระหว่างกลุ่ม
1. กลุ่ม ดีมาก	96	73.8		1
1.1 ธรรมชาติ	49	37.7	1	
1.2 บริการของเจ้าหน้าที่	19	14.6	2	
1.3 น้ำ	6	4.6	3	
1.4 ไฟฟ้า	4	3.1	4	
1.5 ที่พัก	4	3.1	4	
1.6 ความปลอดภัย	3	2.3	6	
1.7 อาหาร	3	2.3	6	
1.8 ความสะอาดและการกำจัดขยะ	2	1.5	10	
1.9 ห้องน้ำ	1	0.7	11	
1.10 เรือ	-	-	-	
1.11 ภาพรวมทั่วไป	3	2.3	6	
1.12 การจัดการอุทยาน	3	2.3	6	
2. กลุ่ม ดี	46	35.4		3
2.1 ธรรมชาติ	11	8.5	2	
2.2 บริการของเจ้าหน้าที่	12	9.2	1	
2.3 น้ำใช้	1	0.8	8	
2.4 ไฟฟ้า	-	-	-	
2.5 ที่พัก	7	5.4	3	
2.6 ความปลอดภัย	2	1.5	6	
2.7 อาหาร	4	3.1	4	
2.8 ความสะอาดและการกำจัดขยะ	3	2.3	5	
2.9 ห้องน้ำ	1	0.8	8	
2.10 เรือ	1	0.8	8	
2.11 การจัดการอุทยาน	1	0.8	8	
2.12 มัคคุเทศก์	1	0.8	8	
2.13 ภาพรวมทั่ว ๆ ไป	2	1.5	6	

ตารางที่ 6.7 ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในมุมมองของนักท่องเที่ยว (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวนผู้ตอบ	%	ค่าสัมบูรณ์	ค่าสัมระหว่างกลุ่ม
3. กลุ่ม พอใจ	28	21.0		4
3.1 ธรรมชาติ	4	3.1	3	
3.2 บริการของเจ้าหน้าที่	10	7.7	1	
3.3 น้ำ	1	0.8	5	
3.4 ไฟฟ้า	1	0.8	5	
3.5 ที่พัก	5	3.8	2	
3.6 ความปลอดภัย	2	1.5	4	
3.7 อาหาร	3	2.3	3	
3.8 ความสะอาดและการกำจัดขยะ	1	0.8	5	
3.9 ห้องน้ำ	-	-	-	
3.10 เรือ	-	-	-	
3.11 ภาพรวมทั่ว ๆ ไป	1	0.8	5	
4. กลุ่ม ควรปรับปรุง	78	60.0		2
4.1 ธรรมชาติ	2	1.5	8	
4.2 บริการของเจ้าหน้าที่	5	3.8	5	
4.3 น้ำ	10	7.7	2	
4.4 ไฟฟ้า	11	8.5	1	
4.5 ที่พัก	6	4.6	6	
4.6 ความปลอดภัย	3	2.3	9	
4.7 อาหาร	10	7.7	2	
4.8 ความสะอาดและการกำจัดขยะ	9	6.9	4	
4.9 ห้องน้ำ	4	3.1	8	
4.10 เรือ	7	5.4	5	
4.11 การให้ข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว	3	2.3	9	
4.12 โทรศัพท์และไปรษณีย์	2	1.5	12	
4.13 การจัดการอุทยาน	3	2.3	9	
4.14 ร้านค้าเครื่องอุปโภคบริโภค	1	0.8	13	
4.15 อุทยานประวัติศาสตร์	1	0.8	13	
4.16 ภาพรวมทั่ว ๆ ไป	1	0.8	13	

ตารางที่ 6.7 ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในมุมมองของนักท่องเที่ยว (ต่อ)

ปัจจัย	จำนวนผู้ตอบ	%	ลำดับกลุ่ม	ลำดับระหว่างกลุ่ม
5. กลุ่ม ต้องปรับปรุง	12	7.1		5
5.1 ธรรมชาติ	-	-	-	
5.2 บริการของเจ้าหน้าที่	2	1.2	2	
5.3 น้ำใช้	2	1.2	2	
5.4 ไฟฟ้า	1	0.6	5	
5.5 ที่พัก	-	-	-	
5.6 ความปลอดภัย	-	-	-	
5.7 อาหาร	1	0.6	5	
5.8 ความสะอาดและการกำจัดขยะ	4	5.8	1	
5.9 ห้องน้ำ	-	-	-	
5.10 เรือ	2	1.2	2	

6.6 ข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยวด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก

เมื่อขอให้นักท่องเที่ยวเสนอแนะอย่างอิสระ ได้รับคำตอบจากนักท่องเที่ยว 169 ราย หรือ 28.52% ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งสิ้น 138 ราย ซึ่งลักษณะของการเสนอแนะจะเป็นการชี้ลงในรายละเอียดว่ามีสิ่งใดควรปรับปรุง เมื่อนำข้อเสนอแนะมาจัดเป็นหมวดหมู่ จะได้ผลดังแสดงในตารางที่ 6.8

สิ่งที่นักท่องเที่ยวเสนอให้ปรับปรุงมากที่สุดในลำดับแรก (14.5%) คือ เรือโดยสาร โดยขอให้มิซูชิพครบกับจำนวนผู้โดยสาร อย่างบรรทุกน้ำหนักเกิน และให้การเดินเรือตรงต่อเวลารองลงมาคือ ที่พัก ให้มีมากเพียงพอและคุณภาพดีขึ้น (11.5%) บริการด้านอาหาร ให้อาหารสดมากขึ้นเผ็ดน้อยลง และมีร้านอาหารมากขึ้น ปรับปรุงสภาพร้านให้ดีขึ้น (11.5%) ปรับปรุง บริการข่าวสาร เพิ่มจำนวนเครื่องรับโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวัน (11.5%) ให้มีน้ำใช้มากเพียงพอ เพิ่มเวลาเปิดใช้น้ำ และจัดหาน้ำดื่มไว้บริการ (9.9%) ให้ปรับปรุงเส้นทางบนเกาะรวมทั้งคิดป้ายบอกทางจัดบริการจักรยาน และให้มีเชือกบนเส้นทางปีนเขา (8.4%)

ตารางที่ 6.8 ข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยว

สิ่งที่ควรปรับปรุง	จำนวนราย ผู้ตอบ	%	ลำดับที่ ความสำคัญ
1 การบริการ	68	51.9	
1.1 ที่พักให้มีมากเพียงพอและคุณภาพดีขึ้น	15	11.5	2
1.2 ปรับปรุงเส้นทางบนเกาะ คัดป้ายบอกทาง จัดบริการจักรยาน ให้มีเชือกบนเส้นทางปีนเขา	12	8.4	7
1.3 ปรับปรุงบริการข่าวสาร เพิ่มจำนวนเครื่องรับโทรทัศน์ และ หนังสือพิมพ์รายวัน	15	11.5	2
1.4 บริการด้านอาหารให้อาหารสดมากขึ้น และเผ็ดน้อยลง มี ร้านอาหารมากขึ้น ปรับปรุงสภาพร้านให้ดีขึ้น	15	11.5	2
1.5 เพิ่มจำนวนร้านค้าเครื่องอุปโภค บริโภค	4	3.1	11
1.6 อบรมพนักงานบริการ	2	1.5	14
1.7 เพิ่มที่เล่นกีฬาและสันทนาการ	3	2.3	12
1.8 ปรับปรุงทั่ว ๆ ไป	2	1.5	14
2 โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอันเป็น	54	41.2	
2.1 การเดินเรือ ให้มีขูชีพครบตามจำนวนผู้โดยสาร อย่างบรรทุก น้ำหนักเกิน การเดินเรือให้ตรงเวลา และปรับปรุงท่าเรือ	19	14.5	1
2.2 ให้มีน้ำจืดมากเพียงพอ เพิ่มเวลาเปิดใช้น้ำและจัดหาน้ำดื่มไว้ บริการ	13	9.9	6
2.3 ให้มีไฟฟ้ามากเพียงพอ เพิ่มเวลาใช้ไฟฟ้าและรักษาเวลาใน การเปิดและดับไฟฟ้า	14	10.7	5
2.4 ปรับปรุงการเก็บขยะและความสะอาด	5	3.8	10
2.5 ปรับปรุงห้องน้ำ ห้องสุขา	3	2.3	12
3. การอนุรักษ์ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	9	6.9	8
3.1 ให้เคร่งครัดในการอนุรักษ์ธรรมชาติ อย่างตามใจนักท่องเที่ยว จนเกินไป	6	4.6	9
3.2 ให้ปรับปรุงอุทยานประวัติศาสตร์	2	1.5	14
3.3 ให้ปรับปรุงของที่ระลึก	1	0.7	17

จะเห็นได้ว่า คำเสนอแนะเหล่านี้ น่าจะสมเหตุสมผล คือ นักท่องเที่ยวจะกังวลเรื่องความปลอดภัยต่อชีวิตในการโดยสารเรือมากที่สุด ต่อจากนั้นจะกังวลในระดับต้นๆ เรื่องของความจำเป็นระดับพื้นฐาน เช่น ที่พัก อาหาร ข่าวดสาร ไฟฟ้า และน้ำ ถัดออกไปคือ ความสนุกสนาน เช่น การปรับปรุงเส้นทางบนเกาะ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เป็นต้น

6.7 สรุป

ในบทนี้ได้นำเสนอผลการสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยว ได้พบว่านักท่องเที่ยวมาจากจังหวัดต่างๆ 32 จังหวัด ส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพฯ รongลงมา คือ สตูล และสงขลา อายุ 21-30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี และจะพักแรมค้างคืน 1 คืน ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อคนต่อวันคือ 1224.01 บาท

ความพึงพอใจเฉลี่ยค่อปัจจัยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.97 จัดได้ว่าพึงพอใจค่อนข้างมาก ความพึงพอใจต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคือ 3.48 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลางค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวคือ 3.30 จัดว่าค่อนข้างปานกลาง แต่โน้มไปทางด้านค่อนข้างสูง

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบข่าวหรือข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จากสื่อปากต่อปาก รongลงมาคือ นิตยสาร แผ่นพับ และวิทยุโทรทัศน์ ตามลำดับ ส่วนสื่ออื่น ๆ นอกเหนือจากนี้มีความสำคัญน้อย

ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในสายตาของนักท่องเที่ยว สรุปเฉพาะข้อที่ชัดเจนดังนี้ สิ่งที่ตีมาก ได้แก่ ธรรมชาติ และบริการของเจ้าหน้าที่ ปัจจัยที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าดีในลำดับต้นๆ ก็คือ การบริการของเจ้าหน้าที่ และธรรมชาติ สิ่งที่นับว่าพอใจ ได้แก่ การบริการของเจ้าหน้าที่ และที่พัก สิ่งที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำ และอาหาร สิ่งที่ต้องปรับปรุง ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำ และอาหาร

ข้อเสนอแนะด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ที่นักท่องเที่ยวเสนอที่เป็นปัญหา มากที่สุด คือ เรื่องของเรือ การเดินเรือ และท่าเรือ ควรมีการแก้ไขเรื่องการไม่มีชูชีพครบจำนวน นักท่องเที่ยว การบรรทุกน้ำหนักเกิน การไม่ตรงต่อเวลา การล่าช้า การไม่มีตารางการเดินเรือที่ชัดเจนและการปรับปรุงท่าเทียบเรือ ปัญหาในระดับถัดลงมา คือ ที่พัก ให้มีมากเพียงพอและคุณภาพดีขึ้น บริการด้านอาหาร ให้อาหารสดมากขึ้น เฝื่อน้อยลงและมีร้านอาหารมากขึ้น ปรับปรุงสภาพร้านให้ดีขึ้น ปรับปรุงสภาพร้านให้ดีขึ้น ปรับปรุงบริการข่าวดสาร โดยเพิ่มจำนวนเครื่องรับโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์รายวัน ให้มีน้ำใช้มากเพียงพอ เพิ่มเวลาเปิดใช้น้ำและจัดหาน้ำดื่มไว้บริการ ให้ปรับปรุงเส้นทางบนเกาะรวมทั้งติดป้ายบอกทางจัดบริการจักรยาน และให้มีเชือกบนเส้นทางปีนเขา

ข้อมูลจากนักทอ่งเทีซว สามารถนำไปประกอบการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมป่าไม้ กรมเจ้าท่า ว่าสิ่งใดเป็นเรื่องควรปรับปรุงเร่งด่วน สิ่งใดที่อนุโลมตามความต้องการของนักทอ่งเทีซวได้ สิ่งใดที่ยังไม่อาจจะทำได้ เพราะอาจจะขัดกับวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และไม่สอดคล้องกับปรัชญาของการทอ่งเทีซวเชิงอนุรักษ์

บทที่ 7

ผลการสำรวจข้อมูลจากพนักงานและเจ้าหน้าที่

ได้สำรวจข้อมูลจากพนักงานและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา พนักงานและเจ้าหน้าที่เหล่านี้ครอบคลุมข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของกรมป่าไม้ กรมเจ้าท่า องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานในองค์กรเอกชน พยาบาล ที่เคยปฏิบัติงานในอุทยาน และอื่น ๆ การสำรวจเหล่านี้กระทำโดยอาศัยแบบสอบถามประกอบการ สัมภาษณ์ ในบทนี้จะนำผลการสำรวจข้อมูลจากพนักงานและเจ้าหน้าที่เหล่านี้ขึ้นมาพิจารณา

7.1 ข้อมูลพื้นฐานของพนักงานและเจ้าหน้าที่

ได้รับคำตอบจากพนักงานและเจ้าหน้าที่ที่สำรวจ 112 ราย สังกัดกรมป่าไม้ 52.7% สังกัดหน่วยราชการอื่น ๆ 31.5% และทำงานในองค์กรเอกชน 4.5% จำแนกเป็นเพศชาย 41.8% หญิง 58.9%

อายุของพนักงานและเจ้าหน้าที่เหล่านี้ ส่วนมาก (60.0%) มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี ส่วนมาก (33.6%) มีการศึกษาระดับปริญญา รองลงมา (29.0%) สำเร็จการศึกษาระดับปวช./ปวส. อายุการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ส่วนมาก (36.7%) มีอายุการทำงานน้อยกว่า 2 ปี

7.2 ข้อคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่ต่อการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ได้หยิบยกปัจจัยในการบริหาร 20 ปัจจัยขึ้นมาพิจารณา และขอให้พนักงานและเจ้าหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานโดยให้คะแนน 5 ระดับ คือ ต้องปรับปรุง, ควรปรับปรุง, พอใช้, ดี และดีมาก

ค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในความคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน โดยสรุปดังแสดงไว้ในตารางที่ 7.1

ตารางที่ 7.1 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ในความคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน

ปัจจัยที่หิบมาประเมิน	คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย	ลำดับที่
1. การพัฒนาพนักงาน เช่น สอนงาน อบรมภายใน	3.05	พอใช้	17
2. การพัฒนาพนักงาน เช่น การฝึกอบรมภายนอก	3.10	พอใช้	16
3. การจัดทำแผนงานทุกปี	3.54	ดี	1*
4. การประชุมสัมมนา พนักงานทุกระดับเป็นประจำ	3.14	พอใช้	13
5. การประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ	3.33	พอใช้	6
6. การนำวิทยากรจากภายนอก มีการอบรมพนักงานบริการประจำ	2.95	พอใช้	19##
7. การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะเป็นประจำ	3.45	พอใช้	2**
8. การศึกษาค้นคว้าการตลาด คาดหมายความต้องการบริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยวและปลูกฝังจิตสำนึก	3.30	พอใช้	8
9. การนำเทคโนโลยีมาช่วยบริหารและบริการ	3.11	พอใช้	15
10. การสร้างค่านิยมที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวและปลูกฝังจิตสำนึก	3.34	พอใช้	5
11. แนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่เป็นระบบชัดเจน	3.18	พอใช้	11
12. มีระเบียบหรือกฎปฏิบัติให้นักท่องเที่ยว	3.33	พอใช้	6
13. มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน	3.19	พอใช้	10
14. ระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ไขปรับปรุง	2.93	พอใช้	20#
15. การประเมินจากนักท่องเที่ยว เพื่อปรับปรุง	3.15	พอใช้	12
16. การจัดสภาพแวดล้อมในเกาะให้ปลอดภัย สะอาดและสวยงาม	3.44	พอใช้	3***
17. อาครามีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย มีการบำรุงรักษาอย่างเพียงพอ	3.28	พอใช้	9
18. การจัดระบบความปลอดภัย	3.41	พอใช้	4
19. สารสนเทศมีเพียงพอ หันต่อเหตุการณ์	3.04	พอใช้	18###
20. เจ้าหน้าที่มีขอบเขตการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	3.13	พอใช้	14
ค่าเฉลี่ย	3.22	พอใช้	

คะแนนรวมโดยสรุป คือ 3.22 จัดได้ว่าพอใช้ คือ ได้รับการยอมรับในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาข้อปัจจัยเด่นๆ ทั้งทางแง่บวกและแง่ลบ พบว่าการจัดทำแผนงานประจำปีทุกปีของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้คะแนนสูงสุด คือ 3.54 จัดว่าอยู่ในเกณฑ์ดีค่อนข้างไปทางปานกลาง ปัจจัยที่ได้คะแนนรองลงมาในอันดับ 2 คือ มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะเป็นประจำ ได้คะแนน 3.45 จัดว่าพอใช้ค่อนข้างไปทางดี อันดับที่ 3 คือ การจัดสภาพแวดล้อมในเกาะให้ปลอดภัย สะอาด และสวยงาม ได้คะแนน 3.44 จัดว่าพอใช้ค่อนข้างไปทางดี ในส่วนของปัจจัยที่รับคะแนนต่ำซึ่งชี้ให้เห็นว่าอาจจะมีปัญหาที่ควรปรับปรุงปัจจัยที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ การมีระบบตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ไขปรับปรุง ได้รับคะแนน 2.93 ถัดไปคือ การมีการนำวิทยากรจากภายนอก หรือการมีการอบรมพนักงานบริการเป็นประจำ ได้รับคะแนน 2.95 ถัดต่อไปก็คือ บริการสารสนเทศอย่างเพียงพอ และทันต่อเหตุการณ์ได้รับคะแนน 3.04 และการมีการพัฒนาพนักงาน โดยการจัดสอนงานหรืออบรมภายใน ได้รับคะแนน 3.05 ปัจจัยเหล่านี้ควรจะได้รับการพิจารณาปรับปรุง

7.3 ภาพลักษณ์โดยรวมของนักท่องเที่ยวในสายตาของพนักงานและเจ้าหน้าที่

ภาพลักษณ์ของนักท่องเที่ยวในสายตาของพนักงานและเจ้าหน้าที่ สามารถแสดงได้จากคะแนนเฉลี่ย 3.29 จากคะแนนเต็ม 5.00 จัดได้ว่าพนักงานและเจ้าหน้าที่เห็นภาพลักษณ์ของนักท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ปานกลางหรือพอใช้ค่อนข้างไปทางดี

7.4 ข้อเสนอแนะของพนักงานและเจ้าหน้าที่ต่อการปรับปรุงอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

แม้ว่าคะแนนการบริหารอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจะอยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างไปทางดี แต่ก็อาจจะมีบางประเด็นที่พนักงานและเจ้าหน้าที่เห็นว่า ควรจะมีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ในการเปิดให้แสดงข้อเสนอแนะอย่างอิสระ พนักงานและเจ้าหน้าที่มีข้อเสนอแนะรวมทั้งสิ้น 35 รายการ (100%) ซึ่งเมื่อนำมาจัดเป็นหมวดหมู่แล้ว จะสามารถจัดเป็นกลุ่มดังที่แสดงใน ตารางที่ 7.2

ตารางที่ 7.2 สิ่งที่พนักงานและเจ้าหน้าที่เห็นว่าควรปรับปรุง

ปัจจัยที่ควรปรับปรุง	จำนวน	%
1. การที่นักท่องเที่ยวนิรภัยไม่รักษาสิ่งแวดล้อม และขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	9	25.7
2. ที่พัก อาคารสถานที่ รวมทั้งห้องอาบน้ำ และห้องสุขา	7	20.0
3. ความสะอาด	5	14.3
4. ร้านอาหารควรให้ใหญ่ขึ้น สะอาดขึ้น และควบคุมคุณภาพและราคาอาหารและเครื่องดื่มให้เพียงพอเหมาะสม	5	14.3
5. ระบบการทำงานและพัฒนาบุคลากร	5	14.3
6. ระบบความปลอดภัย เช่น เพิ่มเจ้าหน้าที่ รักษาความปลอดภัย และปรับปรุงท่าเทียบเรือ	4	11.4
รวมเฉลี่ย	35	100

สิ่งที่พนักงานและเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นปัญหามากที่สุดและจะต้องแก้ไขมากที่สุด คือ การที่นักท่องเที่ยวนิรภัยไม่รักษาสิ่งแวดล้อมและขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (25.7%) รองลงมาคือ การปรับปรุงที่พักและอาคารสถานที่ รวมทั้งห้องอาบน้ำและห้องสุขา (20.0%) เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอ มั่นคงแข็งแรง และสะอาด ต่อจากนั้นคือ การปรับปรุง และแก้ไขปัญหาเรื่องความสะอาด (14.3%) การปรับปรุงร้านอาหารให้ใหญ่ขึ้น สะอาด และควบคุมคุณภาพและราคาอาหารและเครื่องดื่มให้เหมาะสม (14.3%) ระบบการทำงานและพัฒนาบุคลากร (14.3%) และการปรับปรุงระบบความปลอดภัย เช่น เพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ปรับปรุงท่าเทียบเรือ (11.4%)

ข้อเสนอแนะเหล่านี้ น่าจะเป็นประโยชน์ และควรจะได้เสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

7.5 ข้อมูลพื้นฐานของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้

พนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เป็นบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการดำเนินการของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ในที่นี้จึงแยกบุคลากรส่วนนี้มาพิจารณาเป็นพิเศษต่างหาก นอกเหนือจากการพิจารณาถึงพนักงานและเจ้าหน้าที่ทั้งหมดจากหลายหน่วยงานดังที่พิจารณาไปแล้ว

พนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ที่ตอบคำถามในการสำรวจมีจำนวน 59 ราย หรือ 24.1% จากจำนวนพนักงานและเจ้าหน้าที่ทั้งหมด 245 คน ผู้ตอบเป็นเพศหญิง 54.2% ชาย 45.8% อายุของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้เหล่านี้ ส่วนมาก (67.2%) มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี ส่วนมาก (34.5%) มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช.และปวส. รองลงมา (27.3%)

สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนมาก (50.8%) มีอายุการทำงานน้อยกว่า 2 ปี เป็นที่น่าสังเกตว่าโดยเฉลี่ยแล้วพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้จะมีอายุน้อยกว่า ระดับการศึกษาน้อยกว่า และประสบการณ์น้อยกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่โดยส่วนรวม ซึ่งน่าจะเกิดจากสภาพการทำงานที่ส่วนใหญ่อยู่บนเกาะ ห่างไกลจากชุมชน ทำให้อัตราการลาออกและโอนย้ายของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้น่าจะสูงกว่าหน่วยงานอื่นๆ อย่างไรก็ตามยังไม่ได้มีการศึกษาเปรียบเทียบอัตราการลาออก และโอนย้ายของพนักงานและเจ้าหน้าที่เหล่านี้

ข้อคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ต่อการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติ

ตะรุเตา

ความคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ต่อการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เพราะเป็นครั้งแรกที่มีการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่ทุกระดับต่อการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติ

ได้หยิบยกปัจจัยในการบริหาร 20 ปัจจัยขึ้นมาพิจารณาคั้งที่เคยพิจารณามาแล้วและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยให้คะแนน 5 ระดับ เช่นเดิม กล่าวคือ ต้องปรับปรุง, ควรปรับปรุง, พอใช้, ดี และดีมาก

คะแนนรวมโดยสรุปคือ 3.35 จัดได้ว่าพอใช้ คือ ได้รับการยอมรับในระดับปานกลางค่อนข้างดี และสูงกว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่โดยส่วนรวมจากหลายหน่วยงาน (3.22) รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 7.3

ตารางที่ 7.3 แสดงค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในความคิดเห็นของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้

ปัจจัยที่หยิบมาประเมิน	คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย	ลำดับที่
1. มีการพัฒนาพนักงาน โดยการจัดสอนงาน หรืออบรมภายใน	3.07	พอใช้	18##
2. มีการพัฒนาพนักงาน โดยการส่งไปฝึกอบรมภายนอก	3.30	พอใช้	1i
3. มีการจัดทำแผนงานทุกปี	3.79	ดี	1*
4. มีการประชุมสัมมนา พนักงานทุกระดับเป็นประจำ	3.19	พอใช้	15
5. มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ	3.41	พอใช้	11
6. มีการนำวิทยากรจากภายนอก มีการอบรมพนักงานบริการประจำ	3.07	พอใช้	18##
7. มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะเป็นประจำ	3.68	พอใช้	2**
8. มีการศึกษาด้านการตลาด คาดหมายความต้องการบริการต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวและปลูกฝังจิตสำนึก	3.48	พอใช้	5
9. มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยบริหารและบริการ	3.16	พอใช้	16
10. มีการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวและปลูกฝังจิตสำนึก	3.47	พอใช้	6
11. มีแนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่เป็นระบบชัดเจน	3.44	พอใช้	8
12. มีระเบียบหรือกฎปฏิบัติเคร่งครัดให้นักท่องเที่ยว	3.46	พอใช้	7
13. มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน	3.21	พอใช้	13
14. มีระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ไขปรับปรุง	2.89	พอใช้	20#
15. การประเมินจากนักท่องเที่ยว เพื่อปรับปรุง	3.29	พอใช้	12
16. การจัดสภาพแวดล้อมในเกาะให้ปลอดภัย สะอาดและสวยงาม	3.64	พอใช้	4
17. อาคารมีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย มีการบำรุงรักษาอย่างเพียงพอ	3.44	พอใช้	8
18. การจัดระบบความปลอดภัย	3.65	พอใช้	3***
19. มีสารสนเทศมีเพียงพอ ทันต่อเหตุการณ์	3.15	พอใช้	17###
20. เจ้าหน้าที่มีขอบเขตการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	3.20	พอใช้	14
ค่าเฉลี่ย	3.35	พอใช้	

เมื่อพิจารณาปัจจัยเด่น ๆ ทั้งทางแง่บวกและแง่ลบ พบว่าการจัดทำแผนงานประจำปีทุกปีของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้คะแนนสูงสุด คือ 3.79 จัดว่าอยู่ในเกณฑ์ดีก่อนไปทางปานกลาง ปัจจัยที่ได้คะแนนรองลงมาในอันดับ 2 คือ มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะเป็นประจำ ได้คะแนน 3.68 จัดว่าพอใช้ก่อนไปทางดี อันดับที่ 3 คือ การจัดสภาพแวดล้อมในเกาะให้ปลอดภัย สะอาด และสวยงาม ได้คะแนน 3.65 จัดว่าพอใช้ก่อนไปทางดี

จะเห็นได้ว่าพนักงานและเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ มีความเห็นคล้ายกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ โดยส่วนรวม แต่พนักงานและเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ จะให้คะแนนสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัดเจน

ในส่วนของปัจจัยที่รับคะแนนต่ำ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอาจจะมีปัญหาที่ควรปรับปรุงปัจจัยที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ การมีระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ไขปรับปรุง ได้รับคะแนน 2.89 และนอกจากนี้คือ การมีการนำวิทยากรจากภายนอก การมีการอบรมพนักงานบริการเป็นประจำ ได้รับคะแนน 3.07 และมีการพัฒนาพนักงาน โดยการจัดสอนงานหรืออบรมภายใน ได้รับคะแนน 3.07 บริการสารสนเทศอย่างเพียงพอและทันต่อเหตุการณ์ได้รับคะแนน 3.15

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพนักงานและเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้จะให้คะแนนการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ได้สูงกว่าคะแนนที่พนักงานและเจ้าหน้าที่ของหลายหน่วยงานรวมกัน ส่วนปัจจัยที่เห็นว่าดี หรือเห็นว่ามีปัญหาจะคล้ายคลึงกัน

7.6 ภาพลักษณ์โดยรวมของนักท่องเที่ยวในสายตาของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้

ภาพลักษณ์ของนักท่องเที่ยวในสายตาของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ สิ่งที่น่าสนใจ เพราะพนักงานและเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะรับผิดชอบโดยตรงคือนักท่องเที่ยว ตลอดจนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาการท่องเที่ยว ภาพลักษณ์ของนักท่องเที่ยวแสดงได้โดยคะแนนเฉลี่ย 3.23 จากคะแนนเต็ม 5.00 จัดได้ว่าพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้เห็นภาพลักษณ์ของนักท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ปานกลางค่อนข้างดี คือ คล้าย ๆ กับที่พนักงานและเจ้าหน้าที่ทั่ว ๆ ไป เห็นซึ่งคิดเป็นคะแนน 3.29

7.7 ข้อเสนอแนะของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ และการปรับปรุงอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ในการเปิดให้แสดงข้อเสนอแนะอย่างอิสระ พนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ที่มีข้อเสนอแนะรวมทั้งสิ้นมีเพียง 11 รายการ (จากข้อเสนอแนะทั้งหมด 35 รายการ) ซึ่งนับว่าน้อย อย่างไรก็ตาม เมื่อนำมาจัดเป็นหมวดหมู่ จะสามารถจัดเป็นกลุ่มดังที่แสดงในตารางที่ 7.4

ตารางที่ 7.4 สิ่งที่พนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้เห็นว่าควรปรับปรุง

ปัจจัยที่ควรปรับปรุง	จำนวน	%
1. การที่นักท่องเที่ยวไม่รักษาสิ่งแวดล้อม และขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	5	45.5
2. ที่พัก อาคารสถานที่ รวมทั้งห้องอาบน้ำ และห้องสุขา	-	-
3. ความสะอาด	2	18.2
4. ร้านอาหารควรทำให้ใหญ่ขึ้น สะอาดขึ้น และควบคุมคุณภาพและราคาอาหารและเครื่องดื่มให้เหมาะสม	2	18.2
5. ระบบการทำงานและพัฒนาบุคลากร	2	18.2
6. ระบบความปลอดภัย เช่น เพิ่มเจ้าหน้าที่ รักษาความปลอดภัย และปรับปรุงท่าเทียบเรือ	-	-
รวม	11	100

สิ่งที่พนักงานและเจ้าหน้าที่เห็นว่า เป็นปัญหามากที่สุดและจะต้องแก้ไขมากที่สุด คือ การที่นักท่องเที่ยวไม่รักษาสิ่งแวดล้อมและขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (45.5%) รองลงมาคือ การปรับปรุงและแก้ไขปัญหาเรื่องความสะอาด (18.2%) การปรับปรุงร้านอาหารให้ใหญ่ขึ้น สะอาด และควบคุมคุณภาพและราคาอาหารและเครื่องดื่มให้เพียงพอเหมาะสม (18.2%) การปรับปรุงระบบการทำงานและพัฒนาบุคลากร (18.2%) เป็นที่น่าสังเกตว่าพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ไม่ได้หยิบยกปัจจัยอื่นๆ เช่น การปรับปรุงที่พักและอาคารสถานที่ การปรับปรุงด้านระบบความปลอดภัยมาเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุง ซึ่งอาจจะเป็นเพราะยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ต้องทำโดยหน้าที่อยู่แล้วไม่จำเป็นต้องหยิบมานับอีกก็อาจเป็นไปได้

7.8 สรุป

ในสายตาของพนักงานและเจ้าหน้าที่จากหลายๆ หน่วยงาน มีความเห็นว่าภาพลักษณ์การบริหารอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอยู่ในเกณฑ์พอใช้ค่อนข้างไปทางดี คือ คะแนนเฉลี่ย 3.22 จากคะแนนเต็ม 5.00 ข้อที่ได้คะแนนสูงกว่าข้ออื่นๆ ซึ่งถือเป็นจุดเด่นคือ การจัดทำแผนงานประจำปี ทุกปีของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ได้คะแนนสูง 3.54 รองลงมา คือ การมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะเป็นประจำ และอันดับที่ 3 คือ การจัดสภาพแวดล้อมในเกาะให้ปลอดภัย สะอาด และสวยงาม

ในส่วนของปัจจัยที่รับคะแนนต่ำ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอาจจะมีปัญหาที่ควรปรับปรุง ปัจจัยที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ การมีระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ไขปรับปรุง ถัดไปคือการมีวิทยากรจากภายนอก หรือการมีการอบรมพนักงานบริการเป็นประจำ และรองลงมาก็คือ บริการสารสนเทศอย่างเพียงพอ และทันต่อเหตุการณ์

สิ่งที่พนักงานและเจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานเห็นว่าควรปรับปรุงในลำดับต้น ได้แก่ การที่นักท่องเที่ยวไม่รักษาสัญญาคัดค้านและขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รองลงมาคือการปรับปรุงที่พักและอาคารสถานที่รวมทั้งห้องอาบน้ำและห้องสุขา เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอ มั่นคง แข็งแรง และสะอาด

พนักงานและเจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานเหล่านี้มีความเห็นโดยเฉลี่ยว่า ภาพลักษณ์ของนักท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์พอใช้ค่อนข้างดี

เมื่อหยิบยกเฉพาะพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบอุทยานแห่งชาติตะรุเตาขึ้นมาพิจารณา ในสายตาของพนักงานและเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ เห็นว่าภาพลักษณ์การบริหารอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอยู่ในเกณฑ์พอใช้ค่อนข้างดี คือมีคะแนนเฉลี่ย 3.35 การจัดทำแผนงานประจำปีทุกปีของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้คะแนนสูงสุด คือ 3.79 จัดว่าอยู่ในเกณฑ์ดี รองลงมาในอันดับ 2 คือ มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะเป็นอันดับที่ 3 คือการจัดสภาพแวดล้อมในเกาะให้ปลอดภัย สะอาด และสวยงาม พนักงานและเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้มีความเห็นคล้ายกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ โดยส่วนรวม แต่จะให้คะแนนสูงกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ในส่วนของปัจจัยที่รับคะแนนต่ำ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอาจจะมีปัญหาที่ควรปรับปรุงคือ การมีระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ไขปรับปรุง และนอกจากนี้คือ การมีการนำวิทยากรจากภายนอก หรือการมีการอบรมพนักงานบริการเป็นประจำ มีการพัฒนาพนักงานโดยการจัดสอนงานหรืออบรมภายใน และการให้บริการสารสนเทศอย่างเพียงพอและทันต่อเหตุการณ์

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพนักงานและเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้จะให้คะแนนการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาไว้สูงกว่าคะแนนที่พนักงานและเจ้าหน้าที่ของหลายหน่วยงานรวมกัน ส่วนปัจจัยที่เห็นว่าดีหรือเห็นว่าไม่มีปัญหาจะมีความเห็นคล้ายคลึงกัน

ข้อคิดเห็นในสิ่งที่ควรปรับปรุง พนักงานและเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้เห็นว่าการปรับปรุงในเรื่องการที่นักท่องเที่ยวไม่รักษาสัญญาคัดค้านและขาดความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด รองลงไปคือ การปรับปรุงและแก้ไขปัญหาเรื่องความสะอาด การปรับปรุงร้านอาหารให้ใหญ่ขึ้น สะอาด และควบคุมคุณภาพและราคาอาหารและเครื่องดื่มให้เหมาะสม และการปรับปรุงระบบการทำงานและพัฒนาบุคลากร

พนักงานและเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้มีความเห็นโดยเฉลี่ยว่า ภาพลักษณ์ของนักท่องเที่ยวยุคใหม่ในเกณฑ์พอใช้ ค่อนข้างดี ซึ่งก็คล้ายคลึงกับความเห็นโดยรวมของเจ้าหน้าที่จากหลาย ๆ หน่วยงานรวมกัน

บทที่ 8

ผลการสำรวจข้อมูลจากมัคคุเทศก์

มัคคุเทศก์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการท่องเที่ยว และเป็นผู้ที่มีศักยภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แก่นักท่องเที่ยว ประมาณการว่ามัคคุเทศก์ที่ปฏิบัติงานในบริเวณอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีประมาณ 50 คน ในบทนี้จะนำผลการสำรวจข้อมูลจากมัคคุเทศก์เหล่านี้ขึ้นมาพิจารณา

8.1 ข้อมูลพื้นฐานของมัคคุเทศก์

ได้รับคำตอบจากมัคคุเทศก์จำนวน 16 ราย เป็นมัคคุเทศก์อิสระ 7 ราย (43.8%) บริษัทนำเที่ยว 9 ราย (56.2%) เพศหญิง 5 ราย (1.2%) อายุของมัคคุเทศก์เหล่านี้ ส่วนมาก มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี (37.5%) และในช่วง 31-40 ปี (37.5%) ส่วนมาก (50.0%) มีการศึกษาระดับปวช.-ปวส. อายุการทำงานในอาชีพมัคคุเทศก์ ส่วนมาก (37.5%) มีอายุการทำงานน้อยกว่า 2 ปี

8.2 ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์

จากการให้คะแนนโดยมัคคุเทศก์ โดยมีช่วงคะแนนจากพึงพอใจมากที่สุด (5), พึงพอใจค่อนข้างมาก (4), พึงพอใจปานกลาง (3), พึงพอใจค่อนข้างน้อย (2), พึงพอใจน้อยที่สุด (1) สิ่งที่น่ามาเป็นเป้าหมายของการวัดความพึงพอใจ เหมือนในกรณีของนักท่องเที่ยวทุกประการ

8.2.1 ความพึงพอใจต่อทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แสดงไว้ในตารางที่ 8.1

ตารางที่ 8.1 ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	ระดับความพึงพอใจ
1 สภาพหาดทรายและทะเล	3.81
2 สภาพภูเขา	3.44
3 สภาพภูมิอากาศ	4.13
4 สภาพชีวิตสัตว์ป่า ปะการัง และธรรมชาติใต้ทะเล	3.37
5 สภาพถ้ำ	3.13
ค่าเฉลี่ย	3.58

สภาพภูมิอากาศได้รับความพึงพอใจในเกณฑ์พึงพอใจมาก (4.13) สภาพหาดทรายและทะเลก็เช่นกัน (3.81) ส่วนทรัพยากรท่องเที่ยวอื่น ๆ ได้รับความพึงพอใจปานกลางค่อนข้างมาก (3.13-3.44)

ความพึงพอใจเฉลี่ยต่อปัจจัยทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.58 จัดได้ว่าพึงพอใจปานกลางค่อนข้างมาก

8.2.2 ความพึงพอใจต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อแต่ละปัจจัย ได้แสดงไว้ในตารางที่

8.2 ดังนี้

ตารางที่ 8.2 ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว

ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ
1 สิ่งก่อสร้างหรือสิ่งจำลองทางประวัติศาสตร์	2.88
2 อนุสาวรีย์หรืออนุสรณ์สถาน	2.69
3 สถานที่ทางโบราณคดีหรืออุทยานประวัติศาสตร์	3.19
4 ประเพณีและขนบธรรมเนียมของชาวบ้าน	3.31
5 หัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก	3.12
6 พิพิธภัณฑ์	2.88
ค่าเฉลี่ย	3.01

ประเพณีและขนบธรรมเนียมของชาวบ้านได้รับความพึงพอใจสูงสุด (3.31) รองลงมาคือ สถานที่ทางโบราณคดีหรืออุทยานประวัติศาสตร์ (3.19) หัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก (3.12) ซึ่งทั้งหมดดังกล่าวจัดอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจค่อนข้างมาก ส่วนปัจจัยอื่นๆ ที่เหลือที่จัดอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลางค่อนข้างน้อย คือ อยู่ในระหว่าง 2.69-2.88

เมื่อพิจารณาโดยรวม ได้พบว่าความพึงพอใจต่อทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคือ 3.01 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลาง

8.2.3 ความพึงพอใจต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว

ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย ดังแสดงในตารางที่ 8.3

ตารางที่ 8.3 ความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว

โครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ
1 การเดินทาง (ทางเข้าเกาะและทางภายในเกาะ)	2.81
2 ท่าเรือ	2.62
3 ไฟฟ้า หรือแหล่งพลังงาน	2.75
4 น้ำ (คุณภาพและปริมาณของน้ำ)	2.75
5 การกำจัดขยะมูลฝอยและการบำบัดน้ำเสีย	3.00
6 การติดต่อสื่อสาร (ไปรษณีย์ โทรศัพท์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์)	2.63
ค่าเฉลี่ย	2.76

การกำจัดขยะมูลฝอยและการบำบัดน้ำเสียได้รับความพึงพอใจสูงสุดในบรรดาปัจจัยต่าง ๆ แต่ก็พึงพอใจเพียงปานกลาง (3.00) ปัจจัยอื่น ๆ ที่เหลือได้รับความพึงพอใจอยู่ในช่วงปานกลางค่อนข้างน้อย (2.62-2.81)

เมื่อพิจารณาโดยรวม ได้พบว่าความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อโครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว มีค่าเพียง 2.76 คืออยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลางค่อนข้างน้อย

8.2.4 ความพึงพอใจต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

ความพึงพอใจต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

มีค่าเฉลี่ยดังแสดงในตารางที่ 8.4

ตารางที่ 8.4 ความพึงพอใจต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว	ระดับความพึงพอใจ
1	ที่พักอาศัย (คุณภาพและปริมาณ)	2.94
2	อาหาร (คุณภาพและปริมาณ)	3.00
3	มัคคุเทศก์และพาหนะนำชมเกาะ	3.25
4	ร้านขายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็น	2.44
5	ห้องสมุด	2.38
6	สันทนาการ บันเทิง และกีฬา	2.38
7	บริการข่าวสาร ความรู้และแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยว	2.81
8	ระบบความปลอดภัย	3.25
9	พนักงานบริการ (คุณภาพและปริมาณ)	2.81
10	พนักงานบริการขกสัมภาระ (คุณภาพและปริมาณ)	2.50
	ค่าเฉลี่ย	3.08

ปัจจัยการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่มีมัคคุเทศก์พอใจลำดับต้น ได้แก่ ระบบความปลอดภัย (3.25) และมัคคุเทศก์และพาหนะนำชมเกาะ (3.25) อาหาร (3.00) ส่วนปัจจัยที่เหลือจะได้รับความพึงพอใจระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ คือ อยู่ในช่วง 2.38-2.94 เมื่อพิจารณาในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของมัคคุเทศก์ต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวคือ 3.08 จัดว่าปานกลาง

8.3 สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของมัคคุเทศก์เกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

มัคคุเทศก์ทราบข่าวหรือข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจากสื่อต่าง ๆ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 8.5 ได้พบว่าปากต่อปากเป็นสื่อที่สำคัญที่สุด คือ ส่วนใหญ่ (62.5%) ได้รับข้อมูลปากต่อปาก รองลงมาคือ นิตยสาร (43.8%) และวิทยุโทรทัศน์ (31.3%) ส่วนสื่ออื่น ๆ นอกเหนือจากนี้มีความสำคัญน้อย (18.8-25.0%)

ตารางที่ 8.5 สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของมัคคุเทศก์

	สื่อที่เป็นแหล่งข้อมูลของมัคคุเทศก์	อัตราผ่านร้อยละ (%)
1	วิทยุโทรทัศน์	31.3
2	นิตยสาร	43.8
3	วิทยุ	18.8
4	แผ่นพับ หรือใบปลิว	25.0
5	หนังสือพิมพ์	25.0
6	ปากต่อปาก	62.5
7	อื่นๆ	25.0

8.4 ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

เมื่อขอให้มัคคุเทศก์กำหนดว่า โดยภาพรวมแล้วสิ่งใดเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่จัดได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก ดี พอใจ ควรปรับปรุง และต้องปรับปรุง มีมัคคุเทศก์จำนวน 12 ราย หรือ 75.0% ของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ได้ให้ข้อสรุปเหล่านี้ เมื่อหยิบยกคำตอบมาจัดเป็นปัจจัยต่างๆ ได้พบว่ามียปัจจัยที่หยิบยกมาตอบรวมทั้งสิ้น 30 รายการ โดยอยู่ในกลุ่มดีมาก 5 รายการ ดี 4 รายการ พอใจ 3 รายการ ควรปรับปรุง 4 รายการ และต้องปรับปรุง 14 รายการ ดังแสดงในตารางที่ 8.6 และหยิบยกเฉพาะปัจจัยที่เด่น ๆ ขึ้นมาพิจารณา

ปัจจัยที่มัคคุเทศก์เห็นว่า **ดีมาก** คือ **ธรรมชาติ** (16.7%) และ **ดี** คือ **ธรรมชาติ** (13.3%) ปัจจัยที่เห็นว่า **พอใจ** คือ **ยอมรับได้ที่คะแนนสูงสุด** ได้แก่ **ธรรมชาติ** (6.7%) ปัจจัยที่เห็นว่า **ควรปรับปรุง** มีบริการของเจ้าหน้าที่ การสื่อสารและคมนาคม ความปลอดภัย และการกำจัดขยะ ซึ่งมีน้ำหนักเท่าๆ กัน (3.3%) ปัจจัยที่เห็นว่า **ต้องปรับปรุง** ในลำดับต้นได้แก่ **เรือและท่าเทียบเรือ** (10.0%)

ตารางที่ 8.6 ภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในมุมมองของมัคคุเทศก์

ปัจจัย	จำนวนผู้ตอบ	%	ลำดับในกลุ่ม	ลำดับระหว่างกลุ่ม
1. <u>กลุ่ม</u> ดีมาก	5	16.67		2
1.1 ธรรมชาติ	4	13.33	1	
1.2 ความปลอดภัย	1	3.3	2	
2. <u>กลุ่ม</u> ดี	4	13.33		3
2.1 ธรรมชาติ	4	13.33	1	
3. <u>กลุ่ม</u> พอใจ	3	10.00		5
3.1 ธรรมชาติ	2	6.67	1	
3.2 บริการของเจ้าหน้าที่	1	3.33	2	
4. <u>กลุ่ม</u> ควรปรับปรุง	4	13.33		3
4.1 บริการของเจ้าหน้าที่	1	3.3	1	
4.2 การสื่อสาร	1	3.3	1	
4.3 ความปลอดภัย	1	3.3	1	
4.4 การกำจัดขยะ	1	3.3	1	
5. <u>กลุ่ม</u> ต้องปรับปรุง	14	46.67		1
5.1 เรือและท่าเรือ	3	10.00	1	
5.2 บริการของเจ้าหน้าที่	2	6.67	2	
5.3 น้ำ	2	6.67	2	
5.4 ไฟฟ้า	2	6.67	2	
5.5 ที่พัก	1	3.3	6	
5.6 อาหาร	1	3.3	6	
5.7 ถนนและทางเดินบนเกาะ	2	6.67	2	
5.8 การประชาสัมพันธ์	1	3.3	6	

8.5 ข้อเสนอแนะจากมัคคุเทศก์ด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก

เมื่อขอให้มัคคุเทศก์เสนอแนะอย่างอิสระ ได้รับคำตอบจากมัคคุเทศก์ 14 ราย คือ 87.5% ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งสิ้น 28 รายการ (100%) เมื่อนำข้อเสนอแนะมาจัดเป็นหมวดหมู่ จะได้ผลดังแสดงในตารางที่ 8.7

ตารางที่ 8.7 ปัจจัยด้านบริการและโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อคะแนนขอให้ปรับปรุง

สิ่งที่ควรปรับปรุง	จำนวนคำตอบ	%	อันดับที่ความสำคัญ
1. การบริการ	17	60.71	
1.1 ที่พัก	2	7.14	5
1.2 ทางเดินบนเกาะ	3	10.71	3
1.3 บริการข่าวสาร	2	7.14	5
1.4 อาหาร และร้านอาหาร	5	17.86	2
1.5 การสื่อสาร	2	7.14	5
1.6 สันทนาการ	2	7.14	5
1.7 ความปลอดภัย	1	3.57	9
2. โครงสร้างพื้นฐาน	11	39.26	
2.1 ไฟฟ้า	8	28.57	1
2.2 น้ำ	3	10.71	3

ปัจจัยด้านบริการและโครงสร้างพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อคะแนนขอให้ปรับปรุงมากที่สุดในลำดับแรก (28.57%) คือ ไฟฟ้า โดยขอให้ขยายเวลาการใช้ไฟฟ้าให้นานขึ้น รองลงมาคือ อาหารและร้านอาหาร (17.86%) ให้มีโอกาสดำเลือกมากขึ้น และขอให้ปรับปรุงเรื่องน้ำ (10.71%) ปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้มีจำนวนผู้เสนอน้อย จึงไม่นำมาพิจารณา

8.6 สรุป

ผลการสำรวจของมัคคุเทศก์ได้พบว่ามัคคุเทศก์มีความพึงพอใจต่อทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.58 จัคว่าพึงพอใจปานกลางค่อนข้างมาก ความพึงพอใจต่อทรัพยากรวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 3.01 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พึงพอใจปานกลาง ส่วนความพึงพอใจต่อโครงสร้างพื้นฐานข้างต่ำ และค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจเท่ากับ 3.08 จัคว่าเป็นความพึงพอใจปานกลางต่อการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว

มัคคุเทศก์ส่วนใหญ่ 62.5% ทราบข่าวหรือข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจากสื่อด้านปากต่อปาก ในหัวข้อภาพรวมของอุทยานแห่งชาติตะรุเตากลุ่มคีมาศ คี และพอใจเห็นสอดคล้องกันว่าธรรมชาติเป็นสิ่งที่ดีลำดับแรกของกลุ่ม ส่วนกลุ่มควรปรับปรุงจะให้ความสำคัญมากต่อปัจจัยการบริการของเจ้าหน้าที่ และกลุ่มต้องปรับปรุง มัคคุเทศก์ต้องการให้ปรับปรุงเรือและท่าเรือ รองลงมา ได้แก่ บริการของเจ้าหน้าที่ น้ำ ไฟฟ้า ถนน และทางเดินบนเกาะ ด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ไฟฟ้า อาหารและร้านอาหาร ทางเดินบนเกาะและน้ำ มัคคุเทศก์มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงเรียงตามลำดับความสำคัญ

บทที่ 9

อภิปรายผลการวิจัย

9.1 สภาพทั่วไปของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

อุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นอุทยานแห่งชาติที่มีความสมบูรณ์มากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทยและของโลก อีกทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีศักยภาพสูงของจังหวัดสตูล ทั้งนี้เนื่องจากเคยมีการสำรวจว่าท้องทะเลแถบนี้อุดมไปด้วยพันธุ์ปลากว่า 5,000 ชนิด หรือประมาณ 1 ใน 4 ของทั้งหมดที่มีอยู่ในโลก และมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงตลอดจนความสวยงามของหาดทรายรอบเกาะต่าง ๆ ซึ่งความสมบูรณ์ดังกล่าวไม่เพียงจำกัดอยู่ในท้องทะเลเท่านั้น หากป่าไม้บนเกาะโดยรอบยังครอบคลุมชนิดป่าเกือบทุกประเภทที่มีอยู่ในเมืองไทย แม้กระทั่ง “ป่าพรุ” ที่กล่าวกันว่าหายากจนแทบจะสูญสิ้นไปจากประเทศไทยแล้วก็ตาม การส่งเสริมการท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสอดคล้องกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ซึ่งอุทยานแห่งชาติตะรุเตาก็ตระหนักถึงความจำเป็นดังกล่าวและได้เสนอการรูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นการอนุรักษ์ในแผนพัฒนาจังหวัดสตูล เพื่อเป็นการสร้างเอกลักษณ์ทางการท่องเที่ยวให้กับจังหวัดสตูล

ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาไม่ได้จำกัดแค่เพียงมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม และอุดมสมบูรณ์เท่านั้น แต่ยังมีร่องรอยทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจในด้านตะวันออกของอุทยานแห่งชาติเกาะตะรุเตา ในอดีตจะรู้จักกันในนาม “เกาะนรก” เป็นดินแดนสำหรับนักโทษทางการเมืองและนักโทษอื่น ๆ ที่ต้องโทษร้ายแรงพร้อมโรคภัยไข้เจ็บในป่าดงดิบ ซึ่งเป็นสถานการณ์ระหว่างปี 2479-2490 ในขณะที่ด้านตะวันตกของอุทยานแห่งชาติ คือ เกาะอาดัง-ราวี เป็นที่อยู่อาศัยของชนเผ่าดั้งเดิมของหมู่เกาะอินเดีตะวันตกที่เรียกกันว่า “ชาวเล” หรือ “ชาวน้ำ” ที่มีความเชี่ยวชาญในการประคาน้ำในทะเลลึกโดยไม่มีเครื่องช่วยหายใจ และมีชีวิตความเป็นอยู่ตามแบบประเพณีดั้งเดิม มีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยทราบความเป็นมาหรือศักยภาพในจุดดังกล่าวของอุทยานแห่งชาติ และในขณะที่ชุมชนชาวเลเองก็เริ่มเสื่อมสลายรับวัฒนธรรมเมืองเข้ามาในชุมชนเช่นกัน

ปัจจุบันกรมป่าไม้มีนโยบายที่ชัดเจนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องทะเลและบนเกาะต่าง ๆ ของอุทยานแห่งชาติ อีกทั้งยังมีรูปแบบการจัดการที่มีโครงสร้างการบริหารงานครอบคลุมวัตถุประสงค์ดังกล่าว (ศึกษาเพิ่มเติมในภาคผนวก ก) ในขณะนี้สภาพปัจจุบันของอุทยานแห่งชาติมีจำนวนนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวพักผ่อนในอุทยานจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ จากสถิติของนักท่องเที่ยวที่มาในปีงบประมาณ 2541 มีจำนวนนักท่องเที่ยวรวมทั้งสิ้น 17,758 คน (ตามตารางสถิตินักท่องเที่ยวในภาคผนวก ก) ซึ่งจะอยู่มีช่วงที่

หนาแน่น (เกาะเปิด) คือ ช่วงเดือนมกราคม-เดือนเมษายน โดยเฉพาะในเดือนเมษายนจะเป็นเดือนที่มีการเข้าพักแรมสูงมาก ในขณะที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตามีขนาดพื้นที่เพียง 152.01 ตารางกิโลเมตร ดังนั้นการที่จะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ก็จะต้องมีการจัดการที่ดี และพัฒนาเพิ่มเติมขึ้นไปอีกตามความจำเป็น

9.2 อภิปรายผลการวิจัยและความหมาย

จากการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มบุคคล 5 กลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา (หน่วยงานภาครัฐบาลรวมทั้งตัวแทนชุมชน, เจ้าหน้าที่และพนักงานของภาครัฐบาลและเอกชน, ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว, นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์) สามารถนำมาอภิปรายเป็นประเด็นใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

9.2.1 จุดเด่นที่เป็นบทบาทสำคัญของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาต่อการท่องเที่ยว

9.2.1.1 เป็นแหล่งธรรมชาติวิทยา นักท่องเที่ยวจะได้รับความรู้ด้านธรรมชาติสาขาต่าง ๆ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ ธรรมชาติใต้ทะเล ได้แก่ ปะการัง สัตว์ทะเลนานาชนิด กระแสน้ำ ธรรมชาติบนบก ได้แก่ ถ้ำ หน้าผา ป่าไม้ นานาพรรณ สมุนไพร สัตว์นานาชนิด ตลอดจนสภาพภูมิอากาศที่แปรปรวนบริเวณอุทยานแห่งชาติ ซึ่งล้วนแต่มีความหลากหลายทางชีวภาพ และมีทัศนียภาพที่สวยงาม ร่มรื่น เหมาะแก่การพักผ่อนและทำกิจกรรมสันทนาการมากมาย

9.2.1.2 เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ เนื่องจากเกาะตะรุเตาเคยเป็นที่กักขังนักโทษการเมือง และนักโทษทั่วไปทั้งชาย-หญิง ในช่วง พ.ศ. 2479-2490 และมีกิตติศัพท์เกี่ยวกับความทารุณโหดร้ายของโจรสลัดในอดีต มีร่องรอยทางประวัติศาสตร์ค่อนข้างมากพอสมควร และกำลังอยู่ในแผนพัฒนาของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

9.2.1.3 เป็นแหล่งวัฒนธรรมประเพณีของชาวเล “หรือชาวน้ำ” หรือที่รู้จักในชาวต่างชาติว่า “Sea Gypsy” ซึ่งมีวิถีชีวิตที่ผูกพันกับทะเลเป็นส่วนใหญ่และมีความเป็นอยู่ ประเพณีดั้งเดิมที่น่าสนใจ และมีพื้นฐานอยู่บริเวณเกาะอาดัง-ราวี-หลีเป๊ะ

9.2.2 สภาพปัญหาหลักที่สำคัญพร้อมทั้งสาเหตุและแนวทางแก้ไข

9.2.2.1 ปัญหา : ด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ประกอบไปด้วย ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบสื่อสารซึ่งยังไม่มีความพร้อมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ

สาเหตุ : ขาดงบประมาณจากทางรัฐบาล และทางอุทยานแห่งชาติไม่สามารถบริหารงบประมาณ และไม่สามารถจัดการเชิงพาณิชย์ได้โดยตนเอง จึงไม่มีความคล่องตัวในการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานซึ่งต้องการเงินทุนค่อนข้างสูง

แนวทางแก้ไข : กรมป่าไม้ต้องจัดทำแผนพัฒนาและโครงการที่ชัดเจนในการขอทุนสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือ องค์การการท่องเที่ยวโลก WTO (World Tourism Organization) กองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจใต้นทะเล (OECSF : Overseas Economic Cooperation Fund) หรือ JICA (Japan International Cooperation Agency) นอกจากนี้แล้วน่าจะได้มีการปรับปรุงระบบราชการ เพื่อให้อุทยานแห่งชาติมีความคล่องตัวในการบริหารและจัดการมากขึ้น

9.2.2.2 ปัญหา : ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Facilities) เป็นไปในลักษณะที่ยังไม่ได้มาตรฐานและความพร้อมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เช่น การคมนาคม ที่พัก ร้านอาหาร บริการนำเที่ยวบนเกาะ

สาเหตุ : การบริการส่วนใหญ่เป็นการดูแลภายใต้อุทยานซึ่งมีเจ้าหน้าที่จำกัดและไม่ได้มีหน้าที่ด้านบริการเป็นหน้าที่หลัก จึงทำให้ประสิทธิภาพในการดูแลและบริการนักท่องเที่ยวไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร และสิ่งอำนวยความสะดวกส่วนใหญ่มีให้บริการเฉพาะเกาะตะรุเตา (เขตที่ทำกาารใหญ่ของอุทยาน) และเกาะอาดัง ส่วนเกาะหลีเป๊ะ จะมีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกของเอกชนซึ่งไม่ได้รับการควบคุมที่ดีจากภาครัฐบาล

แนวทางแก้ไข : ในระยะสั้นให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีความรู้ด้านการให้บริการ ในระยะยาวควรให้เอกชนมีส่วนเข้ามาจัดการในบางเรื่อง เช่น ที่พัก ร้านอาหาร นำเที่ยว แต่จะต้องอาศัยการจัดการที่ดีของอุทยานในด้านการควบคุมคุณภาพ เช่น กำหนดกฎระเบียบที่ชัดเจนโดยใช้ระบบสัญญาในการดำเนินการ มีขั้นตอนในการคัดเลือกเอกชนที่มีคุณภาพ และป้องกันอย่างเข้มงวดไม่ให้เกิดการทำลายสภาพแวดล้อม

9.2.2.3 ปัญหา : ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในเขตอุทยาน ความไม่ปลอดภัยส่วนใหญ่เป็นลักษณะของการเดินทางทางทะเล เรือส่วนใหญ่บรรทุกน้ำหนักเกิน อัตราที่กำหนด ท่าเรือไม่ได้มาตรฐาน จำนวนเรือเร็วบนเกาะมีไม่เพียงพอในกรณีฉุกเฉิน

สาเหตุ : มีการจัดการที่ไม่ชัดเจนทั้งในส่วนของการท่าเรือและเขตอุทยาน ความรับผิดชอบขึ้นอยู่กับหลายหน่วยงาน เกิดความสับสนและซ้ำซ้อนในการทำงาน เช่น ในส่วนของท่าเรือและการเดินเรือขึ้นอยู่กับการจัดการของกรมเจ้าท่าจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ชมรมเรือท่องเที่ยว องค์การขนส่ง เป็นต้น ทั้งนี้รวมถึงผู้เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีแผนหรือมาตรการในเรื่องของความปลอดภัย และไม่มี ความรับผิดชอบ และในบางกรณีนักท่องเที่ยวไม่เรียกร้องมาตรฐานดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้มาตรการไม่มีประสิทธิภาพ

แนวทางแก้ไข :

1. มีแผนระบบจัดการและความร่วมมือที่ดีของเจ้าหน้าที่และ

ผู้ประกอบการ

2. มีกำลังเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์ที่เพียงพอสำหรับกรมเจ้าท่า

3. ให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แก่นักท่องเที่ยว

4. เพิ่มความเข้มงวดและรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการใช้

พาหนะและประกอบกิจกรรมทางน้ำ

5. ประสานงานกับตำรวจท่องเที่ยว เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ

อยู่บนเกาะในช่วงฤดูท่องเที่ยว

9.2.2.4 ปัญหา : ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป ซึ่งมีผลกระทบทางด้านภูมิทัศน์ มลภาวะทางด้านขยะ น้ำเสีย ในเขตอุทยานปัญหาส่วนมากจะเป็นเรื่องของการกำจัดขยะและน้ำเสีย

สาเหตุ : นักท่องเที่ยวขาดความรู้ในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและขาดความรับผิดชอบต่อการทำขยะ ในขณะที่ทางด้านอุทยานยังไม่มีกำจัดขยะที่ถูกต้องและสมบูรณ์ ตลอดจนความไม่เพียงพอของอาหารที่บริการบนเกาะ ทำให้นักท่องเที่ยวนำอาหารมารับประทานบนเกาะเป็นจำนวนมาก เป็นเหตุให้จำนวนขยะมากขึ้น อีกทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงหนาแน่น มีผลกระทบต่อ น้ำเสีย ซึ่งเกิดจากการใช้ในห้องพัก ร้านอาหาร เป็นต้น การขาดความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการบางรายที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือระเบียบที่วางไว้ คนท้องถิ่นขาดความสำคัญในการเป็นเจ้าของสถานที่ การไม่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ในปฏิบัติหน้าที่หรือการใช้กฎหมาย หรือแม้กระทั่งมีอิทธิพลท้องถิ่นเข้ามาเกี่ยวข้อง

แนวทางแก้ไข : ใช้มาตรการตามกฎหมายระเบียบและกฎหมายต่อผู้กระทำผิด และควรมีโครงการพัฒนาและการจัดระเบียบ พร้อมทั้งการควบคุมจัดการอย่างค่องเนื่อง ทั้งนี้ในเขตอุทยานได้มีโครงการที่ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น โครงการคืนขยะสู่ฝั่ง และที่สำคัญสร้างทัศนคติและจิตสำนึกที่ดีในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความห่วงใยในฐานะเจ้าของทรัพยากรอันมีค่าเหล่านั้นแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

9.2.2.5 ปัญหา : การเอาวัดเอาเปรียบและการโก่งราคาของผู้ประกอบการในการบริการท่องเที่ยว ที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น ด้านการเดินทางโดยเรือไปอุทยานมีตารางเวลาเรือเข้า-ออก แต่ในทางปฏิบัติจริงมักจะล่าช้า นักท่องเที่ยวต้องใช้เวลารอนานมาก อีกทั้งมีการบรรทุกเกินอัตรา ทำให้มีปัญหาด้านความปลอดภัย รวมถึงความขัดแย้งกับอุทยาน เช่น เรือบรรทุกนักท่องเที่ยวไปอุทยานทั้ง ๆ ที่บนอุทยานไม่มีที่พักเพียงพอ (เต็มแล้ว) และบางครั้งมีการโก่งราคาโดยสารถ่วงเกาะ

สาเหตุ : ผู้ประกอบการเดินเรือกลัวประสบปัญหาขาดทุนในการเดินเรือแต่ละครั้ง ถ้ามีจำนวนนักท่องเที่ยวน้อยเกินไป จะเป็นการไม่คุ้มทุน ผู้ประกอบการไม่ประสานงานกับอุทยานว่าที่พักเต็มแล้วหรือยัง ประกอบกับการที่นักท่องเที่ยวไม่มีทางเลือกอย่างอื่นในการเดินทางไปอุทยาน

แนวทางแก้ไข : เร่งออกมาตรการการรับรองมาตรฐานการเดินเรือของเอกชน และการแก้ไขกฎหมายที่สามารถเอาความผิดและลงโทษขั้นรุนแรงกับบุคคลที่มีเจตนาเอาวัดเอาเปรียบ ให้อุทยานดำเนินการขนส่งโดยสารนักท่องเที่ยวได้โดยมีเรือของอุทยานดำเนินการเอง และเพิ่มจำนวนของที่พักให้มากขึ้น

9.2.2.6 ปัญหา : การขาดแคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ อุทยานแห่งชาติมีข้อมูลและศูนย์ข้อมูลให้นักท่องเที่ยวพอสมควร แต่ยังขาดการชี้แนะและแนะนำเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งบนเกาะตะรุเตาและระหว่างเกาะที่ทำหน้าที่ชัดเจนและถูกต้อง

สาเหตุ : การท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติขยายตัวอย่างรวดเร็ว มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นเป็นลำดับทุกปี แต่ผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ไม่มีความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (อนุรักษ์ธรรมชาติ) อุทยานแห่งชาติมีบุคลากรไม่เพียงพอในการให้ความรู้และจัดนำเที่ยวบนเกาะเอง

แนวทางแก้ไข : อุทยานต้องร่วมมือกับผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ โดยให้การอบรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และมัคคุเทศก์ที่ผ่านการอบรมแล้วเท่านั้นจึงจะมีสิทธินำเที่ยวในเขตอุทยานได้ และประสานงานกับสถาบันการศึกษาเปิดหลักสูตรสอนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

9.2.2.7 ปัญหา : ด้านการประชาสัมพันธ์ ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และจังหวัดสตูลได้ทำการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น แต่ผลของการประชาสัมพันธ์ยังไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย

สาเหตุ : การประชาสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะบอกปากต่อปากมากกว่าสื่อประชาสัมพันธ์ที่เป็นวิชาการ การใช้สื่อทั่ว ๆ ไป ที่ไม่มีการเจาะกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ได้นักท่องเที่ยวที่ไม่มีคุณภาพไม่เข้าใจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

แนวทางแก้ไข : ต้องใช้เทคนิคและเลือกสื่อเพื่อเจาะกลุ่มลูกค้า โดยเลือกกลุ่มลูกค้าที่มีคุณภาพ ซึ่งมีความสนใจในธรรมชาติจริง ๆ เป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา เช่น ประชาสัมพันธ์ในนิตยสารสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น และสื่อต้องพยายามสร้างภาพลักษณ์ของอุทยานให้ชัด เพราะเป็นข้อกำหนดของกลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยกัน

9.2.2.8 ปัญหา : ด้านฤดูกาล ซึ่งเป็นอุปสรรคในการเดินทาง ทำให้อุทยานต้องมีการปิดและเปิดเกาะ

สาเหตุ : อุทยานแห่งชาติตะรุเตาจะมีมรสุมเป็นช่วงระยะเวลา 6 เดือน จึงทำให้ต้องมีเวลาปิด-เปิดเกาะ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวมาก

แนวทางแก้ไข : ปรับปรุงถนนระหว่างอ่าวตะโล๊ะวาว และอ่าวพันเตมะละ ซึ่งมียะยะทาง 12.5 กิโลเมตร และปรับปรุงท่าเรืออ่าวตะโล๊ะวาว เพราะหน้ามรสุมเรือสามารถขึ้นที่ท่าเรือของอ่าวตะโล๊ะวาวได้ และเดินทางโดยรถยนต์ไปที่อ่าวพันเตมะละ ซึ่งเป็นบริเวณที่พักอาศัย ซึ่งจะขจัดปัญหาฤดูมรสุมได้

9.2.2.9 ปัญหา : ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

สาเหตุ : โคชธรรมชาติของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มักจะเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานและกลุ่มบุคคลหลายกลุ่ม อุทยานแห่งชาติตะรุเตาก็เช่นกัน มีผู้ที่มีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้องกับอุทยานทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น กรมป่าไม้ กรมเจ้าท่า จังหวัด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์การบริหารส่วนตำบล ชมรมธุรกิจต่าง ๆ เช่น ชมรมผู้ประกอบการเดินเรือ สมาคมหอการค้า กรมธนารักษ์ กรมศิลปากร เป็นต้น ทำให้การทำงานและประสานงานสับสนและซ้ำซ้อนยากต่อการจัดการ

แนวทางแก้ไข : กรมป่าไม้และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ต้องเป็นตัวกลางประสานงาน จัดตั้งเป็นคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีตัวแทนขององค์กรต่าง ๆ ของภาครัฐและเอกชน มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในการเสนอนโยบายที่ผสมผสานการอนุรักษ์ทรัพยากรและการท่องเที่ยวต่อรัฐบาล

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นปัญหาทางด้านการบริหารและจัดการ ตลอดจนความต้องการความสะดวกสบายและความปลอดภัยในสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวจากกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าเป็นทั้งปัจจัยภายใน อาทิเช่น โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ขาดแคลนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ด้านฤดูกาล เป็นต้น และปัจจัยภายนอก อาทิเช่น ความปลอดภัย การเอาใจเอาเปรียบของผู้ประกอบการด้านการประชาสัมพันธ์ ความร่วมมือ เป็นต้น ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของอุทยาน

แห่งชาติตระรุเตา ในขณะที่ทุกฝ่ายเห็นด้วยกับแนวทางแก้ไขที่เป็นไปในเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ ประเพณี วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์

9.3 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตระรุเตา

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวซึ่งได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตระรุเตา มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

9.3.1 สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวและกิจกรรม เช่น หาดทราย ทะเล ภูเขา ภูมิอากาศ สัตว์ป่า ปะการัง ถ้ำ ฯลฯ รวมทั้งแหล่งประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม พิพิธภัณฑสถานทางประวัติศาสตร์ กิจกรรมสันทนาการเชิงนิเวศ

9.3.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พัก เช่น บ้านพักข้าราชการ บ้านพักเจ้าหน้าที่ ที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว สถานที่กางเต็นท์ โรงแรม รีสอร์ท (โรงแรมและรีสอร์ท จะมีเฉพาะในเกาะหลีเป๊ะ ซึ่งเป็นของเอกชนดำเนินการ)

9.3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่น ๆ ศูนย์นักท่องเที่ยว ศูนย์ข้อมูล ร้านอาหารสวัสดิการ ร้านขายของที่ระลึก ห้องปฐมพยาบาลเบื้องต้น ร้านขายของที่จำเป็น

9.3.4 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางขนส่ง การเดินเรือทางทะเล เช่น ท่าเรือ เรือขนส่ง ผู้โดยสารทั้งจากท่าเรือปากบาราและระหว่างเกาะต่าง ๆ การคมนาคมทางบก (บนเกาะ) เช่น ทางเท้า ทางจักรยาน ทางรถยนต์ ป้ายบอกทาง ลานจอดเฮลิคอปเตอร์

9.3.5 โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ น้ำประปา มีเวลาเปิดปิด 6.00-8.00 น. และ 17.00-20.00 น. ไฟฟ้า มีเวลาเปิดปิด 6.00-10.00 น. และ 18.00-23.00 น. การกำจัดขยะและของเสีย การสื่อสาร (โทรศัพท์สาธารณะหยอดเหรียญ 2 เครื่อง)

9.3.6 ส่วนประกอบของสถาบัน เช่น การประชาสัมพันธ์และส่งเสริมทางการตลาด กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ โครงสร้างขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน การลงทุนของเอกชน (การเดินทางเรือขนส่งผู้โดยสาร, ที่พัก) การฝึกอบรม โปรแกรมต่าง ๆ สำหรับเจ้าหน้าที่

นอกจากส่วนประกอบต่าง ๆ แล้วยังมีกลุ่มคนที่เข้ามาเกี่ยวข้อง และใช้ประโยชน์จากส่วนประกอบการท่องเที่ยวกลุ่มคนดังกล่าว ประกอบไปด้วย

1. หน่วยงานภาครัฐบาล
2. เจ้าหน้าที่และพนักงานของภาครัฐบาลและเอกชน
3. ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว
4. ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์
5. นักท่องเที่ยว

แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่และพนักงานของภาครัฐบาลและเอกชน ผู้วิจัยได้เน้นการสอบถามความพึงพอใจในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาและภาพลักษณ์โดยรวมของนักท่องเที่ยวเท่านั้น จึงขอหยิบยกเอาเฉพาะ 4 กลุ่มมาเปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนา

9.4 การเปรียบเทียบแนวทางการท่องเที่ยวที่อยากเห็นของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มคนที่เกี่ยวข้องมี 4 กลุ่ม คือ หน่วยงานภาครัฐบาลและตัวแทนชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว ผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ และนักท่องเที่ยว โดยอาศัยองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาเป็นปัจจัยในการเปรียบเทียบ

ตารางที่ 9.1 สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวและกิจกรรม

ปัจจัย	แนวความคิดของกลุ่มบุคคล	หน่วยงานภาครัฐบาล	ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว	ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์	นักท่องเที่ยว	ความคิดเห็น	
						ร่วมกัน	แตกต่าง
1. ครอบอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
2. ควรมีการฟื้นฟูปรับปรุงแหล่งประวัติศาสตร์	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
3. ควรมีการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ทางประวัติ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
4. ควรมีการฟื้นฟูวัฒนธรรมชาวเล	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
5. ควรมีการจัดกิจกรรมต้นทางการเชิงอนุรักษ์ เช่น เดินป่า, ดำน้ำ, ตกปลา ฯลฯ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
รวม						5	0

จากตารางเปรียบเทียบจะเห็นได้ชัดว่าในปัจจัยที่ 1 : สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมทั้ง 4 กลุ่ม มีแนวความคิดที่ร่วมกัน โดยมีอัตราส่วน 5 : 0

ตารางที่ 9.2 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางขนส่ง

ปัจจัย	หน่วยงานภาค รัฐบาล	ผู้ประกอบการ ท่องเที่ยวธุรกิจ	ผู้ประกอบการ อาชีพ มัลติเทคส์	นักท่องเที่ยว	ความคิดเห็น	
					ร่วมกัน	แตกต่าง
1. พัฒนาเส้นทางคมนาคม มีถนนรอบ เกาะ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
2. พัฒนาเส้นทางคมนาคม เส้นทางเข้า ทางจักรยาน	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
3. จัดทำและปรับปรุงสื่อความหมาย ป้ายแนะนำทาง และเส้นทางเดินเท้า บนเกาะต่าง ๆ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
4. ปรับปรุงเส้นทางเดินเท้าระหว่าง อ่าวต่าง ๆ	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
5. ปรับปรุงท่าเรือเกาะฮาดัง เกาะ หลีเป๊ะ และท่าเรือปกครองทำให้ได้ มาตรฐาน	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
6. เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกและการ ขนส่งระหว่างเกาะให้ทันสมัย เช่น มีเรือขนาดใหญ่และรวดเร็ว	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
7. ปรับปรุงถนนจกอ่าวพันตะละกน ไปยังอ่าวตะโละวาว และมี ยานพาหนะรับส่งผู้โดยสาร	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
				รวม	7	0

ในปัจจัยที่ 2 : สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางขนส่งทั้ง 4 กลุ่ม มีแนวความคิด
ที่ร่วมกัน โดยมีอัตราส่วน 7 : 0

ตารางที่ 9.3 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พัก

ปัจจัย	แนวความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล	หน่วยงานภาครัฐบาล	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวธุรกิจ	ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์	นักท่องเที่ยว	ความคิดเห็น	
						ร่วมกัน	แตกต่าง
1. ควบคุมการพัฒนาที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวก	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย		✓
2. ให้เอกชนเข้ามาดำเนินการธุรกิจที่พัก	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
รวม						1	1

ในปัจจัยที่ 3 : สิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พัก จะเห็นได้ว่ามีแนวความคิดเห็นที่ร่วมกันและแตกต่างกันเป็นอัตราส่วน 1 : 1

ตารางที่ 9.4 สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่น ๆ

ปัจจัย	แนวความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล	หน่วยงานภาครัฐบาล	ผู้ประกอบการท่องเที่ยวธุรกิจ	ผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์	นักท่องเที่ยว	ความคิดเห็น	
						ร่วมกัน	แตกต่าง
1. พัฒนาคุณภาพการบริการของร้านอาหาร	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
2. ให้เอกชนมาลงทุนดำเนินการธุรกิจภัตตาคาร ร้านอาหารที่ได้มาตรฐาน	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
3. ปรับปรุงร้านขายของที่ระลึกและสินค้าที่นำมาจำหน่าย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
4. ปรับปรุงศูนย์นักท่องเที่ยว	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
5. ควรปรับปรุงห้องประชุม ห้องพยาบาลให้ได้มาตรฐาน และมีบริการตลอดเวลา	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
6. ควรเพิ่มร้านขายของสะดวกซื้อ	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย		✓
รวม						5	1

ปัจจัยที่ 4 : สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่น ๆ มีแนวความคิดที่ร่วมกันและแตกต่างกัน โดยมีอัตราส่วน 5 : 1

ตารางที่ 9.5 โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ

แนวความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล	หน่วยงานภาค รัฐบาล	ผู้ประกอบการ ท่องเที่ยวธุรกิจ	ผู้ประกอบการ อาชีพ มัณฑุเทศก์	นักท่องเที่ยว	ความคิดเห็น	
					ร่วมกัน	แตกต่าง
1. ปรับปรุงให้มีการเปิดไฟฟ้าและน้ำ ประปาตลอดวัน-คืนและทั่วถึง	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
2. จัดทำระบบบำบัดน้ำเสียและระบบ กำจัดขยะที่เหมาะสม	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
3. ปรับปรุงระบบการสื่อสาร	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
รวม					3	0

ปัจจัยที่ 5 : โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ทั้ง 4 กลุ่ม มีแนวความคิดที่ร่วมกัน โดยมีอัตรา

ส่วน 3 : 0

ตารางที่ 9.6 องค์ประกอบของสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

แนวความคิดเห็นของกลุ่มบุคคล	หน่วยงานภาค รัฐบาล	ผู้ประกอบการ ท่องเที่ยวธุรกิจ	ผู้ประกอบการ อาชีพ มัณฑุเทศก์	นักท่องเที่ยว	ความคิดเห็น	
					ร่วมกัน	แตกต่าง
1. ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้ กว้างขวาง เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว มากขึ้น	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย		✓
2. ผูกอบรมเจ้าหน้าที่และมัณฑุเทศก์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เห็นด้วย	✓	
รวม					1	1

ปัจจัยที่ 6 : ส่วนประกอบของสถาบันทั้ง 4 กลุ่ม มีแนวความคิดร่วมกันและแตกต่าง

กันเป็นอัตราส่วน 1:1

จะสังเกตเห็นได้ชัดเจนว่ากลุ่มบุคคลทั้ง 4 กลุ่ม มีความคิดเห็นร่วมกัน มีดังต่อไปนี้

1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวและกิจกรรม โดยต้องการให้พัฒนาในเชิงอนุรักษ์
2. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางขนส่ง โดยต้องการให้ปรับปรุงให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย

ฐานและปลอดภัย

3. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวและบริการอื่น ๆ โดยต้องการให้มีการพัฒนาปรับปรุงการบริการให้ดีขึ้น

4. โครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ โดยต้องการให้มีการปรับปรุงและการจัดการที่ดี

ส่วนความคิดเห็นที่แตกต่างกัน มีดังต่อไปนี้

1. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านที่พัก คือต้องมีการควบคุมที่พักและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก

2. ส่วนประกอบของสถาบัน คือ การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้กว้างขวาง เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวมากขึ้น

ส่วนกลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่และพนักงานจากการสำรวจ พบว่า ในการปฏิบัติงานและการจัดการของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติอยู่ในระดับพอใช้ คือ ได้รับการยอมรับในระดับปานกลางค่อนข้างดีเล็กน้อย ในขณะที่หน่วยงานภาครัฐบาล ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวและภาคเอกชนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในด้านการบริหารและการจัดการ

บรรณานุกรม

- กรมป่าไม้. อุทยานแห่งชาติตะรุเตา. 2538. แผนการเบื้องต้นอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จังหวัดสตูล (พ.ศ. 2529-2533). กรุงเทพมหานคร : Dyna Print.
- _____. 2541. รายงานประจำปี 2541 : 1 ตุลาคม 2540-30 กันยายน 2541. (สตูล) : อุทยานแห่งชาติตะรุเตา.
- กระทรวงวัฒนธรรม ศิลปะ และการท่องเที่ยว. การส่งเสริมการท่องเที่ยวมาเลเซีย. 1996. “ลึงกาฬ มาเลเซีย”. (ม.ป.ป.) : การส่งเสริมการท่องเที่ยวมาเลเซีย กระทรวงวัฒนธรรม ศิลปะ และการท่องเที่ยว. (แผ่นพับ)
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. นโยบายและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) ปี พ.ศ. 2538-2539 ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : อมารินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2540). รายงานประจำปี 2539. ม.ป.ท.
- _____. (2542). รายงานประจำปี 2541. กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- _____. (2542). รายงานสถิติประจำปี 2541. ม.ป.ท.
- _____. 2522. รายงาน 10 ปี 2513-2522. กรุงเทพมหานคร : วิกตอรี เพาเวอร์พอยท์.
- _____. กองวิชาการและฝึกอบรม. 2541. “มาตรฐานในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผจญภัย”. จุลสารการท่องเที่ยว. 17, 1 : 40-59.
- _____. กองวิชาการและฝึกอบรม. ม.ป.ป. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. ม.ป.ท.
- _____. งานประสานแผนการอนุรักษ์การท่องเที่ยว. 2539. Ecotourism Network Newsletter. 2 (กันยายน)
- _____. สำนักงานภาคใต้เขต 4. (2540) “กระบี่”. (ม.ป.ท.) : สำนักงานภาคใต้ เขต 4 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- กิตติวัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. 2542. “แนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ”. จุลสารการท่องเที่ยว. 18,1 : 20-27.
- “ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา”. (ม.ป.ป., ม.ป.ท.) (เอกสารอัดสำเนา)

- คมกฤต วงศ์นาง. 2541. “การพัฒนาที่ยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นิเวศสัญจรเกี่ยวข้องกับ
Ecotourism”. พายัพสาร. ฉบับประจำปีการศึกษา 2541 : 3-5.
- จรัญญา เจริญสุภาโส. 2541. “ธุรกิจใหม่แซร์ : กระแสใหม่ของการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน”.
จตุสารการท่องเที่ยว. 17,4 : 27-34.
- จุฬามาศ จันทร์คันธ์. 2541. “การท่องเที่ยวทั่วโลก หัวใจอยู่ที่ความร่วมมือ”. จตุสารการท่องเที่ยว.
17,2 : 9-11.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ศูนย์วิจัยกฎหมายและการพัฒนา. ม.ป.ป. บทสรุปโครงการศึกษาผลกระทบ
จากพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัย
กฎหมายและการพัฒนา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักบริหารวิชาการ. 2536. ร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ การศึกษาทบทวนแผน
การพัฒนากการท่องเที่ยวภาคใต้ตอนล่าง. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักบริหารวิชาการ. 2540. รายงานฉบับสมบูรณ์ การวิเคราะห์ทิศทางการ
ลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชนีย์ อับดุลลอฮ์. 2541. “ล้งกาวิ๊ ณ วันนี”. โพกัสสงขลา (26 ตุลาคม – 1 พฤศจิกายน) : 13
- ณรงค์เดช นวลมีชื่อ. 2540. “Ecotourism ทางออกฤาเพียงแต่กระแส?”. จตุสารการท่องเที่ยว. 16,4 : 56-63.
“เดินป่าเขาใหญ่”. (ม.ป.ป. ม.ป.ท.) (เอกสารอัครำเนา)
- ถนอม ขุนเพชร. 2541. “สูดกลิ่นกุ๊กคะรุเตา”. ผู้จัดการรายวัน. (23 มกราคม) : 32
- นรินทร์ ทิจะยัง. 2539. “การพัฒนากการท่องเที่ยวในทิศทางที่ยั่งยืนสู่การดำเนินการในทิศทางเดียวกัน”.
จตุสารการท่องเที่ยว. 15,3 : 23-29.
- นิคม จารุมณี. 2536. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร : สำนัก
พิมพ์ โอ. เอส. ทรินคิง เฮาส์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. 2540. “ข้อควรพิจารณาในการวางแผนพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”. จตุสาร
การท่องเที่ยว. 16,3 : 9-11.
- _____. 2539. “มาช่วยกันส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กันเถิด”. จตุสารการท่องเที่ยว.
15,1 : 54-56.
- “แผนที่เกาะคะรุเตา”. 2540. แหล่งท่องเที่ยว. 1,10 : 69.
- พจนา สวนศรี. 2541. “การจัดการท่องเที่ยวโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน”. จตุสารการท่องเที่ยว.
17,2 : 12-24.
- พระมหาสุทศย์ อบอุ่น. 2541. “การศึกษาศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ศึกษาเฉพาะกรณี : เส้นทางสายลำน้ำกก”. จตุสารการท่องเที่ยว. 17,3 : 52-56.

- เพน. 2540. “นรกแสนงามนามตะรุเตา”. *Expression*. พฤษภาคม-มิถุนายน : 46-50.
- ภราเชช พชัยวิเชียร. 2539. “พัฒนาการท่องเที่ยวในทิศทางที่ยั่งยืน”. *จุดสารการท่องเที่ยว*. 15,2 : 4-7.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. คณะวิทยาการจัดการ. 2537. รายงานความก้าวหน้าฉบับที่ 2 สำหรับ
การศึกษาและจัดทำแผนลงทุนจังหวัดสตูล. สงขลา : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์.
- ยุวดี นีรัตน์ตระกูล. 2539. “การดำเนินงานเรื่อง Ecotourism ในประเทศไทย”. *จุดสารการท่องเที่ยว*.
15,3 : 11-14.
- _____. 2540. “Ecotourism ใน HAWAII”. *จุดสารการท่องเที่ยว*. 16,2 : 35-38.
- วรรณพร วณิชชานุกร วรรณวิภา จัศุขย์ และมาลี บุษยะมา. 2541. รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนา
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สำออง หิรัญบุรณะ และคณะ. 2541-42. โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัด
นครนายก. ม.ป.ท. สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล. (2540). “สตูล (Amazing Satun)”. (ม.ป.ท.) : บริษัทคาสติ้งอิมเมจ.
(แผ่นพับ)
- อำไพพรรณ แก้วสุริยะ. 2542. “คืนชีวิตสู่สายน้ำ : แนวทางการอนุรักษ์แม่น้ำ ลำคลอง”. *จุดสารการ
ท่องเที่ยว* 18,4 : 11-18.
- “อุทยานแห่งชาติตะรุเตา”. (ม.ป.ป. , ม.ป.ท.) (เอกสารอัดสำเนา)
- Inskeep, Edward. 1991. *Tourism Planing : An integrated and sustainable development approach*.
New york : Van Nostrand Reinhold.
- “Phi Phi Island, Krabi : Thailand” 12/12/42. (online). Available : <http://phiphi-hotel.com/phiphi.htm#top>
- Samang Hiranburana, Vallipan Stithyudhakarn and Payom Dhamabutra. 1995. *Proceeding
Ecotourism : Concept, design and strategy*. Bangkok : Srinakharinwiroj University
Press.
- Tarutao National Park. Royal Forest Department. 1997. “Tarutao”. (n.p.) : interpretation & Recreation
Subdivision. (brochure)
- “Welcome to the Island of Langkawi : Simply Charming, Simply Warming.” 12/12/42. (online).
Available : <http://www2.cybercities.com/Mangkawi/langkawi.htm>

โครงสร้างการบริหารงานของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา อยู่ภายใต้การบริหารงานของส่วนอุทยานแห่งชาติทางทะเล สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานดังนี้

1. เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อให้คงสภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป
2. เพื่อดำเนินการให้ทรัพยากรธรรมชาติที่คุ้มครองรักษาไว้ อำนวยประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชนในด้านการศึกษาวิจัยและนันทนาการ
3. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การจัดการดำเนินงาน

อุทยานแห่งชาติตะรุเตามีการดำเนินงาน โดยแบ่งงานในหน้าที่ความรับผิดชอบออกเป็น 5 ฝ่าย ได้แก่

1. ฝ่ายบริหารทั่วไป มีหน้าที่ปฏิบัติงานธุรการทั่วไป งานด้านการเงิน การบัญชี วัสดุ ครุภัณฑ์ โดยแบ่งการทำงานออกเป็น

1.1 **งานบริหารสำนักงาน** มีหน้าที่เกี่ยวกับงานสารบรรณ อาคารสถานที่ การรักษาความสะอาด การจัดซื้อ จัดจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการซ่อมแซมบำรุงรักษาพัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ

1.2 **งานบริหารบุคลากร** มีหน้าที่เกี่ยวกับอัตรากำลัง แต่งตั้ง โยกย้าย พิจารณา ความดี ความชอบ และสวัสดิการ

1.3 **งานบริหารแผนงานและงบประมาณ** มีหน้าที่ในการจัดทำแผนงานและค่าของงบประมาณ การเงินและบัญชีของเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ

1.4 **งานบริหารการบริการ** เช่น ที่พัก อาหาร ความปลอดภัย การเข้าถึง การคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น

2. ฝ่ายจัดการทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากตรวจปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว อุทยานแห่งชาติจะต้องดำเนินงานทางด้านวิชาการป่าไม้ และวิชาการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติในด้านต่าง ๆ อย่างถูกต้องตามความต้องการในการจัดการอุทยานแห่งชาติ โดยแบ่งการทำงานออกเป็น

2.1 งานจัดการทรัพยากรป่าไม้ มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจทรัพยากรป่าไม้ การสำรวจระบบนิเวศป่าไม้ทุกประเภท เช่น ป่าบก ป่าชายเลน ป่าพรุ ป่าชายหาด พืชหายาก เป็นต้น การติดตามและประเมินสถานภาพทรัพยากรป่าไม้และระบบนิเวศป่าไม้ ประเมินผลกระทบทรัพยากรป่าไม้ วิเคราะห์สถานภาพพันธุ์พืชที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม (Threaten Species) และใกล้สูญพันธุ์ (Endangered Species) และวิธีการจัดการพันธุ์พืชเหล่านั้น การจัดการพันธุ์ไม้ต่างถิ่น (Exotic or Alien species) และการจัดการพืชอาหารสัตว์ป่า

2.2 งานจัดการทรัพยากรสัตว์ป่า มีหน้าที่เกี่ยวกับสำรวจจำแนกชนิดพันธุ์ สัตว์ป่าและสัตว์น้ำ วิเคราะห์ประเมินสถานภาพและประชากรของสัตว์ป่าประเภทต่าง ๆ เช่น สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก ฯลฯ การจัดการที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า (Wildlife Habitat) การจัดการระบบนิเวศของสัตว์ป่าที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม (Threaten species) และสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered Species) การจัดการสัตว์ป่าเพื่อการนันทนาการ เช่น นก และสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม การจัดการแหล่งน้ำและแหล่งอาหารของสัตว์ป่า เช่น โป่งดิน โป่งเทียน เป็นต้น และการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งที่เป็นที่พักพิงของนกที่มีการอพยพย้ายถิ่น (Migrated Species)

2.3 งานจัดการทรัพยากรชายฝั่ง มีหน้าที่เกี่ยวกับสำรวจจำแนกชนิดของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในระบบนิเวศชายหาด แหล่งหญ้าทะเล และป่าชายเลน วิเคราะห์และประเมินสถานภาพของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ทะเลที่มีอยู่ในระบบนิเวศชายฝั่ง และวิจัยและวางแผนการจัดการเพื่อการอนุรักษ์ระบบนิเวศ พืชและสัตว์ทะเลที่อยู่ในภาวะถูกคุกคามและใกล้สูญพันธุ์ เช่น แหล่งหญ้าทะเล และพะยูน

2.4 งานจัดการทรัพยากรทะเล มีหน้าที่เกี่ยวกับสำรวจจำแนกชนิดของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในระบบนิเวศในแนวปะการัง วิเคราะห์และประเมินสถานภาพของสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์ทะเลที่มีอยู่ในระบบนิเวศท้องทะเล วิจัยและวางแผนการจัดการเพื่อการอนุรักษ์ระบบนิเวศ พืชและสัตว์ทะเลที่อยู่ในภาวะถูกคุกคามและใกล้สูญพันธุ์ เช่น แนวปะการัง เต่าทะเล สำรวจและวิจัยคุณภาพและคุณสมบัติของน้ำทะเล และประเมินสถานภาพและศักยภาพของน้ำทะเล

3. ฝ่ายจัดการทรัพยากรนันทนาการ มีหน้าที่จัดกิจกรรมนันทนาการ และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับกิจกรรมนันทนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จัดกิจกรรมค่ายเยาวชนเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยแบ่งงานออกเป็น

3.1 งานสำรวจและพัฒนา มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจแหล่งที่เป็นที่น่าสนใจ และมีศักยภาพพร้อมที่จะพัฒนาให้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี ธรณีวิทยา ถ้ำ น้ำตก โป่ง จุดชมวิว หรือจุดค่าน้ำชมปะการัง น้ำเค็มและน้ำจืด วัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนพื้นเมือง ร่องรอยที่ก่อให้เกิดตำนานของพื้นที่หรือความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

3.2 **งานผังบริเวณ** มีหน้าที่วางผังบริเวณที่สอดคล้องกับธรรมชาติของจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อการใช้ประโยชน์ทางการท่องเที่ยวให้มีผลกระทบต่อทรัพยากร นันทนาการตามข้อ 3.1 น้อยที่สุด (Low Impact) โดยให้นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัย (Safety) และได้รับความพึงพอใจมากที่สุด (Maximum Satisfaction) เช่น การวางจุดเรือเพื่อการดำน้ำดูปะการัง การพัฒนาเส้นทางเดินเท้า หอคูสต์ว์ จุดชมวิว และที่กางเต็นท์ เป็นต้น

3.3 **งานมวลชนสัมพันธ์** มีหน้าที่ประชาสัมพันธ์และประสานงานกับหน่วยงานทุกระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น ให้เกิดความเข้าใจและร่วมมือที่ดีต่อกัน ให้ความร่วมมือและติดตามความเคลื่อนไหวของนานาชาติในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและจัดการอุทยานแห่งชาติ ประชาสัมพันธ์หน่วยงานและผลงานออกสู่สาธารณชนทั้งในระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับท้องถิ่น

3.4 **งานจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว** มีหน้าที่เกี่ยวกับ

3.4.1 วางแผนและกำหนดกิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งจัดมาตรการควบคุมที่นักท่องเที่ยวยอมรับและพึงพอใจ

3.4.2 กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการและข้อจำกัดที่หลากหลายกลุ่มได้ เช่น ทางเดินป่าควรมีทั้งประเภททางเดินศึกษาธรรมชาติ (Nature Trail) ทางเดินป่าระยะใกล้ (Walking Trail) ใช้เวลา 1-3 ชั่วโมง และทางเดินป่าระยะไกล (Hiking Trail) ซึ่งอาจจะเป็นเส้นทางเดินในวันเดียว หรือต้องค้างแรมในป่า การดูสัตว์ควรมีความหลากหลายในฤดูกาล หรือแตกต่างกันในช่วงเวลาเช้า เย็น หรือกลางคืน และจุดดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snorkel Diving) สำหรับนักท่องเที่ยวที่ดำน้ำลึกไม่เป็น และมีจุดดำน้ำลึกสำหรับกลุ่มที่ดำน้ำลึกเป็นและมีอุปกรณ์ (Scuba Diving) เป็นต้น

3.4.3 การสำรวจความต้องการและกระแสดความต้องการของนักท่องเที่ยว (Visitor Needs and Expectation) ที่เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา เพื่อใช้ในการปรับแผนและมาตรการจัดการนักท่องเที่ยวต่อไป

3.4.4 การสำรวจและวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรนันทนาการ (Human Dimension and Behavior) เพื่อนำไปวางแผนในจัดการทรัพยากรนันทนาการ และวางแผนในการทำการประชาสัมพันธ์ และทำการสื่อความหมายธรรมชาติต่อไป

3.4.5 กำหนดมาตรการและควบคุมให้มีการเก็บผลประโยชน์ที่รัฐ หรือคนไทยควรได้รับจากทรัพยากรนันทนาการในพื้นที่ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ยั่งยืน และยุติธรรมกับทุกฝ่าย

4. ฝ่ายสื่อความหมายธรรมชาติ มีหน้าที่รับผิดชอบในการให้ความรู้และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยแบ่งการทำงานออกเป็น

4.1 งานศูนย์บริการนักท่องเที่ยว มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (Visitor Center) ให้เป็นตามหลักการจัดการอุทยานแห่งชาติที่เป็นสากล ซึ่งมีเป้าหมายในการให้การต้อนรับและให้บริการข้อมูล ให้ข่าวสารความเคลื่อนไหวของทรัพยากรต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจในภาพรวมของอุทยานแห่งชาติและให้ความรู้ถึงสิ่งที่พึงกระทำและไม่พึงกระทำแก่ผู้ใช้ (Visitor Reception, Information, and Orientation)

4.2 งานบริการสื่อความหมาย มีหน้าที่ในการให้บริการด้านสื่อความหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรนันทนาการอื่น ๆ เพื่อเสริมความหลากหลายของกิจกรรมนันทนาการของพื้นที่ เช่น การบรรยายสรุป (Orientation Talk) การพาเดินป่า (Guided Walk) การแสดงโดยสื่อโสตทัศนูปกรณ์ (Audio-visual Presentation) การจัดค่ายให้การศึกษาหรืออบรม (Training or Educational Camp) และการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ (Printed Material) เช่น แผ่นพับ แผ่นปลิว คู่มือการศึกษาธรรมชาติ หนังสือต่าง ๆ เป็นต้น

4.3 งานสร้างจิตสำนึกสาธารณชน มีหน้าที่ในการสร้างจิตสำนึกของสาธารณชนให้มีการความซาบซึ้งในความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรนันทนาการของอุทยานแห่งชาติ และกระตุ้นให้เขาเหล่านั้นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงกับอุทยานแห่งชาติ เช่น การจัดงานในโอกาสพิเศษต่าง ๆ การจัดการแข่งขันกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ การจัดการประกวดภาพวาด ภาพถ่าย บทประพันธ์ งานฝีมือที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น และอื่น ๆ รวมถึงกิจกรรมใด ๆ ที่เป็นการดำเนินงานในด้านรณรงค์ออกไปสู่สังคม (Outreach Program)

5. ฝ่ายคุ้มครองทรัพยากร มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลรักษาทรัพยากรในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ โดยแบ่งการทำงานออกเป็น

5.1 งานป้องกันทรัพยากร โดยกฎหมายซึ่งในเขตอุทยานแห่งชาติจะมีกฎหมายหลัก คือ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 ประกอบกับพระราชบัญญัติที่ 1 ให้ใช้

- ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
- พระราชบัญญัติประมง พ.ศ. 2490
- พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535

- ประมวลกฎหมายอาญา
- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

โดยมีหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ ซึ่งจะตั้งอยู่ในบริเวณแหล่งล่อแหลมต่อการบุกรุก ทำหน้าที่ควบคุม ลาดตระเวน ป้องกันและปราบปราม ดำเนินคดีร้องทุกข์ กล่าวโทษผู้กระทำตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ มีหน้าที่ติดตามผลคดี ควบคุมดูแลพื้นที่และของกลางระหว่างคดี รายงานผลคดี และมีหน้าที่ดูแลหลักแนวเขตป้ายแสดงแนวเขต และประชาสัมพันธ์โดยร่วมประชุมกับองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ติดต่อกัน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวกรณีดูแลพื้นที่ที่มีการท่องเที่ยวด้วย

5.2 งานอนุญาต มีหน้าที่งานตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นในกรณีมีโครงการใด ๆ ขอใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนกิจการอุทยานแห่งชาติ หรือเพื่อกิจการอื่น โดยการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เพื่อรวบรวมข้อมูลนำเสนอหัวหน้าอุทยานแห่งชาติพิจารณา ตรวจสอบข้อมูลและรวบรวมข้อมูลให้การอนุญาตเข้ามาดำเนินกิจกรรม เพื่อการท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติ พิจารณาคำขอความเหมาะสมและความจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ พร้อมรวบรวมเสนอข้อมูลให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติพิจารณา

5.3 งานแผนงานและประเมินผล มีหน้าที่วางแผนการป้องกัน โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) งานตรวจสอบระวังแนวเขตอุทยานแห่งชาติโดยใช้เครื่องมือ GPS การทำเครื่องหมายแสดงแนวเขต โดยใช้หลักเขต ป้าย และวางท่อนสำหรับพื้นที่ทะเล ติดตามผลการปฏิบัติงานในด้านป้องกันและปราบปรามของงานป้องกันและปราบปรามส่วนกลาง และงานป้องกันและปราบปรามของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ โดยตรวจติดตามจุดที่มีผลคดีสูง และมีแนวโน้มที่จะมีการบุกรุกพื้นที่ เรังรัดให้งานป้องกันและปราบปรามเพิ่มจำนวนครั้งในการออกตรวจปราบปรามในพื้นที่ที่ล่อแหลม เรงรัดติดตามคดีเรงรัดเกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับของกลางในคดี เรงรัดให้มีการตรวจสอบดูแลพื้นที่ที่ได้มีการดำเนินคดี โดยการป้องกันไม่ให้มีการเข้ามาอีตื้อครอบครองพื้นที่ระหว่างคดีและหลังการดำเนินคดีตรวจสอบผลการปฏิบัติโดยการร่วมแผนบินประจำปีของกรมป่าไม้

หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ด้วยอุทยานแห่งชาติตะรุเตา มีพื้นที่ในความรับผิดชอบถึง 1,490 ตารางกิโลเมตร ตามแผนการจัดการอุทยานแห่งชาติได้แบ่งพื้นที่ในการบริหาร คุ้มครองดูแลรักษา ออกเป็นส่วน ๆ โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ 8 หน่วย ซึ่งในปีงบประมาณ 2541 ได้รับงบประมาณในการบริหารเพียง 6 หน่วย ดังนี้

1. หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.1 (ตะโละวาว) มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายบริเวณพื้นที่ตั้งแต่แหลมพันด้านถึงอ่าวตะโลโปะ
2. หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.2 (ตะโละอูดัง) มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายบริเวณพื้นที่ตั้งแต่อ่าวตะโลโปะถึงแหลมอ่าวมะขาม
3. หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.3 (อ่าวมะขาม) มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายบริเวณพื้นที่ตั้งแต่แหลมอ่าวมะขามถึงแหลมตะโละถึงาย
4. หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.4 (อ่าวสน) มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายบริเวณพื้นที่ตั้งแต่แหลมตะโละถึงายถึงอ่าวมะและ
5. หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.5 (แหลมสน) มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายบริเวณพื้นที่ตั้งแต่เกาะอาดัง เกาะหลีเป๊ะ เกาะจาบัง เกาะหินงาม เกาะกละ เกาะกลาง และเกาะไข่
6. หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติตะรุเตาที่ ตต.6 (หาดทรายขาว) มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ตลอดจนปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายบริเวณพื้นที่ตั้งแต่เกาะราวี เกาะคง และเกาะยาง

สำหรับ ในด้านการดูแลรักษาความปลอดภัยและการกู้ภัยในบริเวณชายฝั่งและท้องทะเล อยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์รักษาการณ์ชายฝั่ง 2 ศูนย์ ซึ่งแบ่งออกเป็น

1. ศูนย์รักษาการณ์ชายฝั่งที่ 1 (อ่าวพันเตมะละกา) มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในบริเวณหมู่เกาะตะรุเตา
2. ศูนย์รักษาการณ์ชายฝั่งที่ 2 (แหลมสน) มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในบริเวณหมู่เกาะอาดัง-ราวี

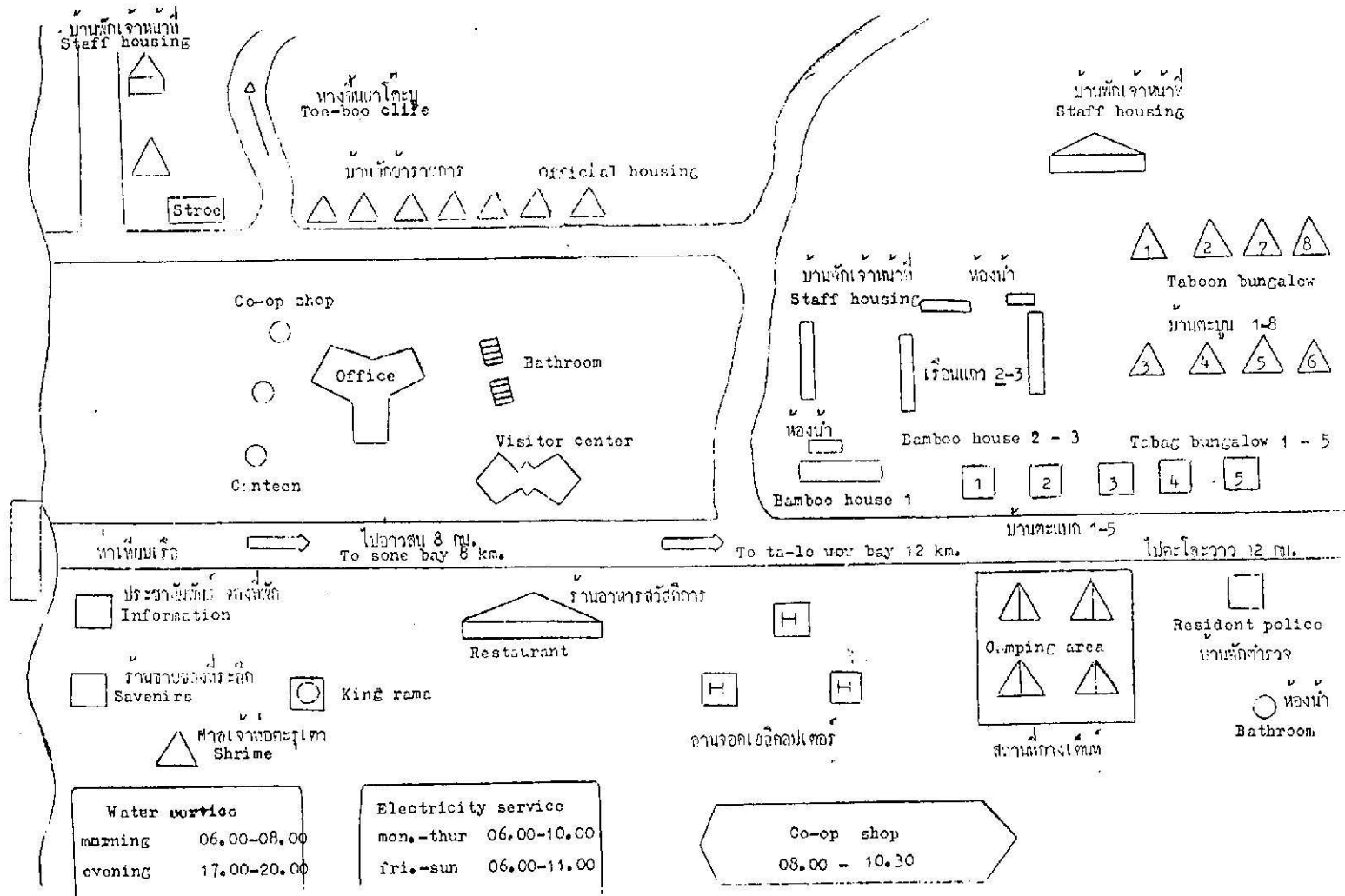
ทั้งนี้ หน่วยงานทั้งสอง (หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ และศูนย์รักษาการณ์ชายฝั่ง) อยู่ในความรับผิดชอบและดูแลของทั้ง 5 ฝ่าย ตามสายงานที่เกี่ยวข้อง

อัตรากำลัง

ในปีงบประมาณ 2541 อุทยานแห่งชาติตะรุเตามีกำลังเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย

- ข้าราชการ	จำนวน	6	นาย	ประกอบด้วย
- ข้าราชการระดับ 8	จำนวน	1	นาย	
- ข้าราชการระดับ 7	จำนวน	1	นาย	
- ข้าราชการระดับ 5	จำนวน	4	นาย	
- ลูกจ้างประจำ	จำนวน	11	นาย	ประกอบด้วย
- พนักงานพิทักษ์ป่า	จำนวน	7	นาย	
- ช่างเครื่องเรือจักรยนต์	จำนวน	1	นาย	
- พนักงานขับรถยนต์	จำนวน	1	นาย	
- ผู้ช่วยช่างไม้	จำนวน	1	นาย	
- คนงาน	จำนวน	1	นาย	
- ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน	จำนวน	124	นาย	

แผนผังแสดงการวัดการพื้นที่ในเขตที่ทำการใหญ่ของอุทยานแห่งชาติตะรุเตาในบริเวณว่าพันตะละกานเกาะตะรุเตา

ที่มา แผนที่บริเวณของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา 2541

ข้อสนทศเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ระเบียบที่พักอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา จังหวัดสตูล เป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีบริษัทท่องเที่ยว และกลุ่มทัศนจรอิสระจัดไปทัศนศึกษาเพื่อชมภูมิประเทศ สภาพป่า ร่องรอยประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธรรมชาติอันงดงามใต้ท้องทะเล ประกอบด้วยปะการัง ผุ่ปลาหลากหลายพันธุ์ โลมา และเต่าทะเล อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ได้จัดสถานที่ไว้บริการนักท่องเที่ยวที่เกาะตะรุเตา และเกาะอาดัง แต่เนื่องจากหลายครั้งนักท่องเที่ยวไปโดยไม่มี การจองล่วงหน้า ทำให้อุทยานแห่งชาติบริการที่พักและอาหารไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะที่พักรับจำกัด อาจทำให้ผู้เข้าไปพักมีทัศนคติไม่ดีต่ออุทยานแห่งชาติได้ ดังนั้นอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจึงได้วางระเบียบที่พักไว้ ดังนี้

1. สถานที่ติดต่อสอบถามและจองที่พัก อาหาร

(1) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ 3 (ปากบารา) โทรศัทพ์-โทรสาร (074) 781285

รณานิติสังข์ นายสมันคร สุนจันทา ปณ.ละงู จังหวัดสตูล รหัสไปรษณีย์ 91110

(2) อุทยานแห่งชาติตะรุเตา โทร (074) 729003

2. ผู้จองต้องกำหนดวันและจำนวนคนที่จะไปค้างคืนให้แน่นอน แนะนำให้จองล่วงหน้า 30 วัน

3. ผู้จองต้องจ่ายเงินค่าที่พักในอัตราที่กำหนดครบตามจำนวนทันที และจะได้รับใบเสร็จรับเงินกรมป่าไม้ไว้เป็นหลักฐานนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เพื่อจัดที่พักให้

4. ผู้จองไม่จ่ายเงินค่าที่พัก อุทยานแห่งชาติไม่อาจรับพิจารณา

5. การจองด้วยวาจา ทางอุทยานแห่งชาติรับไว้พิจารณาแต่อาจมีผู้มาจองทีหลังใน

กำหนดระยะเวลาตรงกับที่มีผู้แจ้งความจำนงด้วยวาจา ทางอุทยานแห่งชาติจะถือว่า ผู้ที่จ่ายเงินค่าที่พักก่อนเป็นผู้มีสิทธิในการเข้าพักโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้อุทยานแห่งชาติไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด

6. หากผู้จองมีปัญหาภายหลัง เช่น (1) คณะผู้จองไม่ได้ไปทั้งหมด (2) คณะผู้จองไปน้อยกว่าจำนวนที่แจ้งไว้ (3) คณะผู้จองไปมากกว่าจำนวนที่แจ้งไว้ ทางอุทยานแห่งชาติจะไม่คืนเงินให้

คือ จำนวนทั้งหมดตาม (1) หรือเงินที่เกินตาม (2) และในกรณีที่ (3) ทางอุทยานแห่งชาติจะเรียกเก็บเงินค่าที่พักเพิ่ม และอาจไม่รับภาระในการจัดหาเครื่องนอนหรือของใช้ให้เพิ่มเติมก็ได้

ข้อห้ามและการลงโทษที่นักท่องเที่ยวควรรีบทราบ

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลที่จัดตั้งขึ้น เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ เช่น พันธุ์ไม้และของป่า สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ป่า ภูเขา ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล สถานที่ประวัติศาสตร์ ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม มิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไป เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่รัฐและประชาชนสืบไป ดังนั้นทางราชการจึงกำหนดโทษในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ที่นักท่องเที่ยวควรรีบทราบ

ลำดับที่	ข้อห้าม	บทกำหนดโทษ	
		ปรับ-บาท	จำคุก-ปี
1	เก็บหิน	500-20,000.-	5 ปี
2	เก็บพันธุ์ไม้ ดอกไม้ กล้วยไม้ ไม้ใบหรือผลไม้ม	500.-	-
3	ขีดเขียนในที่ต่าง ๆ	500.-	-
4	นำอาวุธเข้ามา	500.-	-
5	ล่าสัตว์	500-20,000.-	5 ปี
6	ยิงปืน จุดประทัด จุดวัตถุระเบิด	500.-	-
7	ส่งเสียงอื้อฉาว	500.-	-
8	ทิ้งขยะ	500.-	-
9	ทำลายป้ายต่าง ๆ	500.-	-
10	ไม่เชื่อฟังคำสั่งเจ้าหน้าที่	1,000.-	1 เดือน

อุทยานแห่งชาติตะรุเตา จึงใคร่ขอความร่วมมือจากทุกท่าน โปรดอนุรักษ์ทรัพยากรทุกชนิดในเขตอุทยานแห่งชาติ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติทุกคนพร้อมที่จะให้ความรู้ อำนวยความสะดวกปลอดภัยแก่ทุกท่าน โปรดระลึกเสมอว่าอุทยานแห่งชาติเป็นทรัพยากรธรรมชาติของประชาชนชาวไทยทุกคน

อัตราค่าอาหารร้านสวัสดิการ

เนื่องจากภายในเขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตา อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ไม่มีการอนุญาตให้เอกชนเข้าไปจัดตั้งร้านค้า ร้านอาหาร และบริการอื่นใด ทั้งนี้เกรงว่าจะเป็นแหล่งเกิดมลภาวะ เพื่อเป็นการลดภาระของนักท่องเที่ยวและอำนวยความสะดวกตามสมควรทางอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จึงได้จัดตั้งร้านอาหารสวัสดิการ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่และคนงานทุกคนถือหุ้น สละแรงงานในวันหยุดหมุนเวียนกันมาบริการด้านอาหารแก่นักท่องเที่ยว เน้นความสะดวกถูกสุขลักษณะ และราคาข่อมเยา ไม่มุ่งเน้นด้านกำไรเกินควรแต่อย่างใด หากจะพึงมีกำไรเกิดขึ้นก็สมทบไปเป็นสวัสดิการของพนักงานเจ้าหน้าที่และคนงานทุกคน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เวลาเปิด-ปิด บริการ

กลางเดือนพฤศจิกายน-กลางเดือนพฤษภาคม

เวลา 07.00 น. – 21.00 น. ทุกวัน

2. อัตราค่าอาหาร

คนละ 290 บาทต่อวัน โดยประมาณ

เพื่อความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ขอแนะนำให้สั่งอาหารล่วงหน้า เพื่อทางเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติจะได้จัดเตรียมไว้บริการ ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน สถานที่ติดต่อสั่งจองอาหารและชำระค่าอาหาร

1. อุทยานแห่งชาติตะรุเตา อำเภอเมือง จังหวัดสตูล โทร.(074) 729003
2. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่ 3 (ปากบารา) อำเภอละงู จังหวัดสตูล รหัสไปรษณีย์ 91110 โทรศัพท์-โทรสาร (074) 781285 ธานีติสิ่งจ่าย นายสมัคร สุขจินทา

ข้อแนะนำก่อนเดินทางไปตระรุเตา

การเดินทาง

บริษัท ขนส่ง จำกัด เปิดบริการเดินรถโดยสารระหว่างกรุงเทพฯ-สตูล มีรถออกจากสถานีขนส่งสายใต้ทุกวัน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 15 ชั่วโมง ติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร.434-5557-8 (รถโดยสารธรรมดา) โทร.435-1199, 435-1200 (รถปรับอากาศ)

ทางรถไฟ เดินทางไปกับขบวนรถกรุงเทพฯ-ยะลา หรือกรุงเทพฯ-หาดใหญ่ โดยลงที่สถานีรถไฟหาดใหญ่ จากนั้นต่อรถไป จ.สตูล ระยะทาง 97 กม. ติดต่อสอบถามกำหนดการเดินรถไฟได้ที่ โทร.223-7010, 223-7020

ทางเครื่องบิน คล้ายกับการเดินทางโดยรถไฟ คือต้องไปลงที่สนามบินหาดใหญ่แล้วต่อรถไป จ.สตูล ติดต่อรายละเอียดได้ที่บริษัท การบินไทย จำกัด โทร.280-0060-89, 628-2000

สตูล-ท่าเรือปากบารา

รถโดยสาร มีรถแท็กซี่โดยสารสายสตูล-ปากบารา ออกจากตัวเมืองสตูลบริเวณข้างธนาคารกรุงเทพ สาขาสตูล วิ่งบริการวันละหลายเที่ยว นอกจากนี้ยังมีรถสองแถวและรถตู้ วิ่งบริการจากบริเวณตัวเมืองด้วย

หาดใหญ่-ท่าเรือปากบารา

รถแท็กซี่โดยสาร สายหาดใหญ่-ละงู รถจอดหน้าที่ทำการไปรษณีย์ ถ.รัตนการ และบริเวณหน้าโรงแรมเพชรศิรินทร์ จากนั้นต่อรถสองแถวสายละงู-ปากบารา อัตราค่าโดยสาร 50 บาท

รถตู้ สายหาดใหญ่-ปากบารา รจอดข้างธนาคารกรุงไทย ถ.นิพัทธ์อุทิส อัตราค่าโดยสาร 50 บาท

รถโดยสารประจำทาง รถออกจากบริษัทขนส่ง ถ.กาญจนวณิชย์ ไปยังท่าเรือปากบาราทุกวัน อัตราค่าโดยสาร 34 บาท

ท่าเรือปากบารา-อุทยานแห่งชาติตระรุเตา

เรือแม่ คนละ 200 บาท (ไป-กลับ) เที่ยวเช้า 10.30 น. ถึงเกาะตระรุเตา 12.00 น. เที่ยวบ่าย 15.00 น. ถึงเกาะตระรุเตา 16.30 น.

เกาะตะรุเตา-ท่าเรือปากบารา

เที่ยวเช้า 09.00 น. ถึงปากบารา 10.30 น. เที่ยวบ่าย 14.00 น. ถึงปากบารา 15.30 น.

เกาะตะรุเตา-เกาะอาดัง

เรือเมดัล คนละ 360 บาท (ไป-กลับ) ออกเวลาประมาณ 13.00 น. ทุกวันอังคาร พลุหัสบดี เสาร์

เกาะอาดัง-เกาะตะรุเตา

ออกเวลา 09.00 น. ทุกวันพุธ สุกร์ อาทิตย์

ที่พักแรม

ในเขตอุทยานฯ มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยวบนเกาะตะรุเตาและเกาะอาดัง ติดต่อสอบถามและสำรองที่พักได้ที่ โทร.579-0529, 579-4842 หรือที่ โทร.(074) 781285 นอกจากนี้บนเกาะหลีเป๊ะยังมีที่พักของเอกชนไว้บริการด้วย

อัตราค่าธรรมเนียมในการเข้าชมอุทยานฯ ผู้ใหญ่ 10 บาท เด็ก 5 บาท ชาวต่างประเทศ 50 บาท เด็ก 25 บาท

จุดท่องเที่ยวเกาะตะรุเตา

ช่วงเวลาที่เหมาะสม คือ ระหว่างเดือน พ.ย.-พ.ค. (กรุณาตรวจสอบสภาพอากาศก่อนเดินทางทุกครั้ง)

ข้อมูลและรายละเอียดที่ระบุนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

ที่มา : นิตยสารเพื่อสมาชิกบัตรอเมริกันเอ็กซ์เพรส (2540. 8,5 พฤษภาคม-มิถุนายน : 50)

แบบสอบถามผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐบาล

สถานที่..... ชื่อ-สกุล.....
 ตำแหน่ง..... ชื่อพนักงานสัมภาระ.....
 วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

1. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอย่างไรบ้าง (ทั้งทางตรงและทางอ้อม)

1	2
3	4
5	6

2. ท่านคิดว่าเหตุใดนักท่องเที่ยวจึงเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว/พักผ่อนที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา

1	2
3	4
5	6

3. ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีจุดเด่นหรือจุดด้อยในด้านใดบ้าง
 (เมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่มีภูมิประเทศคล้ายคลึงกัน)

1	2
3	4
5	6

4. ท่านคิดว่าคุณภาพการบริหารและการบริการในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาโดยทั่วไปดีหรือไม่

ดี

ควรปรับปรุง

1	1
2	2
3	3

5. ปัญหาในการเดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

- 1 2
- 3 4
- 5 6

6. หน่วยงานของท่านได้มีโอกาสบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตามากน้อยเพียงใด และอย่างไร

.....

.....

.....

7. ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมากน้อยเพียงใด

.....

.....

8. ปัญหาในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

.....

.....

9. แนวทางที่อยากเห็น

.....

.....

10. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามผู้ประกอบการท่องเที่ยว

สถานที่.....ชื่อ-สกุล.....
 ตำแหน่ง.....ชื่อพนักงานสัมภาษณ์.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

1. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติตะรุเตาอย่างไรบ้าง (ทั้งทางตรงและทางอ้อม)

1	2
3	4
5	6

2. ท่านคิดว่าเหตุใดนักท่องเที่ยวจึงเลือกเดินทางมาท่องเที่ยว/พักผ่อนที่อุทยานแห่งชาติตะรุเตา

1	2
3	4
5	6

3. ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีจุดเด่นหรือจุดด้อยในด้านใดบ้าง (เมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่มีภูมิประเทศคล้ายคลึงกัน)

1	2
3	4
5	6

4. ท่านคิดว่าคุณภาพการบริหารและการบริการในอุทยานแห่งชาติตะรุเตาโดยทั่วไปดีหรือไม่

ดี

ควรปรับปรุง

1	1
2	2
3	3

5. ปัญหาในการเดินทางมาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

1 2

3 4

5 6

6. โรงแรมร้านอาหารบริษัทของท่านมีโอกาสต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปอุทยานแห่งชาติตะรุเตามากน้อยเพียงใด (เป็น %)

.....

7. ท่านคิดว่าอุทยานแห่งชาติตะรุเตามีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงมากน้อยเพียงใด

.....

8. ปัญหาในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

.....

9. แนวทางที่อยากเห็น

.....

10. ข้อเสนอแนะ

.....

แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง หรือเติมข้อความตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ข้อมูลดังกล่าวจะใช้เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เท่านั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนของเจ้าหน้าที่

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี มากกว่า 40 ปี
3. อาชีพหลัก รับราชการ รัฐวิสาหกิจ ทำงานในภาคเอกชน อื่นๆ โปรดระบุ.....
4. การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช.-ปวส. ปริญญาตรี
 ปริญญาโทหรือเอก
5. รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท
 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท
 มากกว่า 30,000 บาท
6. ปัจจุบันท่านทำงานหรือมีภูมิลำเนาอยู่ที่จังหวัด.....
7. เหตุผลในการเดินทางครั้งนี้ พักผ่อน/ท่องเที่ยว ธุรกิจ ปฏิบัติราชการ
 ประชุม/สัมมนา ทักษะศึกษา อื่นๆ (โปรดระบุ).....
8. ลักษณะการเดินทาง มากับบริษัททัวร์ เดินทางมาเอง อื่นๆ (โปรดระบุ).....
หรือหน่วยงาน
9. พาหนะที่ท่านใช้เดินทางมาที่เกาะนี้ คือ เรือโดยสารประจำทาง เรือของบริษัทนำเที่ยว
 เรือของทางราชการ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
10. ท่านพักที่เกาะนี้เป็นเวลากี่คืน.....คืน
11. ในการเดินทางครั้งนี้ ท่านแวะพักหรือท่องเที่ยวที่อื่นหรือไม่
 ไม่แวะ แวะ (โปรดระบุ).....
12. ระหว่างที่อยู่ที่นี่ ท่านใช้จ่ายในหมวดต่อไปนี้ ประมาณเท่าใดต่อวัน (ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน)
 ค่าที่พัก บาท
 ค่าอาหารและเครื่องดื่ม บาท
 ค่าบริการท่องเที่ยวและพาหนะเที่ยวเกาะอื่นๆ บาท
 ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก บาท
 อื่นๆ (โปรดระบุ)..... บาท

รวมทั้งสิ้น บาท

ส่วนที่ 2 : สภาพความพึงพอใจ

คำสั่ง กรุณาทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขแสดงระดับความพึงพอใจในปัจจุบันของท่านเพียงหมายเลขเดียว
 ความหมาย : 5 = พึงพอใจมากที่สุด 4 = พึงพอใจค่อนข้างมาก 3 = พึงพอใจปานกลาง
 2 = พึงพอใจค่อนข้างน้อย 1 = พึงพอใจน้อยที่สุด

1. ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	จำนวนของห้าทันที					
■ สภาพหาดทรายและทะเล	5	4	3	2	1	☐
■ สภาพภูเขา	5	4	3	2	1	☐
■ สภาพภูมิอากาศ	5	4	3	2	1	☐
■ สภาพชีวิตสัตว์ป่า ปะการัง และธรรมชาติใต้ทะเล	5	4	3	2	1	☐
■ สภาพถ้ำ	5	4	3	2	1	☐
2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว						
■ สิ่งก่อสร้างหรือสิ่งจำลองทางประวัติศาสตร์	5	4	3	2	1	☐
■ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน	5	4	3	2	1	☐
■ สถานที่ทางโบราณคดี อุทยานประวัติศาสตร์	5	4	3	2	1	☐
■ ประเพณีและขนบธรรมเนียมของชาวบ้าน	5	4	3	2	1	☐
■ หัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก	5	4	3	2	1	☐
■ พิพิธภัณฑ	5	4	3	2	1	☐
3. โครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว						
■ การเดินทาง (ทางเข้าเกาะและภายในเกาะ)	5	4	3	2	1	☐
■ ท่าเรือ	5	4	3	2	1	☐
■ แหล่งพลังงาน (ระบบไฟฟ้า)	5	4	3	2	1	☐
■ แหล่งน้ำ (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐
■ การกำจัดขยะมูลฝอยและบำบัดน้ำเสีย	5	4	3	2	1	☐
■ การติดต่อสื่อสาร (ไปรษณีย์, โทรศัพท์ และสื่อมวลชน:หนังสือพิมพ์, วิทยุ)	5	4	3	2	1	☐
4. การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว						
■ ที่พักอาศัย (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐
■ อาหาร (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐
■ มัคคุเทศก์และพาหนะนำชมเกาะ	5	4	3	2	1	☐
■ ร้านขายสินค้าอุปโภค-บริโภคที่จำเป็น	5	4	3	2	1	☐
■ ห้องสมุด	5	4	3	2	1	☐
■ สันทนาการ/บันเทิง/กีฬา	5	4	3	2	1	☐
■ บริการข่าวสาร ความรู้ และแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยว	5	4	3	2	1	☐
■ ระบบความปลอดภัย	5	4	3	2	1	☐
■ พนักงานบริการ (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐
■ พนักงานบริการยกสัมภาระ (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐

ส่วนที่ 3

1. ท่านทราบข่าวสาร/ข้อมูลอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจากสื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- TV.(ไปรกระบุสถานที่)
- นิตยสาร(ไปรระบุชื่อ).....
- วิทยุ(ไปรระบุสถานที่)
- แผ่นพับ/ใบปลิว (ไปรระบุผู้จัดทำ).....
- หนังสือพิมพ์ (ไปรระบุชื่อ).....
- ปากต่อปาก
- อื่นๆ (ไปรระบุ).....

2. ข้อเสนอแนะ ด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจะมีบนเกาะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สรุปภาพรวม ของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ตามความคิดเห็นของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ดีมาก ในด้าน.....
เพราะ.....
- ดี ในด้าน.....
เพราะ.....
- พอใจ ในด้าน.....
เพราะ.....
- ควรปรับปรุง ในด้าน.....
เพราะ.....
- ต้องปรับปรุง ในด้าน.....
เพราะ.....

แบบสอบถามพนักงานและเจ้าหน้าที่ของภาครัฐบาลและเอกชน

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือเติมข้อความตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ข้อมูลดังกล่าวจะใช้เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เท่านั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
 - พนักงานภาครัฐ (ไปรครระบุ)
 - พนักงานเอกชน (ไปรครระบุ)
 - อื่นๆ (ไปรครระบุ).....

2. เพศ ชาย หญิง

3. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี มากกว่า 40 ปี

4. วุฒิการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช.-ปวส. ปริญญาตรี
 - ปริญญาโทหรือเอก

5. อายุการทำงานในอาชีพนี้ 1-2 ปี มากกว่า 2-3 ปี มากกว่า 5-10 ปี
 - 10 ปีขึ้นไป อื่นๆ ไปรครระบุ.....

ส่วนที่ 2 : ระดับการปฏิบัติ

คำสั่ง กรุณาทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขแสดงระดับการปฏิบัติงานของการจัดการ ตามสภาพความเป็นจริงในรายการปฏิบัติ และประเมินลงในช่องระดับการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

ระดับที่ 1	ระดับต้องปรับปรุง	หมายถึง	สภาพ/ผลงาน/การปฏิบัติงานยังไม่ได้คุณภาพตามความรู้สึของท่าน (50%) ต้องปรับปรุง
ระดับที่ 2	ระดับควรปรับปรุง	หมายถึง	สภาพ/ผลงาน/การปฏิบัติงานยังไม่ได้คุณภาพตามความรู้สึของท่าน (50-60%) ควรปรับปรุง
ระดับที่ 3	ระดับพอใช้	หมายถึง	สภาพ/ผลงาน/การปฏิบัติงานยังไม่ได้คุณภาพตามความรู้สึของท่าน (ตั้งแต่ 60-70%) ซึ่งควรปรับปรุงให้ดีขึ้น
ระดับที่ 4	ระดับดี	หมายถึง	สภาพ/ผลงาน/การปฏิบัติงานยังไม่ได้คุณภาพตามความรู้สึของท่าน (ตั้งแต่ 70- 80%) ควรพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
ระดับที่ 5	ระดับดีมาก	หมายถึง	สภาพ/ผลงาน/การปฏิบัติงานดีมากตามความรู้สึของท่าน (ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป) จนสามารถเป็นแบบอย่างได้

						ส่วนของเจ้าหน้าที่
1. มีการพัฒนาพนักงาน โดยการจัดสอนงานหรือฝึกอบรมภายใน	5	4	3	2	1	☐
2. มีการพัฒนาพนักงาน โดยการส่งไปฝึกอบรมภายนอก	5	4	3	2	1	☐
3. มีการจัดทำแผนงานทุกปี	5	4	3	2	1	☐
4. มีการประชุม/สัมมนาพนักงานทุกระดับเป็นประจำ	5	4	3	2	1	☐
5. มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ	5	4	3	2	1	☐
6. มีการนำวิทยาจากภายนอก/มือบรมพนักงานบริการ (เป็นประจำ/ต่อเนื่อง)	5	4	3	2	1	☐
7. มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของเกาะเป็นประจำ	5	4	3	2	1	☐
8. มีการศึกษาด้านการตลาด เช่น คาดหมายปริมาณความต้องการบริการต่างๆ ของนักท่องเที่ยว และเตรียมการล่วงหน้า	5	4	3	2	1	
9. มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยงานบริหารและบริการ	5	4	3	2	1	☐
10. มีการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวและปลูกฝังจิตสำนึก	5	4	3	2	1	☐
11. มีแนวปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่เป็นระบบชัดเจน	5	4	3	2	1	☐
12. มีระเบียบเป็นกฎปฏิบัติอย่างเคร่งครัดให้นักท่องเที่ยว	5	4	3	2	1	☐
13. มีสายการบังคับบัญชาที่ชัดเจน	5	4	3	2	1	☐
14. มีระบบตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน เพื่อการแก้ไขปรับปรุง	5	4	3	2	1	☐
15. มีระบบประเมินผลจากนักท่องเที่ยว เพื่อการแก้ไขปรับปรุง	5	4	3	2	1	☐

	ส่วนของผู้เจ้าหน้าที่					
	5	4	3	2	1	☐
16. การจัดสภาพแวดล้อมในเกาะให้ปลอดภัย, สะอาด และสวยงาม	5	4	3	2	1	☐
17. อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย มีการบำรุงรักษา อย่างเพียงพอ	5	4	3	2	1	☐
18. การจัดระบบความปลอดภัยเหมาะกับสภาพเกาะ	5	4	3	2	1	☐
19. บริการสารสนเทศอย่างเพียงพอ และทันกับเหตุการณ์	5	4	3	2	1	☐
20. เจ้าหน้าที่ทุกคนมีขอบเขตการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	5	4	3	2	1	☐

สรุปภาพรวม ของนักท่องเที่ยว ตามความคิดเห็นของท่านคือ (หมายเหตุตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ดีมาก เพราะ.....

ดี เพราะ.....

พอใจ เพราะ.....

ควรปรับปรุง เพราะ.....

ต้องปรับปรุง เพราะ.....

แบบสอบถามผู้ประกอบการอาชีพมัคคุเทศก์

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หรือเติมข้อความตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ข้อมูลดังกล่าวจะใช้เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เท่านั้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบคุนมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนของเจ้าหน้าที่

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

มัคคุเทศก์อิสระ สังกัดบริษัท (โปรดระบุ)

2. เพศ ชาย หญิง

3. อายุ ต่ำกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี มากกว่า 40 ปี

4. วุฒิการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวช.-ปวส. ปริญญาตรี
 ปริญญาโทหรือเอก

5. อายุการทำงานในอาชีพนี้ 1-2 ปี มากกว่า 2-5 ปี มากกว่า 5-10 ปี
 10 ปีขึ้นไป อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 : สภาพความพึงพอใจ

คำสั่ง กรุณาทำเครื่องหมาย ○ ล้อมรอบตัวเลขแสดงระดับความพึงพอใจในปัจจุบันของท่านเพียงหมายเลขเดียว
 ความหมาย : 5 = พึงพอใจมากที่สุด 4 = พึงพอใจค่อนข้างมาก 3 = พึงพอใจปานกลาง
 2 = พึงพอใจค่อนข้างน้อย 1 = พึงพอใจน้อยที่สุด

1. ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ	ส่วนของผู้เจ้าหน้าที่					
■ สภาพหาดทรายและทะเล	5	4	3	2	1	☐
■ สภาพภูเขา	5	4	3	2	1	☐
■ สภาพภูมิอากาศ	5	4	3	2	1	☐
■ สภาพชีวิตสัตว์ป่า ปะการัง และธรรมชาติใต้ทะเล	5	4	3	2	1	☐
■ สภาพถ้ำ	5	4	3	2	1	☐
2. ทรัพยากรทางวัฒนธรรมและมรดกทางการท่องเที่ยว						
■ สิ่งก่อสร้างหรือสิ่งจำลองทางประวัติศาสตร์	5	4	3	2	1	☐
■ อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน	5	4	3	2	1	☐
■ สถานที่ทางโบราณคดี อุทยานประวัติศาสตร์	5	4	3	2	1	☐
■ ประเพณีและขนบธรรมเนียมของชาวบ้าน	5	4	3	2	1	☐
■ หัตถกรรมพื้นบ้าน สินค้าพื้นเมือง	5	4	3	2	1	☐
■ พิพิธภัณฑ์	5	4	3	2	1	☐
3. โครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยว						
■ การเดินทาง (ทางเข้าเกาะและภายในเกาะ)	5	4	3	2	1	☐
■ ท่าเรือ	5	4	3	2	1	☐
■ แหล่งพลังงาน (ระบบไฟฟ้า)	5	4	3	2	1	☐
■ แหล่งน้ำ (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐
■ การกำจัดขยะมูลฝอยและน้ำบำบัดน้ำเสีย	5	4	3	2	1	☐
■ การติดต่อสื่อสาร (ไปรษณีย์, โทรศัพท์ และสื่อมวลชน:หนังสือพิมพ์, วิทยุ)	5	4	3	2	1	☐
4. การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว						
■ ที่พักอาศัย (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐
■ อาหาร (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐
■ มัคคุเทศก์และพาหนะนำชมเกาะ	5	4	3	2	1	☐
■ ร้านขายสินค้าอุปโภค-บริโภคที่จำเป็น	5	4	3	2	1	☐
■ ห้องสมุด	5	4	3	2	1	☐
■ สันทนาการ/บันเทิงกีฬา	5	4	3	2	1	☐
■ บริการข่าวสาร ความรู้ และแนวปฏิบัติแก่นักท่องเที่ยว	5	4	3	2	1	☐
■ ระบบปลอดภัย	5	4	3	2	1	☐
■ พนักงานบริการ (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐
■ พนักงานบริการยกสัมภาระ (คุณภาพและปริมาณ)	5	4	3	2	1	☐

ส่วนที่ 3

1. ท่านทราบข่าวสาร/ข้อมูลอุทยานแห่งชาติตะรุเตาจากสื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- TV.(ไปรษณียบัตร) นิตยสาร(ไปรษณีย์).....
- วิทยุ(ไปรษณียบัตร) แผ่นพับ/ใบปลิว (ไปรษณีย์จัดทำ).....
- หนังสือพิมพ์ (ไปรษณีย์)..... ปากต่อปาก
- อื่นๆ (ไปรษณีย์)

2. ข้อเสนอแนะ ด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจะมีบนเกาะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. สรุปภาพรวม ของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา ตามความคิดเห็นของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ดีมาก ในด้าน.....
เพราะ.....
-
- ดี ในด้าน.....
เพราะ.....
-
- พอใจ ในด้าน.....
เพราะ.....
-
- ควรปรับปรุง ในด้าน.....
เพราะ.....
-
- ต้องปรับปรุง ในด้าน.....
เพราะ.....
-

ประวัติคณะวิจัย

นาง อําพร วิริยโกศล
รองศาสตราจารย์

M.B.A (Business Administration)
Central State University, USA.

ร.ท. (หญิง) เกิดศิริ เจริญวิศาล
อาจารย์

M.B.A. (General Business)
National University, San Diego, USA.